

Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego

Regulamin konkursu nr RPSL.09.01.05-IZ.01-24-066/16 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020

OŚ PRIORYTETOWA IX

Włączenie społeczne

DZIAŁANIE 9.1

Aktywna integracja

PODDZIAŁANIE 9.1.5

Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym

Tryb konkursowy

Katowice, 24 maja 2016

Wykaz skrótów

1. CIS – Centrum Integracji Społecznej
2. ePUAP – elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej dostępna pod adresem <http://epuap.gov.pl>
3. IOK- Instytucja Organizująca Konkurs - Zarząd Województwa Śląskiego
4. IZ RPO WSL – Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020
5. IP RPO WSL – Instytucja Pośrednicząca Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020
6. KOP – Komisja Oceny Projektów
7. KIS – Klub Integracji Społecznej
8. LSI 2014– Lokalny system informatyczny RPO WSL 2014-2020, wersja szkoleniowa dostępna jest pod adresem: <https://lsi-szkol.slaskie.pl>, natomiast wersja produkcyjna pod adresem: <https://lsi.slaskie.pl>
9. PAI – Program Aktywizacja i Integracja
10. PO PŻ – Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020
11. Porozumienie- Dokument, w którym powierzone zostały zadania związane z realizacją RPO WSL 2014-2020
12. RPO WSL – Regionalny Programu Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020
13. SEKAP – System Elektronicznej Komunikacji Administracji Publicznej dostępnej pod adresem <https://www.sekap.pl>
14. SZOOP - Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020
15. WTZ – Warsztat Terapii Zajęciowej
16. ZAZ – Zakład Aktywności Zawodowej

Słownik pojęć

1. **Braki formalne** – braki, które mogą zostać uzupełnione i/lub poprawione przez wnioskodawcę na etapie weryfikacji wymogów formalnych złożonego wniosku o dofinansowanie. Przykładowa lista braków formalnych:
 - a) brak podpisu lub złożony podpis nie został dopuszczony przez IOK i/lub podpis cyfrowy jest nieważny, certyfikat związany z podpisem cyfrowym jest nieaktualny/wygasł (weryfikowane na czas złożenia wniosku),
 - b) suma kontrolna wniosku o dofinansowanie złożonego za pośrednictwem platformy jest niezgodna z sumą kontrolną wniosku złożonego w LSI,
 - c) projektodawca nie złożył wszystkich wymaganych oświadczeń i załączników do wniosku o dofinansowanie (jeżeli są wymagane).
2. **Centrum integracji społecznej (CIS)** – podmiot reintegracji społecznej i zawodowej utworzony na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (tj. Dz.U. z 2011 r. Nr 43, poz. 225, z późn.zm.).
3. **Cross-financing** – mechanizm zdefiniowany w Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.
4. **Dzień** – ilekroć w regulaminie konkursu mowa jest o dniach należy przez to rozumieć dni kalendarzowe.
5. **Instytucja Organizująca Konkurs (IOK)** – Zarząd Województwa Śląskiego.
6. **Instytucja Zarządzająca (IZ RPO WSL)** - Instytucją Zarządzającą Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 2 *Ustawy wdrożeniowej* jest Zarząd Województwa Śląskiego. Zarząd Województwa Śląskiego w zakresie powierzonych zadań związanych z realizacją RPO WSL obsługiwany jest przez właściwe komórki organizacyjne Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (UMWSL): Wydział Rozwoju Regionalnego, Wydział Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Wydział Europejskiego Funduszu Społecznego. IZ RPO WSL, zgodnie z art. 125 ust. 1 *Rozporządzenia ogólnego*, odpowiada za zarządzanie programem operacyjnym zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami, jak również odpowiada za prawidłowe i efektywne zarządzanie RPO WSL.
7. **Klub integracji społecznej (KIS)** – podmiot reintegracji społecznej i zawodowej utworzony na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 2003r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz.U. z 2011 r. nr 43, poz. 225, z późn.zm.).
8. **Oczywista omyłka** – za oczywiste omyłki uznaje się błędy rachunkowe w wykonaniu działania matematycznego, błędy pisarskie oraz inne oczywiste omyłki rozumiane jako: omyłki widoczne, polegające na niezamierzonym przekręceniu, opuszczeniu wyrazu, błędy logiczne lub mające postać innej niedokładności przypadkowej bądź też wady procesu myślowo-redakcyjnego. Poprawa oczywistych omyłek nie może wiązać się ze zmianą zawartości merytorycznej wniosku.
9. **Osoby lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym:**

- a) osoby lub rodziny korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. 2015 poz. 163 z późn. zm.) lub kwalifikujące się do objęcia wsparciem pomocy społecznej, tj. spełniające co najmniej jedną z przesłanek określonych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- b) osoby, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (tj. Dz. U. Z 2011 r. Nr 43 poz. 225 z późn. zm.);
- c) osoby przebywające w pieczy zastępczej lub opuszczające pieczę zastępczą oraz rodziny przeżywające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U. 2016, poz. 575);
- d) osoby nieletnie, wobec których zastosowano środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tj. Dz. U. z 2014 r. poz. 382, z późn. zm.);
- e) osoby przebywające w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156, z późn. zm.);
- f) osoby z niepełnosprawnością – osoby niepełnosprawne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tj. Dz. U. z 2011r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.), a także osoby z zaburzeniami psychicznymi, w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011r. Nr 231, poz. 1375 z późn. zm.);
- g) rodziny z dzieckiem z niepełnosprawnością, o ile co najmniej jeden z rodziców lub opiekunów nie pracuje ze względu na konieczność sprawowania opieki nad dzieckiem z niepełnosprawnością;
- h) osoby zakwalifikowane do III profilu pomocy, zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 149, z późn. zm.);
- i) osoby niesamodzielne, o których mowa w punkcie 10 Słownika;
- j) osoby bezdomne lub dotknięte wykluczeniem z dostępu do mieszkań w rozumieniu Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie monitorowania postępu rzeczowego i realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020;
- k) osoby korzystające z PO PŻ.

10. **Osoba niesamodzielna** – osoba, która ze względu na podeszły wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność wymaga opieki lub wsparcia w związku z niemożnością samodzielnego wykonania co najmniej jednej z podstawowych czynności dnia codziennego.

11. **Otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym** – to osoby spokrewnione lub niespokrewnione z osobami zagrożonymi ubóstwem lub wykluczeniem społecznym wspólnie zamieszkujące i gospodarujące, a także inne osoby z najbliższego środowiska osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Za otoczenie osób

zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym można uznać wszystkie osoby, których udział w projekcie jest niezbędny dla skutecznego wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Do otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym należą także osoby sprawujące rodzinną pieczę zastępczą lub kandydaci do sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej, osoby prowadzące rodzinne domy dziecka i dyrektorzy placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.

12. **Portal** - portal internetowy (www.funduszeuropejskie.gov.pl), dostarczający informacje na temat wszystkich programów operacyjnych w danym państwie członkowskim, o którym mowa w art. 115 ust. 1 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. *ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.*
13. **Projekt partnerski** – projekt partnerski, o którym mowa w art. 33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020.
14. **Rozporządzenie ogólne** - rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. *ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006;*
15. **Statut** – rozumie się jako akt prawny regulujący zadania, strukturę organizacyjną i sposób działania podmiotu prawa publicznego lub prywatnego. Innymi dokumentami, uważanymi za równoznaczne z terminem statut, w szczególności dla przedsiębiorstw czy pozostałych podmiotów prywatnych są umowa spółki lub inny dokument określający wewnętrzną organizację, cele istnienia, tryb działania i podobne zagadnienia ustrojowe danego podmiotu prawa.
16. **Ścieżka reintegracji** - zestaw kompleksowych i zindywidualizowanych form wsparcia, mających na celu wyprowadzenie osób lub rodzin z ubóstwa lub wykluczenia społecznego. Ścieżka reintegracji może być realizowana w ramach jednego projektu (ścieżka udziału w projekcie) lub – ze względu na złożoność problemów i potrzeb danej osoby lub rodziny – wykraczać poza ramy jednego projektu i być kontynuowana w innym projekcie lub pozaprojektowo. Wsparcie w ramach ścieżki reintegracji może być realizowane przez jedną lub przez kilka instytucji zazwyczaj w sposób sekwencyjny.
17. **Środowisko zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym:**
 - a) osoby lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, otoczenie tych osób lub społeczność lokalna, w której zamieszkują;

b) społeczność lokalna, którą cechuje co najmniej jedna z przesłanek wykluczających, o których mowa w pkt 9 Słownika;

c) społeczność lokalna, która zamieszkuje obszary zdegradowane w rozumieniu Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 lub jej udział jest niezbędny w rewitalizacji, o której mowa w ww. wytycznych.

18. **Trener pracy** – realizuje zintegrowane i zindywidualizowane formy wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami, mające na celu uzyskanie oraz utrzymanie zatrudnienia poprzez wsparcie trenera pracy, obejmujące działania motywacyjne, pomoc w określeniu rozwoju zawodowego, umiejętności miękkich, pośrednictwo pracy oraz wsparcie w miejscu pracy i poza pracą (definicja jest spójna z zapisami: *Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020*)

19. **Umowa o dofinansowanie/decyzja o dofinansowaniu projektu** - umowa zawarta między właściwą instytucją a wnioskodawcą, którego projekt został wybrany do dofinansowania, zawierająca co najmniej elementy, o których mowa w art. 206 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.) albo porozumienie, o którym mowa w art. 206 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zawarte między właściwą instytucją a wnioskodawcą, którego projekt został wybrany do dofinansowania;

20. **Usługi aktywnej integracji** – usługi, których celem jest:

- a) odbudowa i podtrzymanie umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu (reintegracja społeczna) lub
- b) odbudowa i podtrzymanie zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy (reintegracja zawodowa) lub
- c) zapobieganie procesom ubóstwa, marginalizacji i wykluczenia społecznego.

Do usług aktywnej integracji należą usługi o charakterze:

- i. **społecznym**, których celem jest nabycie, przywrócenie lub wzmocnienie kompetencji społecznych, zaradności, samodzielności i aktywności społecznej,
- ii. **zawodowym**, których celem jest pomoc w podjęciu decyzji dotyczącej wyboru lub zmiany zawodu, wyposażenie w kompetencje i kwalifikacje zawodowe oraz umiejętności pożądane na rynku pracy, pomoc w utrzymaniu zatrudnienia;
- iii. **edukacyjnym**, których celem jest wzrost poziomu wykształcenia, dostosowanie wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy,
- iv. **zdrowotnym**, których celem jest wyeliminowanie lub złagodzenie barier zdrowotnych utrudniających funkcjonowanie w społeczeństwie lub powodujących oddalenie od rynku pracy.

21. **Ustawa wdrożeniowa** – ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 217);

22. **Wnioskodawca** – podmiot, który złożył wniosek o dofinansowanie projektu.

Spis treści

Spis treści	7
1. Podstawy prawne.....	8
2. Podstawowe informacje o konkursie.....	11
2.1 Typy projektów możliwych do realizacji w ramach konkursu.....	11
2.2 Podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie	30
2.3 Wymagania dotyczące partnerstwa w projekcie	31
2.4 Grupa docelowa.....	32
2.5 Kwota środków przeznaczonych na dofinansowanie projektów.....	35
2.6 Termin, forma, miejsce i sposób złożenia wniosku o dofinansowanie	36
3. Wskaźniki pomiaru stopnia osiągnięcia założeń konkursu	38
4. Kwalifikowalność wydatków w ramach konkursu.....	44
4.1. Okres kwalifikowania wydatków	44
4.2. Wydatek niekwalifikowalny.....	45
4.3 Wydatki ponoszone zgodnie z zasadą uczciwej konkurencji.....	45
4.4. Społecznie odpowiedzialne zamówienia publiczne	46
4.5 Wkład własny	48
4.6 Podatek od towarów i usług (VAT).....	50
4.7 Podstawowe warunki i procedury konstruowania budżetu projektu	51
4.8 Koszty pośrednie	52
4.9 Pozostałe uproszczone metody rozliczania wydatków.....	53
4.10 Środki trwałe	55
4.11 Cross-financing	55
4.12 Zlecenie usług merytorycznych.....	56
4.13 Pomoc publiczna/Pomoc de minimis	56
4.14 Reguła proporcjonalności.....	57
5. Wymagania dotyczące realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnością oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn.	59
5.1 Zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnością	59
5.2 Zasada równości szans kobiet i mężczyzn	60
6. Kryteria wyboru projektów	61
6.1 Ogólne i szczegółowe kryteria weryfikowane na etapie oceny formalnej.....	61
6.2 Ogólne i szczegółowe kryteria weryfikowane na etapie oceny merytorycznej.....	64
7. Procedura wyboru projektów do dofinansowania	73
7.1 Rozstrzygnięcie konkursu	75
7.2 Procedura odwoławcza.....	78
8. Umowa o dofinansowanie	79
8.1 Załączniki do umowy o dofinansowanie.....	79
8.2 Warunki zawarcia umowy o dofinansowanie.....	81
8.3 Zabezpieczenie prawidłowej realizacji umowy	81
9. Dodatkowe informacje	83
10. Forma i sposób udzielania wnioskodawcy wyjaśnień w kwestiach dotyczących konkursu ..	84
11. ZAŁĄCZNIKI	86

1. Podstawy prawne

1. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320);
2. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013);
3. Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (Dz. Urz. UE L 138 z 13.05.2014 r.);
4. Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013 r.);
5. Rozporządzenie Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w stosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187/1 z 26.06.2014);
6. Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (t.j. Dz. U z 2016 r. poz. 217);
7. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 380);
8. Ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (tj. Dz. U. 2013 poz. 1030 z późn. zm.);
9. Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404 z późn. zm.);
10. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2013 r. , poz. 885, z późn. zm.);
11. Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 330, z późn. zm.);
12. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 2164);
13. Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404, z późn. zm.);
14. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 2135 z późn. zm.);

15. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2015r. poz.163 ze zm.);
16. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U. 2015 r 99 poz. 149);
17. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz.U. 2011 nr 43 poz. 225);
18. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. 2016 poz. 575);
19. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U. 2016 poz. 2156);
20. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. 2011 poz. 127, 721);
21. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz.U. 2016, poz. 546);
22. Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 584 z późn. zm.);
23. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. 2016, poz. 239);
24. Ustawa z dnia 15 czerwca 2012r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz.U. 2012 r. poz. 769);
25. Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2011r. Nr 177, poz. 1054, z późn. zm.);
26. Ustawa z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (t.j. Dz.U. 2015 r. poz. 1212 z późn. zm.);
27. Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 2058 z późn. zm.);
28. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1073);
29. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12.04.2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz.U. z 2015r. poz. 1422);

oraz

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (RPO WSL 2014-2020) uchwalony przez Zarząd Województwa Śląskiego Uchwałą nr 139/6/V/2014 z dnia 29 grudnia 2014 r. i zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej z dnia 18 grudnia 2014 r nr **CCI 2014PL16M2OP012**;
- Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych dla RPO WSL 2014-2020 uchwalony przez Zarząd Województwa Śląskiego Uchwałą z dnia 17.05.2016 r.;
- Wytyczne w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020 z dnia 03.03.2015 r.;
- Wytyczne w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 31.03.2015 r.;
- Wytyczne w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020 z dnia 31.03.2015 r.;

- Wytyczne w zakresie realizacji zasady partnerstwa na lata 2014-2020 z dnia 31.03.2015 r.;
- Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 z dnia 10.04.2015 r.;
- Wytyczne w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 22.04.2015 r.;
- Wytyczne w zakresie informacji i promocji programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020 z dnia 30.04.2015 r.;
- Wytyczne w zakresie sprawozdawczości na lata 2014-2020 z dnia 08.05.2015 r.;
- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020 z dnia 03.03.2016 r.;
- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020 z dnia 22.07.2015r.;
- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze zdrowia na lata 2014-2020 z dnia 23.12.2015 r.;
- Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 03.07.2015 r.;
- Wytyczne w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020 z dnia 8.05.2015 r.

2. Podstawowe informacje o konkursie

Przedmiotem konkursu jest **wybór projektów do dofinansowania dla Poddziałania 9.1.5 Programy aktywnej Integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym - projekty konkursowe**. Projekty, na które ogłaszany jest nabór wniosków, realizowane są w ramach RPO WSL 2014-2020, Osi Priorytetowej IX *Włączenie społeczne* Działania 9.1 *Aktywna integracja*.

Konkurs ogłasza Zarząd Województwa Śląskiego. Nabór przeprowadza Wydział Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (ul. Ligonia 46, 40-037 Katowice).

Nabór wniosków o dofinansowanie realizacji projektów będzie prowadzony **od dnia 29 czerwca 2016r. do dnia 29 lipca 2016 r. (w ostatni dzień naboru do godz. 12.00)**. Wnioski złożone po upływie terminu zamknięcia naboru będą pozostawione bez rozpatrzenia (decyduje data złożenia wniosku za pośrednictwem jednej z platform wymienionych w pkt 2.6.3). W uzasadnionych przypadkach IOK dopuszcza możliwość składania wniosku w innej formie niż wskazana w punkcie 2.6.2.

Wybór projektów odbywa się w trybie konkursowym.

Celem konkursu jest:

- a) wybór do dofinansowania projektów spełniających kryteria, które dodatkowo uzyskały wymaganą liczbę punktów albo
- b) wybór do dofinansowania projektów spełniających kryteria, które wśród projektów z wymaganą liczbą punktów uzyskały kolejno największą liczbę punktów.

Projekty dofinansowane są ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego oraz budżetu państwa.

2.1 Typy projektów możliwych do realizacji w ramach konkursu

2.1.1 W ramach konkursu Wnioskodawcy/Projektodawcy mogą składać wnioski na niżej wskazane typy projektów:

1. Kompleksowe działania na rzecz integracji osób, rodzin, grup wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym z zastosowaniem instrumentów aktywnej integracji (edukacyjnych, społecznych, zawodowych, z uwzględnieniem realizacji Programu Aktywizacji i Integracji - PAI) ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową.
2. Wsparcie społeczno-zawodowe osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez wykorzystanie potencjału podmiotów reintegracyjnych, tj. w już funkcjonujących Centrach Integracji Społecznej, Klubach Integracji Społecznej, Zakładach Aktywności Zawodowej, Warsztatach Terapii Zajęciowej, w tym tworzenie miejsc pracy zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami.

3. Wsparcie dla tworzenia nowych podmiotów, w ramach których prowadzona będzie aktywizacja społeczno - zawodowa osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami, tj.:
 - a. Centrum Integracji Społecznej,
 - b. Klubu Integracji Społecznej.
4. Kompleksowe programy integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.
5. Kompleksowe programy aktywizacji skierowane do osób usamodzielnianych, w tym: młodzieży z ośrodków wychowawczych i socjoterapii, mających na celu poprawę szans adaptacyjnych poprzez organizację dodatkowego wsparcia w zakresie umiejętności społecznych i zawodowych.

W ramach konkursu **nie dopuszcza się** możliwości składania projektów na tworzenie nowych Zakładów Aktywności Zawodowej i Warsztatów Terapii Zajęciowej.

2.1.2 Cel realizacji projektów w ramach konkursu.

Zgodnie z zapisami Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, celem konkursu jest **wzrost zdolności do zatrudnienia osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.**

W roku 2015 w województwie śląskim pomocy społecznej z powodu ubóstwa udzielono 140 196 osobom w 60 326 rodzinach. Poza ubóstwem najczęstszym powodem udzielenia pomocy społecznej było także bezrobocie (142 077 osób w 53 624 rodzinach). Mając na uwadze zakres i specyfikę typów operacji możliwych do realizacji w ramach konkursu, należy wskazać, iż kolejnymi powodami udzielenia pomocy były przemoc w rodzinie (6364 osób) udzielona 1902 rodzinom, 7 747 rodzin zostało objętych pomocą społeczną z powodu alkoholizmu (tj. 14 388 osób), w tym 1368 rodzin zamieszkiwało wsie. Pomocy z powodu trudności w przystosowaniu się do życia po wyjściu z zakładu karnego udzielono 3 185 osobom w 1 887 rodzinach.

Wysoka liczba rodzin objętych pomocą społeczną z powodu ubóstwa, bezrobocia, w tym rodzin wielodzietnych lub niepełnych, w stosunku do rodzin ogółem objętych pomocą społeczną, występuje przede wszystkim w miastach na prawach powiatu. Porównując dane statystyczne można zauważyć, że jeśli rodzina zostaje objęta pomocą z tytułu ubóstwa, to z dużym prawdopodobieństwem jest ona także dotknięta problemem bezrobocia.

Ponad 13 614 rodzin (43 786 osób), którym udzielono pomocy było rodzinami niepełnymi, 5050 rodzin objętych pomocą było rodzinami wielodzietnymi (28 147 osób), w tym ponad 90% rodzin wielodzietnych, którym udzielono pomocy zamieszkiwało w miastach aglomeracji górnośląskiej.

W subregionie północnym, podobnie jak w subregionie południowym, najwięcej rodzin objętych zostało pomocą społeczną z tytułu ubóstwa i bezrobocia.

Z danych Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego¹ wynika, że w porównaniu z 2015r. (4 415) liczba osób bezdomnych w 2016r. (4 945) wzrosła o 530. W 2014r. odnotowano 4 290

¹ Na podstawie corocznego badania liczby osób bezdomnych. Badanie przeprowadzono z 27 na 28 stycznia 2016 r. m.in. w noclegowniach, ogrzewalniach, mieszkaniach chronionych, izbach wytrzeźwień, pogotowiach socjalnych. Sprawdzono też

bezdolnych, w 2013r. – 4 032, w 2012r. – 3 466, 2011r. – 2 973. Województwo śląskie należy do województw o największej liczbie osób bezdomnych w kraju². W województwie przebywa 4945 osób bezdomnych, w tym 3892 mężczyzn i 779 kobiet. Najwięcej osób bezdomnych przebywa na obszarze miasta Katowice - prawie 700 osób oraz w Częstochowie - ponad 380. Kolejne miasta ze znaczną liczbą osób bezdomnych to Rybnik (ok. 290), Zabrze (ok. 235), Sosnowiec (230), Bielsko-Biała (225), Gliwice (ok. 205), Bytom (ok. 190), Dąbrowa Górnicza (ok. 175), Tychy (ok. 130). Niepokojącym sygnałem jest wzrost liczby bezdomnych dzieci. W latach 2011-2015 ich liczba wahała się między ok. 140 a 245 - wobec 274 w roku 2016. Najwięcej (podobnie jak całkowitej liczbie osób bezdomnych) dzieci bezdomnych było w Katowicach (ok. 60) i Częstochowie (ok. 30). Dzieci, które wykazano w tegorocznym raporcie, przebywały na terenach rozmaitych placówek wspierających osoby bezdomne, w tym m.in. w mieszkaniach chronionych i treningowych (lokale chronione są formą pomocy społecznej przygotowującą osoby tam przebywające, pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia).

Z oferty podmiotów o charakterze reintegracyjnym korzystają osoby, które zmagają się z różnego rodzaju problemami w życiu społecznym i zawodowym. Analizując profil uczestników podmiotów reintegracyjnych podobne charakterystyki posiadają uczestnicy podmiotów zatrudnienia socjalnego – CIS i KIS.

Uczestnikami centrów i klubów integracji społecznej są przede wszystkim osoby długotrwale bezrobotne, bezdomne, uzależnione od alkoholu i niepełnosprawne. Wśród beneficjentów KIS zdarzają się również osoby, wobec których podejmowane są działania jedynie z zakresu reintegracji społecznej, gdyż ich problem nie ma charakteru stricte zatrudnieniowego – jak np. sprawcy i ofiary przemocy domowej czy osoby po kryzysach psychicznych.

W województwie śląskim działają kluby i centra specjalizujące się w kierowaniu wsparcia do określonych grup osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, np. osób niewidomych.

Uczestnicy podmiotów zatrudnienia socjalnego dysponują bardzo zróżnicowanym doświadczeniem i stażem zawodowym, począwszy od osób, które nigdy nie pracowały, do osób starszych z wieloletnim doświadczeniem zawodowym. Tym, co upodabnia do siebie większość uczestników KIS i CIS jest doświadczenie długotrwałej przerwy w pracy zawodowej, która często skutkuje dezaktualizacją posiadanych przez nich kwalifikacji. Wsparcie w podmiotach reintegracyjnych otrzymują osoby, które często mają problem z funkcjonowaniem społecznym, spowodowany deficytami psychologicznymi w obszarach takich jak: poczucie własnej wartości, sprawczość, zaufanie, samodzielność, aktywność. Ponadto, są to osoby, które z uwagi na swoje problemy często funkcjonują długotrwale w strukturach pomocowych i w związku z tym wykształciły specyficzne schematy funkcjonowania oparte na roszczeniowości i wyuczonej bezradności. Osoby, te często także w związku z brakiem pracy (bardzo często długotrwałym), zatraciły lub nigdy nie nabyły nawyków koniecznych do funkcjonowania w świecie zawodowym, takich jak punktualność, szacunek do pracy i mienia czy troska o higienę osobistą. Zakres działania podmiotów

pustostany, altany działkowe. Dane zbierały m.in. ośrodki pomocy społecznej i miejskie ośrodki pomocy rodzinie. Najwięcej osób szukało w tym czasie schronienia w hostelach i schroniskach dla bezdomnych oraz noclegowniach (4307). Pozostałe osoby przebywały w tym czasie m.in. na terenie pustostanów.

² Analiza sytuacji województw w obszarach oddziaływania Europejskiego Funduszu Społecznego w latach 2007 – 2014, Warszawa marzec 2016, str. 66

zatrudnienia socjalnego pozwala na kompleksowe wsparcie osób doświadczających wielokrotnego wykluczenia, także z powodów uzależnień oraz długotrwałego bezrobocia.³

Z dostępnych danych statystycznych oraz analiz sporządzanych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Katowicach wynika, iż w województwie śląskim dostępność do miejsc w podmiotach reintegracyjnych wciąż jest mniejsza od zapotrzebowania.

Na podstawie rozłożenia geograficznego podmiotów reintegracyjnych można stwierdzić, że dostęp do podmiotów reintegracyjnych w województwie jest mocno zróżnicowany terytorialnie. Subregionem charakteryzującym się największym natężeniem podmiotów reintegracyjnych, zarówno jednostek zatrudnienia socjalnego jak i rehabilitacji osób niepełnosprawnych, jest subregion centralny. Na terenie subregionu centralnego funkcjonuje ponad 50% wszystkich podmiotów reintegracyjnych. Analizując strukturę prawną podmiotów prowadzących wsparcie reintegracyjne należy wskazać, iż KIS jest formą najczęściej prowadzoną przez jednostki samorządu terytorialnego (najczęściej są to ośrodki pomocy społecznej), poza tym CIS, WTZ i ZAZ są w ponad połowie prowadzone przez sektor pozarządowy. Odnosząc się do zapisów *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020*, a także mając na uwadze fakt, iż w pierwszej kolejności osobami, które powinny zostać objęte wsparciem w Celu Tematycznym 9, są osoby długotrwale bezrobotne i oddalone od rynku pracy, priorytetem jest rozwijanie sieci jednostek zatrudnienia socjalnego, które oferują kompleksową usługę aktywnej integracji, obejmującej aktywną integrację społeczną i zawodową.

Rekomendowane jest rozwijanie wsparcia w już funkcjonujących jednostkach zatrudnienia socjalnego. Ważne jest, aby tworzeniu nowych miejsc w podmiotach już funkcjonujących towarzyszyło także rozwijanie usług oferowanych dotychczas przez te podmioty.

Niniejsza analiza ma charakter ramowy i bazuje wyłącznie na analizie danych statystycznych. Wnioskodawca powinien stosować się do ogólnych rekomendacji zawartych w niniejszym materiale, niemniej jednak każdy wniosek o dofinansowanie obligatoryjnie powinien zawierać analizę sytuacji problemowej grupy docelowej na obszarze objętym realizacją projektu.

SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE KONKURSU

2.1.3 Usługi aktywnej integracji

1. Celem aktywnej integracji osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym jest przywrócenie możliwości lub zdolności uzyskania zatrudnienia lub innej formy

³ Niniejsze podsumowanie bazuje na badaniu Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej „Osoby zagrożone wykluczeniem społecznym jako beneficjenci podmiotów ekonomii społecznej o charakterze integracyjnym” Raport końcowy. Wersja rozszerzona Katowice, sierpień 2014.

aktywności społecznej, rozwinięcie lub wzmocnienie samodzielności życiowej i społecznej oraz zapobieganie procesom ubóstwa, marginalizacji i wykluczenia społecznego.

2. Usługi aktywnej integracji mogą mieć charakter wsparcia indywidualnego (adresowanego do osoby), rodzinnego (adresowanego do rodziny) oraz środowiskowego (adresowanego do określonego środowiska).
3. Wsparcie osób, rodzin, środowisk lub lokalnych społeczności zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym odbywa się z wykorzystaniem usług aktywnej integracji o charakterze:

a) **społecznym, których celem jest nabycie, przywrócenie lub wzmocnienie kompetencji społecznych, zaradności, samodzielności i aktywności społecznej**, obejmujących m.in.:

- pracę socjalną⁴;
- specjalistyczne poradnictwo o charakterze prawnym, rodzinnym i psychologicznym;
- uczestnictwo w placówkach wsparcia dziennego, świetlicach i klubach, o których mowa w przepisach pomocy społecznej, przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz przepisach o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- usługi wspierające osoby z niepełnosprawnością, w tym koszty zatrudnienia tłumacza osoby głuchoniemej, przewodnika osoby niewidomej, asystenta osoby niepełnosprawnej;
- usługi wspierające animację lokalną, w tym koszty zatrudnienia animatora lokalnego, lidera klubu integracji społecznej, streetworkera, coacha;
- usługi wsparcia i aktywizacji rodzin marginalizowanych, w tym koszty zatrudnienia asystenta rodzinnego i koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej (zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej), konsultantów rodzinnych, mediatorów itp.;
- pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym;
- organizowanie i finansowanie kosztów wolontariatu, zgodnie z przepisami o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz kosztów zatrudnienia osoby prowadzącej klub wolontariuszy;
- organizowanie i finansowanie uczestnictwa w grupach i klubach samopomocowych, w tym kosztów zatrudnienia osoby prowadzącej klub lub grupę⁵;
- organizowanie i finansowanie treningów kompetencji i umiejętności społecznych, w tym kosztów zatrudnienia i działania osoby prowadzącej klub lub grupę;

⁴ IOK dopuszcza możliwość realizacji (w uzasadnionych przypadkach) zadań Superwizji w ramach wsparcia pracy socjalnej zgodnie z art. 121a. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

⁵ Koszt zatrudnienia osoby prowadzącej klub lub grupę będą kwalifikowane w ramach kosztów bezpośrednich pod warunkiem, że charakter jej zadań będzie merytoryczny.

- poradnictwo specjalistyczne, interwencję kryzysową, mediację rodzinną oraz udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach, służące przywróceniu samodzielności życiowej, w tym powrotu na rynek pracy;
 - poradnictwo i wsparcie indywidualne oraz grupowe w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i umiejętności społeczno-zawodowych umożliwiających docelowo powrót do życia społecznego, w tym powrót na rynek pracy i aktywizację zawodową;
 - organizacja i finansowanie usług integracyjnych obejmujących edukację społeczną i obywatelską.
- a) **zawodowym, których celem jest pomoc w podjęciu decyzji dotyczącej wyboru lub zmiany zawodu, wyposażenie w kompetencje i kwalifikacje zawodowe oraz umiejętności pożądane na rynku pracy, pomoc w utrzymaniu zatrudnienia** obejmujących m.in.:
- kursy, szkolenia⁶,
 - staże, praktyka zawodowa,
 - zajęcia reintegracji zawodowej u pracodawców,
 - subsydiowane zatrudnienie,
 - zatrudnienie wspomagane,
 - wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy, w tym specjalistyczne wynikające z danej niepełnosprawności i indywidualnych potrzeb (wyłącznie w połączeniu z subsydiowanym zatrudnieniem);
 - usługi, w tym asystenckie pomagające uzyskać lub utrzymać zatrudnienie w szczególności w początkowym okresie zatrudnienia;
 - włączanie osób z niepełnosprawnością w zajęcia na rzecz aktywizacji zawodowej, realizowane w warsztatach terapii zajęciowej poprzez finansowanie zajęć związanych z uczestnictwem w WTZ (w zakresie nie finansowanym przez PFRON) oraz wszystkich dodatkowych działań na rzecz aktywnej integracji dotychczas nie oferowanych przez WTZ (np. dodatkowe zajęcia aktywizacyjne);
 - organizacja i finansowanie usług wspierających, w tym: trenera pracy, doradcy zawodowego;
 - usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym na podstawie porozumienia o realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i na zasadach określonych w tej ustawie (koszty prac społecznie użytecznych finansowane z Funduszu Pracy i/lub JST stanowią zawsze wkład własny w projekcie);
 - poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy;
 - skierowanie do pracy w Zakładzie Aktywności Zawodowej i sfinansowanie kosztów zatrudnienia w ZAZ.

⁶ IOK rekomenduje szkolenia i kursy certyfikowane, które wpisują się w realizację wskaźnika *Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu*, w uzasadnionych przypadkach dopuszcza się jednak szkolenia i kursy, które stanowią uzupełnienie dla aktywizacji społeczno- zawodowej, a nie wpisują się w realizację w/w wskaźnika.

- skierowanie do CIS/KIS⁷, w tym finansowanie kosztów tworzenia i funkcjonowania nowych podmiotów zgodnie z pkt. 4.8.2 niniejszego regulaminu.
- b) **edukacyjnym, których celem jest wzrost poziomu wykształcenia lub jego dostosowanie do potrzeb rynku pracy, obejmujących m.in.:**
- skierowanie i sfinansowanie zajęć szkolnych, związanych z uzupełnieniem wykształcenia na poziomie podstawowym, gimnazjalnym, ponadgimnazjalnym lub policealnym oraz kosztów z nimi związanych,
 - zajęcia ukierunkowane na rozwój zainteresowań i aspiracji edukacyjnych,
 - długotrwałe formy kształcenia ustawicznego,
 - certyfikowane kursy i szkolenia w formie uzupełniającej edukację,
 - usługi wspierające aktywizację edukacyjną (np. poprzez brokera edukacyjnego⁸).
- c) **zdrowotnym, których celem jest wyeliminowanie lub złagodzenie barier zdrowotnych utrudniających funkcjonowanie w społeczeństwie lub powodujących oddalenie od rynku pracy:**
- skierowanie i sfinansowanie terapii psychologicznej, rodzinnej lub psychospołecznej dla rodzin lub osób;
 - skierowanie i sfinansowanie programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie, o którym mowa w przepisach o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
 - skierowanie i sfinansowanie programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego w przypadku osób uzależnionych od alkoholu, w rozumieniu przepisów o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
 - skierowanie i sfinansowanie programu terapeutycznego w zakładzie opieki zdrowotnej dla osób uzależnionych od narkotyków lub innych środków odurzających w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii;
 - sfinansowanie kosztów zespołów ćwiczeń fizycznych usprawniających psychoruchowo lub zajęć rehabilitacyjnych zgodnie z potrzebami osób z niepełnosprawnością⁹.
4. Usługami aktywnej integracji nie są usługi społeczne o których mowa w *Rozdziale 6 Wsparcie rozwoju usług społecznych w ramach PI 9iv w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020*. W ramach konkursu obok usług aktywnej integracji, mogą być realizowane usługi społeczne, o ile jest to niezbędne dla zapewnienia indywidualizacji i kompleksowości wsparcia dla konkretnej osoby, rodziny czy środowiska i przyczynia się do realizacji celów

⁷ Usługi reintegracji społecznej i zawodowej realizowane przez CIS i KIS są uznawane za kompleksową usługę aktywnej integracji, obejmującą integrację społeczną i zawodową.

⁸ Broker edukacyjny - pośrednik między klientem a rynkiem szkoleniowym. Doradca edukacyjny dobiera kierunek, rodzaj, poziom szkolenia, konfrontując je z potrzebami rynku uwzględniając przy tym certyfikacje, koszty szkolenia i indywidualne możliwości psychofizyczne i ekonomiczne klienta.

⁹W ramach aktywnej integracji nie są finansowane turnusy rehabilitacyjne, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Kwota przeznaczona na turnus rehabilitacyjny aktywizowanej osoby z niepełnosprawnością może być jednak uznana za wkład własny do projektu.

aktywnej integracji, przy czym **wsparcie jest skoncentrowane na osobie i jej potrzebach, a nie na rozwijaniu usług.**

2.1.4 Indywidualna ścieżka reintegracji

1. Proces wsparcia osób i rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym odbywa się w oparciu o **ścieżkę reintegracji**, stworzoną indywidualnie dla każdej osoby, rodziny, z uwzględnieniem diagnozy sytuacji problemowej, zasobów, potencjału, predyspozycji, potrzeb i oczekiwań.
2. Ścieżka reintegracji to najczęściej długotrwały proces reintegracji osób lub rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym i wyprowadzania tych osób z ubóstwa lub wykluczenia społecznego za pomocą zestawu kompleksowych i zindywidualizowanych form wsparcia, pozwalających na reintegrację tych osób lub rodzin.
3. Ścieżka reintegracji może być realizowana w ramach jednego projektu (ścieżka udziału w projekcie) lub – ze względu na złożoność problemów i potrzeb danej osoby lub rodziny – wykraczać poza ramy jednego projektu i być kontynuowana w innym projekcie lub pozaprojektowo. Może być realizowana przez jedną lub kilka instytucji, zazwyczaj w sposób sekwencyjny.

Prowadzenie rekrutacji w ramach projektu, w szczególności wyszukiwanie i informowanie uczestników projektu i prowadzenie spotkań informacyjnych o projekcie oraz koszt ogłoszeń rekrutacyjnych w mediach nie jest zadaniem merytorycznym i stanowi koszt pośredni. W ramach katalogu kosztów bezpośrednich kwalifikowalne jest **wyznaczanie ścieżki reintegracji społecznej poprzez wyspecjalizowane osoby/organy (doradca zawodowy/psycholog/pracownik socjalny).**

4. Działania w zakresie aktywizacji zawodowej nie mogą stanowić pierwszego elementu realizacji ścieżki reintegracji, zaś działania w zakresie aktywizacji edukacyjnej muszą być powiązane z działaniami w zakresie aktywizacji zawodowej.
5. W odniesieniu do osób, których ścieżka reintegracji zakłada skierowanie do OWES, wsparcie społeczne, jak i zawodowe kontynuowane jest w ramach Poddziałania 9.3.1 *Wsparcie sektora ekonomii społecznej* RPO WSL 2014 – 2020.
6. Beneficjent realizujący projekt jest zobowiązany do informowania właściwych terytorialnie OPS i PCPR o realizowanym projekcie oraz o uczestnikach projektu korzystających z systemu pomocy społecznej. Powyższe ma na celu uniemożliwienie lub zminimalizowanie prawdopodobieństwa występowania tego samego rodzaju wsparcia dla osób dla których zaplanowano wsparcie również w ramach projektu pozakonkursowego w ramach Poddziałania 9.1.6 tj. udzielenia wsparcia w ramach dwóch różnych projektów współfinansowanych z EFS dla tej samej osoby.
7. Przykładowe narzędzia realizacji usług aktywnej integracji:
 - **Kontrakt socjalny lub jego odmiany**
 1. Podstawą prawną realizacji kontraktu socjalnego jest art. 108 ustawy o pomocy społecznej. Kontrakty socjalne są realizowane poprzez usługi aktywnej integracji, w

tym pracę socjalną z osobą lub rodziną. Praca socjalna jest traktowana jako usługa aktywnej integracji o charakterze społecznym i obowiązkowo stosowana w projektach realizowanych przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej, przy czym projekty obejmujące wyłącznie pracę socjalną nie kwalifikują się do dofinansowania.

2. Kontrakt może zostać zawarty z rodziną w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej z tym, że podstawowe działania muszą być skierowane do osoby korzystającej ze świadczeń pomocy społecznej. Możliwe jest również zawarcie odrębnych kontraktów socjalnych w ramach rodziny. Decyzję podejmuje pracownik socjalny w uzgodnieniu z kierownikiem ośrodka pomocy społecznej lub powiatowego centrum pomocy rodzinie. Możliwe jest również zawarcie kontraktu z osobą małoletnią od 15 roku życia za zgodą rodziców lub opiekunów prawnych tej osoby. Kontrakt socjalny jest pisemną umową pomiędzy osobą korzystającą ze świadczeń pomocy społecznej a pracownikiem socjalnym, mającą na celu określenie sposobów rozwiązywania problemów osoby znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej, umożliwienie aktywizacji społeczno-zawodowej oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.
3. W przypadku realizacji kontraktu w ramach realizacji projektu, obowiązkowa jest realizacja ścieżki reintegracji obejmującej wybrane usługi aktywnej integracji. Dobór instrumentów musi być adekwatny do potrzeb i możliwości uczestnika projektu. Może być dokonany zarówno spośród instrumentów jednej grupy jak i kilku grup.
4. Z usług aktywnej integracji mogą korzystać również osoby zaliczone do otoczenia osób wykluczonych społecznie, o ile zadania zostaną prawidłowo zaplanowane i zapisane we wniosku o dofinansowanie.
5. W przypadku określonych grup odbiorców zamiast kontraktu socjalnego można zamiennie stosować narzędzie będące jego odmianą:
 - a) w przypadku osób bezdomnych - **indywidualny program wychodzenia z bezdomności**;
 - b) w przypadku uchodźców i imigrantów - **indywidualny program integracyjny**;
 - c) w przypadku osób opuszczających pieczę zastępczą (rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną) oraz domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze - **indywidualny program usamodzielnienia**;
 - d) w przypadku osób uczęszczających na zajęcia w ramach CIS - **indywidualny program zatrudnienia socjalnego**;
 - e) w przypadku osób niepełnosprawnych, osób w ramach interwencji kryzysowej oraz innych osób korzystających ze wsparcia w projektach, dopuszcza się możliwość **działań indywidualnych (umowa) na zasadach analogicznych jak dla kontraktu socjalnego**.

➤ **Program Aktywizacja i Integracja**

Do udziału w Programie Aktywizacja i Integracja są kierowani bezrobotni, dla których jest ustalony profil pomocy III, korzystający ze świadczeń pomocy społecznej, w szczególności realizujący kontrakt socjalny, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej. PAI jest realizowany przez PUP działający we współpracy z OPS lub podmiotami prowadzącymi działalność statutową na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym. Realizacja PAI przez OPS odbywa się na podstawie porozumienia o realizacji programu zawartego z PUP. W przypadku niezawarcia z OPS porozumienia o realizacji programu, PUP zawiera z OPS porozumienie o współpracy, w ramach którego strony uzgadniają kryteria doboru bezrobotnych do Programu Aktywizacja i Integracja oraz zakres i sposób wymiany informacji o jego uczestnikach. W przypadku niezawarcia z OPS porozumienia o realizacji programu, PUP w ramach FP może zlecić realizację działań w zakresie integracji społecznej bezrobotnych podmiotom prowadzącym działalność statutową na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym. Realizacja działań w zakresie integracji społecznej bezrobotnych odbywa się na podstawie umowy. Realizacja PAI odbywa się zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Kierunkowe wytyczne dotyczące realizacji PAI znajdują się pod adresem http://mcps-efs.nazwa.pl/upload/File/ops_pup/pai_wytyczne.pdf.

2.1.5 Usługi reintegracji społecznej i zawodowej realizowane przez CIS i KIS

1. Usługi reintegracji społecznej i zawodowej realizowane przez CIS i KIS są uznawane za **kompleksową usługę aktywnej integracji**, obejmującą integrację społeczną i zawodową.
2. Wsparcie jest udzielane **na stworzenie nowych miejsc** reintegracji społecznej i zawodowej:
 - a) w istniejących podmiotach, o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym;
 - b) poprzez utworzenie podmiotów, o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym.
3. Zasady tworzenia Centrum Integracji Społecznej, jako jednostki realizującej reintegrację społeczną i zawodową, określa art. 3 ustawy o zatrudnieniu socjalnym.

Instytucja tworząca CIS jest zobowiązana wystąpić do wojewody właściwego ze względu na siedzibę Centrum, z wnioskiem o przyznanie statusu. Wniosek jest dokumentem, wymagającym zaplanowania i przeanalizowania wszystkich aspektów działalności, swoistym biznesplanem CIS i w swojej treści powinien zawierać wskazane w ustawie informacje.

IOK zwraca uwagę, iż status CIS jest jednym z dokumentów wymaganych przy podpisaniu umowy o dofinansowanie projektu pomiędzy Wnioskodawcą a Instytucją

Zarządzającą. Mając to na uwadze wnioskodawca powinien wystąpić o nadanie statusu w terminie umożliwiającym mu podpisanie umowy w razie pozytywnego dla siebie rozstrzygnięcia konkursu.

4. Beneficjent zostanie zobowiązany w umowie o dofinansowanie projektu do zachowania trwałości utworzonych w ramach projektu podmiotów (CIS/KIS) po zakończeniu realizacji projektu co najmniej przez okres odpowiadający okresowi realizacji projektu. IZ RPO WSL weryfikuje spełnienie warunku trwałości po upływie okresu wskazanego w umowie o dofinansowanie projektu.

2.1.6 Aktywizacja społeczno –zawodowa osób z niepełnosprawnościami

1. Aktywizacja społeczno-zawodowa osób z niepełnosprawnościami odbywa się poprzez:
 - a) wykorzystanie usług aktywnej integracji, w tym w szczególności **usług asystenckich, a także innych usług aktywnej integracji w szczególności takich jak usługi trenera pracy**, usługi umożliwiające uzyskanie i utrzymanie zatrudnienia i nabywanie nowych umiejętności społecznych i zawodowych, pozwalających uzyskać i utrzymać zatrudnienie, w szczególności w początkowym okresie zatrudnienia
 - b) usługi reintegracji społecznej i zawodowej realizowane przez CIS i KIS;
 - c) wykorzystanie usług aktywnej integracji w ramach WTZ i ZAZ zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.
2. **Wsparcie w ramach ZAZ** odbywa się poprzez:
 - a) zwiększenie liczby osób z niepełnosprawnościami zatrudnionych w istniejących ZAZ, z możliwością objęcia tych osób usługami aktywnej integracji; okres zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami w ZAZ po zakończeniu realizacji projektu jest co najmniej równy okresowi zatrudnienia w ramach projektu; okres może być krótszy, wyłącznie w sytuacji, gdy osoba z niepełnosprawnością podejmie w tym okresie zatrudnienie poza ZAZ;
 - b) wsparcie osób z niepełnosprawnościami dotychczas zatrudnionych w ZAZ nową ofertą w postaci usług aktywnej integracji, ukierunkowaną na przygotowanie osób zatrudnionych w ZAZ do podjęcia zatrudnienia poza ZAZ: na otwartym rynku pracy lub w przedsiębiorczości społecznej.
3. **Wsparcie w ramach WTZ** odbywa się poprzez:
 - a) wsparcie usługami aktywnej integracji nowych osób w istniejących WTZ;
 - b) wsparcie dotychczasowych uczestników WTZ nową ofertą w postaci usług aktywnej integracji obowiązkowo ukierunkowaną na przygotowanie uczestników WTZ do podjęcia zatrudnienia i ich zatrudnienie: w ZAZ, na otwartym lub chronionym rynku pracy lub w przedsiębiorczości społecznej.
4. W celu zwiększenia zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami, Beneficjent może zastosować działania wspierające pracodawców w tworzeniu miejsc pracy dla osób z

niepełnosprawnościami, w szczególności poprzez wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy na potrzeby zatrudnienia osoby z niepełnosprawnością, dostosowanie stanowiska pracy do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

2.1.7 Organizacja staży i praktyk zawodowych oraz zajęć reintegracji zawodowej w ramach projektów

1. Wsparcie w postaci staży i praktyk realizowane w ramach projektów **jest zgodne z Europejską Ramą Jakości Staży i Praktyk oraz Polską Ramą Jakości Praktyk i Staży.**
2. Beneficjent zawiera z organizatorem stażu umowę o zorganizowanie stażu/praktyki zawodowej określając w szczególności:
 - a) nazwę formy wsparcia,
 - b) dane uczestnika projektu odbywającego staż/praktykę zawodową: imię i nazwisko, PESEL, data urodzenia, adres zameldowania/zamieszkania,
 - c) dane opiekuna uczestnika projektu odbywającego staż/praktykę zawodową,
 - d) datę rozpoczęcia i zakończenia stażu/praktyki zawodowej,
 - e) numer i tytuł projektu, w ramach którego realizowany jest staż/praktyka zawodowa;
 - f) zakres stażu/praktyki zawodowej,
 - g) zobowiązanie pracodawcy do zapewnienia należytej realizacji stażu/ praktyki zawodowej zgodnie z ustalonym programem.
3. Staż/praktyka zawodowa odbywa się według programu stanowiącego załącznik do umowy o zorganizowanie stażu/praktyki. Przy ustalaniu programu powinny być uwzględnione predyspozycje psychofizyczne i zdrowotne, poziom wykształcenia oraz dotychczasowe kwalifikacje zawodowe uczestnika projektu.
4. Program powinien określać:
 - a) nazwę zawodu lub specjalności, której program dotyczy według obowiązującej klasyfikacji zawodów i specjalności,
 - b) zakres zadań wykonywanych przez uczestnika stażu/praktyki zawodowej,
 - c) rodzaj uzyskiwanych kwalifikacji lub umiejętności zawodowych,
 - d) treści edukacyjne, które stażysta/praktykant ma przyswoić podczas trwania stażu/praktyki zawodowej oraz cele edukacyjno–zawodowe planowane do osiągnięcia przez uczestnika stażu/praktyki zawodowej,
 - e) harmonogram realizacji stażu/praktyki zawodowej,
 - f) sposób potwierdzenia nabytych kwalifikacji lub umiejętności zawodowych,
 - g) dane opiekuna osoby objętej programem stażu/praktyki zawodowej.
5. Staż/praktyka zawodowa odbywa się na podstawie umowy zawartej między organizatorem a stażystą/ praktykantem zawierającej podstawowe informacje, takie jak:
 - a) okres trwania,
 - b) wysokość przewidywanego stypendium,
 - c) miejsce wykonywania prac,
 - d) zakres obowiązków,
 - e) dane opiekuna stażu/praktyki zawodowej.

6. Staż/praktyka zawodowa trwa nie krócej niż 3 miesiące i nie dłużej niż 12 miesięcy kalendarzowych¹⁰. Osoba odbywająca staż/praktykę zawodową powinna wykonywać czynności lub zadania w wymiarze nie przekraczającym 40 godzin tygodniowo i 8 godzin dziennie.
7. Organizator stażu/praktyki zawodowej:
 - a) zapewnia odpowiednie stanowisko pracy stażysty/praktykanta wyposażone w niezbędne sprzęty, narzędzia i zaplecze, zgodnie z programem stażu/praktyki i potrzebami uczestnika projektu wynikającymi ze specyfiki zadań wykonywanych przez stażystę/praktykanta, wymogów technicznych miejsca pracy, a także niepełnosprawności lub stanu zdrowia,
 - b) szkoli stażystę/praktykanta na zasadach przewidzianych dla pracowników w zakresie BHP, przepisów przeciwpożarowych oraz zapoznaje go z obowiązującym regulaminem pracy na stanowisku, którego dotyczy staż/praktyka zawodowa,
 - c) sprawuje nadzór nad odbywaniem stażu/praktyki zawodowej w postaci wyznaczenia opiekuna stażu/praktyki zawodowej,
 - d) monitoruje postępy i nabywanie nowych umiejętności przez stażystę/praktykanta, a także stopień realizacji treści i celów edukacyjno-zawodowych oraz regularnie udziela stażystę/praktykantowi informacji zwrotnej,
 - e) wydaje stażystę/praktykantowi - niezwłocznie po zakończeniu stażu/praktyki zawodowej - dokument potwierdzający odbycie stażu/praktyki zawodowej; dokument potwierdzający odbycie stażu/praktyki zawodowej zawiera następujące informacje: datę rozpoczęcia i zakończenia stażu/praktyki zawodowej, cel i program stażu/praktyki zawodowej, opis zadań wykonanych przez stażystę/praktykanta, opis celów edukacyjno-zawodowych i kompetencji uzyskanych przez stażystę/praktykanta w wyniku stażu/praktyki zawodowej oraz ocenę stażysty/praktykanta dokonaną przez opiekuna stażu/praktyki zawodowej;
8. Organizator stażu/praktyki zawodowej może ponosić koszty związane z organizacją stażu/praktyki zawodowej obejmujące:
 - a) przygotowanie stanowiska pracy dla stażysty/praktykanta,
 - b) podróże służbowe stażysty/praktykanta,
 - c) ubezpieczenie stażysty/praktykanta,
 - d) wynagrodzenie opiekuna stażysty/praktykanta w wysokości nie wyższej niż stypendium wypłacane jednemu stażystę/praktykantowi, rozliczane jako refundacja przez instytucję organizującą staż/praktykę zawodową kosztów faktycznie poniesionych na tę część wynagrodzenia opiekuna stażysty/praktykanta, która odpowiada obowiązkom dotyczącym opieki nad stażystą/praktykantem, przy czym opiekun stażysty/praktykanta wykonuje swoje obowiązki w ramach dotychczasowej formy zaangażowania przez podmiot przyjmujący na staż/praktykę zawodową w ramach dotychczasowych godzin zaangażowania. Nie jest dopuszczalne zawieranie dodatkowych umów cywilnoprawnych z opiekunem stażysty/praktykanta dotyczących opieki nad stażystą/praktykantem.
9. W okresie odbywania stażu/praktyki stażystę/praktykantowi przysługuje stypendium w wysokości 120% kwoty zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20

¹⁰ Zgodnie z art. 53.2 Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

kwietnia 2004 r. o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*. Stypendium za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę przysługującego stypendium przez 30 i mnożąc przez liczbę dni kalendarzowych przypadających w okresie, za które przysługuje stypendium. Wyjątek stanowi nieobecność z powodu choroby udokumentowana stosownym zaświadczeniem lekarskim.

IOK zobowiązuje Wnioskodawcę do wskazania metodologii wyliczenia wydatku.

10. Osoby pobierające stypendium podlegają obowiązkowo ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu, jeżeli nie mają innych tytułów rodzących obowiązek ubezpieczeń społecznych zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1998 r. o *systemie ubezpieczeń społecznych*. Podstawą wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne tych osób stanowi kwota wypłacanego stypendium, jeżeli z zawartej umowy na realizację stażu/praktyki zawodowej wynika prawo tej osoby do uzyskiwania świadczenia z tytułu uczestnictwa w stażu/praktyce zawodowej. Płatnikiem składek jest beneficjent.
11. Na wniosek uczestnika projektu odbywającego staż/praktykę zawodową pracodawca jest obowiązany do udzielenia dni wolnych w wymiarze 2 dni za każde 30 dni kalendarzowych odbywania stażu/ praktyki zawodowej u organizatora stażu/praktyki. Za dni wolne przysługuje stypendium. Za ostatni miesiąc odbywania stażu/praktyki zawodowej organizator jest obowiązany udzielić dni wolnych przed upływem terminu zakończenia stażu/ praktyki zawodowej u organizatora.
12. Uczestnik projektu pobierający stypendium traci prawo do pobierania świadczeń wypłacanych przez PUP.
13. Beneficjent na wniosek organizatora, może pozbawić uczestnika projektu możliwości kontynuowania stażu/praktyki zawodowej w przypadku:
 - a) nieusprawiedliwionej nieobecności podczas więcej niż jednego dnia pracy,
 - b) naruszenia podstawowych obowiązków określonych w regulaminie pracy,
 - c) naruszenia przez uczestnika przepisów prawa i regulaminu pracy,
 - d) nierealizowania programu stażu/ praktyki zawodowej.
14. Beneficjent na wniosek uczestnika projektu może rozwiązać z organizatorem umowę o odbyciu stażu/ praktyki zawodowej w przypadku nierealizowania przez organizatora warunków odbycia stażu/ praktyki zawodowej.
15. Umowa zostaje rozwiązana w przypadku, gdy uczestnik projektu podczas odbywania stażu/ praktyki zawodowej podejmie pracę zarobkową.
16. Stażysta wykonuje swoje obowiązki pod nadzorem opiekuna stażu/praktyki. Na jednego opiekuna stażu/praktyki nie może przypadać więcej niż 6 stażystów/praktykantów.
17. Stażysta/praktykant wykonuje zadania na przygotowanym zgodnie z zasadami BHP i przepisami przeciwpożarowymi stanowisku pracy.

2.1.8 Organizacja szkoleń i kursów w ramach projektu

1. Szkolenia i kursy są zgodne ze zdiagnozowanymi potrzebami i potencjałem uczestnika projektu oraz ze zdiagnozowanymi potrzebami na rynku pracy.

2. Usługi szkoleniowe są realizowane przez instytucje posiadające wpis do Rejestru Instytucji Szkoleniowych prowadzony przez Wojewódzki Urząd Pracy właściwy ze względu na siedzibę instytucji szkoleniowej.
3. Efektem każdego szkolenia/kursu realizowanego w ramach projektu jest nabycie kwalifikacji zawodowych lub nabycie kompetencji.
4. Kursy i szkolenia o charakterze zawodowym muszą zostać zakończone uzyskaniem kwalifikacji, przy czym **przez kwalifikacje należy rozumieć formalny wynik oceny i walidacji, uzyskany w momencie potwierdzenia przez właściwy organ, że dana osoba osiągnęła efekty uczenia się spełniające określone standardy.** Potwierdzeniem nabycia kwalifikacji nie jest zaświadczenie o zakończeniu /odbyciu kursu. Jednocześnie w projekcie należy założyć, że co najmniej 35% uczestników projektu uzyska kwalifikacje zawodowe zgodne z powyższymi warunkami.
5. Osobom uczestniczącym w szkoleniach lub kursach przysługuje stypendium w wysokości nie większej niż 120 % zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* pod warunkiem, że liczba godzin szkolenia lub kursu wynosi nie mniej niż 150 godzin miesięcznie – w przypadku niższego miesięcznego wymiaru godzin, wysokość stypendium ustala się proporcjonalnie.
6. Kwotę stypendium wypłacanego osobie odbywającej kurs/szkolenie, należy rozumieć jako:
 - niepomniejszoną o zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych, z uwagi na objęcie kwoty stypendium zwolnieniem, gdyż zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt. 136 i 137 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. *o podatku dochodowym od osób fizycznych* zwolnione z poboru podatku dochodowego są płatności na realizację projektów w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich, otrzymane z Banku Gospodarstwa Krajowego, z wyłączeniem płatności otrzymanych przez wykonawców oraz środki finansowe otrzymane przez uczestnika projektu jako pomoc udzielona w ramach programu finansowanego z udziałem środków europejskich, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych*,
 - niepomniejszoną o składkę na ubezpieczenie zdrowotne, gdyż zgodnie z art. 83 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. *o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych* w przypadku nieobliczania zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych przez płatnika, (zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. *o podatku dochodowym od osób fizycznych od przychodów stanowiących podstawę wymiaru składki* innych niż określone w ust. 2 tego artykułu), składkę na ubezpieczenie zdrowotne obliczoną za poszczególne miesiące obniża się do wysokości 0,00 zł. Zatem, z uwagi na fakt niepobierania zaliczek na podatek dochodowy od świadczeń wypłacanych uczestnikom projektów istnieje podstawa do naliczania składki zdrowotnej, przy czym sama składka zdrowotna będzie wynosiła 0,00 zł. Równocześnie płatnik powinien ująć składki w wysokości 0,00 zł w deklaracji DRA,
 - niepomniejszoną o składki społeczne, które na podstawie art. 16 ust. 9 a ustawy z dnia 13 października 1998 r. *o systemie ubezpieczeń społecznych* finansuje w całości beneficjent (w związku z tym dodatkowo, oprócz kwoty stypendium, powinny one zostać uwzględnione przez beneficjenta w budżecie projektu).

IOK zobowiązuje Wnioskodawcę do wskazania metodologii wyliczenia wydatku.

2.1.9 Efektywność społeczno-zatrudnieniowa

W odniesieniu do projektów przewidujących bezpośrednie wsparcie dla osób lub rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w ramach Działania 9.1 Aktywna Integracja stosowane są kryteria wyboru projektów dotyczące efektywności społeczno-zatrudnieniowej. W celu weryfikacji spełnienia tych kryteriów Beneficjenci zostają zobowiązani w umowie o dofinansowanie projektu do przedstawienia informacji niezbędnych do ich weryfikacji.

1. Efektywność społeczno-zatrudnieniowa **pokazuje efekty reintegracji uczestników projektu osiągnięte w wyniku realizacji ścieżki udziału w projekcie.**
2. Efektywność społeczno-zatrudnieniowa mierzy efekt realizacji projektu względem uczestników projektu **w dwóch wymiarach ich funkcjonowania - w wymiarze społecznym i zatrudnieniowym.**
3. Beneficjent zostanie zobowiązany w umowie o dofinansowanie projektu do zobligowania uczestników projektu, na etapie rekrutacji do projektu, do dostarczenia dokumentów potwierdzających osiągnięcie wskaźnika efektywności społeczno-zatrudnieniowej.
4. Nie ma obowiązku stosowania kryteriów efektywności społeczno-zatrudnieniowej w odniesieniu do osób:
 - a) będących w pieczy zastępczej i opuszczających tę pieczę, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
 - b) nieletnich, wobec których zastosowano środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości zgodnie z *ustawą z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich*,
 - c) przebywających w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, o których mowa w *ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty*.
5. Efektywność społeczno-zatrudnieniowa jest mierzona¹¹:
 - a) wśród uczestników projektu względem ich sytuacji w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie rozumianego jako udział w pierwszej formie wsparcia w projekcie,
 - b) wśród uczestników projektu, którzy zakończyli udział w projekcie (za zakończenie udziału w projekcie należy uznać zakończenie uczestnictwa w formie lub formach wsparcia realizowanych w ramach projektu zgodnie ze ścieżką udziału w projekcie), przy czym zakończenie udziału w projekcie z powodu podjęcia zatrudnienia wcześniej niż uprzednio było to planowane można uznać za zakończenie udziału w projekcie zgodnie z zaplanowaną ścieżką udziału w projekcie,
 - c) w stosunku do łącznej liczby uczestników projektu, którzy zakończyli udział w projekcie zgodnie ze ścieżką udziału w projekcie.
6. Informacja o wykonaniu wskaźnika efektywności społeczno-zatrudnieniowej w ramach danego projektu przekazywana jest przez beneficjenta wraz z każdym wnioskiem o płatność (narastająco na koniec okresu sprawozdawczego).

¹¹ IOK rekomenduje wskazywanie we wniosku o dofinansowanie w punkcie B.10 wyłącznie wartości procentowych wskaźnika wynikających z definicji kryterium wskazanej w pkt. 6.2.15 niniejszego regulaminu.

7. Wartość wskaźnika od początku realizacji projektu należy podać we wniosku o płatność końcową. W związku z pomiarem wskaźnika w okresie do trzech miesięcy następujących po dniu, w którym uczestnik zakończył udział w projekcie, w przypadku osób, które zakończyły udział w projekcie w końcowym okresie jego realizacji, beneficjent jest zobowiązany do przekazania ostatecznych danych na temat realizacji wskaźnika efektywności społeczno-zatrudnieniowej nie później niż po upływie 100 dni od zakończenia realizacji projektu.

Pomiar wskaźnika efektywności społeczno-zatrudnieniowej w wymiarze społecznym:

1. Efektywność społeczno-zatrudnieniowa w wymiarze społecznym oznacza odsetek uczestników projektu, którzy po zakończeniu udziału w projekcie:

- a) dokonali postępu w procesie aktywizacji społeczno-zatrudnieniowej i zmniejszenia dystansu do zatrudnienia, przy czym postęp powinien być rozumiany w szczególności jako:

- i. rozpoczęcie nauki,
- ii. wzmocnienie motywacji do pracy po projekcie,
- iii. zwiększenie pewności siebie i własnych umiejętności,
- iv. poprawa umiejętności rozwiązywania pojawiających się problemów,
- v. podjęcie wolontariatu,
- vi. poprawa stanu zdrowia,
- vii. ograniczenie nałogów,
- viii. doświadczenie widocznej poprawy w funkcjonowaniu (w przypadku osób z niepełnosprawnościami),

lub

- b) podjęli dalszą aktywizację w formie, która:

- i. obrazuje postęp w procesie aktywizacji społecznej i zmniejsza dystans do zatrudnienia,
- ii. nie jest tożsama z formą aktywizacji, którą uczestnik projektu otrzymywał przed projektem,
- iii. nie jest tożsama z formą aktywizacji, którą uczestnik projektu otrzymywał w ramach projektu, chyba że nie jest ona finansowana ze środków EFS i że stanowi postęp w stosunku do sytuacji uczestnika projektu w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie.

2. Wskaźnik efektywności społeczno-zatrudnieniowej w wymiarze społecznym jest mierzony w terminie do trzech miesięcy od zakończenia udziału uczestnika w projekcie.

3. Potwierdzenie osiągnięcia wskaźnika efektywności społeczno-zatrudnieniowej w wymiarze społecznym następuje na podstawie dokumentów potwierdzających postęp w procesie aktywizacji społeczno-zawodowej i zmniejszenie dystansu do zatrudnienia lub udział w dalszej aktywizacji społecznej, społeczno-zawodowej lub zawodowej, np.:

- a) opinia psychologa lub pracownika socjalnego,
- b) zaświadczenie o rejestracji w powiatowym urzędzie pracy (PUP),
- c) zaświadczenie o udziale w Klubie Integracji Społecznej (KIS),
- d) kopia indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego realizowanego w Centrum Integracji Społecznej (CIS).

Pomiar wskaźnika efektywności społeczno-zatrudnieniowej w wymiarze zatrudnieniowym:

1. Efektywność społeczno-zatrudnieniowa w wymiarze zatrudnieniowym oznacza odsetek uczestników projektu, którzy po zakończeniu udziału w projekcie zgodnie ze ścieżką udziału w projekcie podjęli zatrudnienie.
 - a) efektywność społeczno-zatrudnieniowa w wymiarze zatrudnieniowym jest mierzona wśród uczestników projektu, którzy w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie byli osobami bezrobotnymi lub osobami biernymi zawodowo, z wyłączeniem osób, które w ramach projektu lub po zakończeniu jego realizacji podjęły naukę w formach szkolnych lub otrzymały środki na podjęcie działalności gospodarczej;
 - b) zakończenie udziału w projekcie to zakończenie uczestnictwa w formie lub formach wsparcia realizowanych zgodnie ze ścieżką udziału w projekcie (w przypadku projektów, których celem jest podjęcie zatrudnienia, zakończenie udziału w projekcie z powodu podjęcia pracy wcześniej, niż uprzednio było to planowane, należy uznać za zakończenie udziału w projekcie zgodnie z zaplanowaną ścieżką);
 - c) zatrudnienie to podjęcie pracy w oparciu o:
 - i. stosunek pracy,
 - ii. stosunek cywilnoprawny,
 - iii. samo zatrudnienie;
 - d) efektywność społeczno-zatrudnieniowa w wymiarze zatrudnieniowym w przypadku stosunku pracy należy uznać za spełnioną jeżeli uczestnik projektu zostanie zatrudniony na nieprzerwany okres co najmniej trzech miesięcy i przynajmniej na ½ etatu. Istotna jest data rozpoczęcia pracy (nawiązania stosunku pracy) wskazana w dokumencie stanowiącym podstawę nawiązania stosunku pracy. Co do zasady powinna to być jedna umowa (lub inny dokument będący podstawą nawiązania stosunku pracy) zawarta w związku z nawiązaniem stosunku pracy na minimum trzy miesiące i przynajmniej na ½ etatu. Niemniej, dopuszcza się również sytuacje, w których uczestnik udokumentuje fakt podjęcia pracy na podstawie kilku umów (lub innych dokumentów stanowiących podstawę do nawiązania stosunku pracy), pod warunkiem potwierdzenia zatrudnienia na łączny okres trzech miesięcy;
 - e) w przypadku, gdy uczestnik projektu rozpoczął realizację zadań na podstawie umowy cywilnoprawnej, warunkiem uwzględnienia takiej osoby w liczbie uczestników projektu, którzy podjęli zatrudnienie po zakończeniu wsparcia jest spełnienie dwóch przesłanek:
 - i. umowa cywilnoprawna jest zawarta na okres minimum trzech miesięcy oraz wartość umowy jest równa lub wyższa od trzykrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę,
 - ii. w przypadku umowy o dzieło, w której nie określono czasu trwania umowy, wartość umowy musi być równa lub wyższa od trzykrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę;
 - f) warunkiem uwzględnienia uczestnika projektu, który po zakończeniu udziału w projekcie podjął działalność gospodarczą w liczbie osób pracujących jest dostarczenie dokumentu potwierdzającego fakt prowadzenia działalności gospodarczej przez okres minimum trzech miesięcy następujących po dacie zakończenia udziału w projekcie. W przypadku podjęcia

samo zatrudnienia należy brać pod uwagę datę rozpoczęcia działalności gospodarczej, nie zaś sam moment dokonania rejestracji firmy;

- g) z kryterium efektywności społeczno-zatrudnieniowej są wyłączone osoby, które podjęły samozatrudnienie, w wyniku otrzymania w ramach projektu współfinansowanego z EFS zwrotnych lub bezzwrotnych środków na podjęcie działalności gospodarczej; oznacza to, iż kryterium należy mierzyć w stosunku do wszystkich uczestników, którzy zakończyli udział w projekcie z wyjątkiem osób, które otrzymały środki na podjęcie działalności gospodarczej ze środków EFS;
- h) zatrudnienie subsydiowane jest uwzględniane w kryterium efektywności społeczno-zatrudnieniowej w wymiarze zatrudnieniowym pod warunkiem realizacji tej formy wsparcia poza projektami współfinansowanymi ze środków EFS; w liczbie pracujących nie uwzględnia się zatem osoby, która została zatrudniona (zatrudnienie subsydiowane) w ramach projektu współfinansowanego z EFS;
- i) w celu potwierdzenia podjęcia zatrudnienia wystarczające jest dostarczenie przez uczestnika projektu dokumentów potwierdzających podjęcie pracy lub samozatrudnienia, np.:
- i. kopia umowy o pracę,
 - ii. kopia umowy cywilnoprawnej,
 - iii. zaświadczenie z zakładu pracy o zatrudnieniu,
 - iv. zaświadczenie potwierdzające prowadzenie działalności gospodarczej przez okres co najmniej trzech miesięcy,
 - v. zaświadczenie PUP o wyrejestrowaniu z rejestru bezrobotnych z powodu podjęcia pracy,
- przy czym beneficjent zobowiązuje uczestników projektu do dostarczenia dokumentów potwierdzających zatrudnienie po zakończeniu udziału w projekcie - o ile uczestnik ten podejmie zatrudnienie;
2. Wskaźnik efektywności społeczno-zatrudnieniowej w wymiarze zatrudnieniowym jest mierzony w terminie do trzech miesięcy od zakończenia udziału uczestnika w projekcie, we wszystkich formach wsparcia.

Efektywność społeczno-zatrudnieniowa stanowi kryterium dostępu i sposób jej pomiaru nie jest tożsamy ze sposobem pomiaru wskaźnika rezultatu *Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, objętych wsparciem w programie.*

Wskaźnik rezultatu „Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu” a wskaźnik efektywności społeczno-zatrudnieniowej		
Kategoria	Wskaźnik rezultatu	Efektywność społeczno-zdrowotna
Podstawa prawna	Pomiar rezultatu określony jest w zał. 2 do Wytucznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020	Pomiar efektywności społeczno-zatrudnieniowej: <ul style="list-style-type: none"> • w wymiarze społecznym jest mierzony zgodnie z Wytuczynymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020, • w wymiarze zatrudnieniowym jest mierzony zgodnie z Wytuczynymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na

		<i>lata 2014-2020.</i>
okres monitorowania	4 tygodnie po opuszczeniu projektu	do 3 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie
wymagany okres zatrudnienia	nie określono	w przypadku nawiązania stosunku pracy – co najmniej 3 miesiące i co najmniej ½ etatu w przypadku umów cywilnoprawnych – minimum 3 miesiące oraz o wartości umowy równej lub wyższej niż trzykrotności minimalnego wynagrodzenia w przypadku samozatrudnienia – co najmniej 3 miesiące od daty rozpoczęcia działalności gospodarczej
forma zatrudnienia	nie określono (każda forma przewidująca wynagrodzenie i ubezpieczenie danej osoby oraz osoby bezpłatnie pomagające prowadzić działalność gospodarczą członkom rodziny)	stosunek pracy umowa cywilnoprawna działalność gospodarcza
stopień realizacji	17% wszystkich uczestników objętych wsparciem w projekcie zgodnie z pkt.3.1 regulaminu.	efektywność zatrudnieniowa została określona na poziomie 22 %, w przypadku osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi – 12 %

2.2 Podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie

2.2.1 O dofinansowanie mogą występować wszystkie podmioty, które spełniają kryteria określone w Regulaminie konkursu, z wyłączeniem:

- a) jednostek sektora finansów publicznych;
- b) osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych;
- c) podmiotów, o których mowa w art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych ;
- d) podmiotów, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- e) podmiotów, o których mowa w art. 9 ust 1 pkt 2a ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary.

2.2.2 Warunkiem ubiegania się o dofinansowanie jest niezaleganie z uiszczaniem podatków, jak również z opłacaniem składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, Fundusz Pracy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i innych należności wymaganych odrębnymi przepisami. Powyższy zapis jest integralną częścią *Wniosku o dofinansowanie realizacji projektu (punkt G – Oświadczenia Beneficjenta -wniosku o dofinansowanie projektu)*.

Wnioskodawcą/Partnerem może być wyłącznie podmiot posiadający osobowość prawną. Jeżeli projekt realizowany jest przez podmiot nieposiadający osobowości prawnej powinien on zostać wykazany w pkt. A4 jako realizator projektu.

2.3 Wymagania dotyczące partnerstwa w projekcie

- 2.3.1 *Możliwość realizacji projektów w partnerstwie została określona w art. 33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020.*
- 2.3.2 W przypadku realizacji projektów partnerskich, partnerzy są wskazywani imiennie we wniosku o dofinansowanie projektu.
- 2.3.3 Partnerstwo oznacza wspólną realizację projektu przez beneficjenta i podmioty wnoszące do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, na warunkach określonych w porozumieniu albo umowie partnerskiej.
- 2.3.4 Podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – *Prawo zamówień publicznych* zobowiązane są do wyboru partnerów spoza sektora finansów publicznych zgodnie z zapisami art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o *zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020.*
- 2.3.5 Podmioty inne niż określone w art. 3 ust. 1 Ustawy PZP, indywidualnie określają zasady wyboru partnera projektu.
- 2.3.6 Partnerami w projekcie mogą być wszystkie podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie, z wyłączeniem:
- a) osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych),
 - b) podmiotów, o których mowa w art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
 - c) podmiotów, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
 - d) podmiotów, o których mowa w art. 9 ust 1 pkt 2a ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary;
- 2.3.7 Realizacja projektów partnerskich w ramach RPO WSL 2014-2020 wymaga spełnienia łącznie następujących warunków:
- a) wskazania lidera partnerstwa (partnera wiodącego), który jest jednocześnie beneficjentem projektu (stroną umowy o dofinansowanie),
 - b) uczestnictwa partnerów w realizacji projektu na każdym jego etapie, co oznacza również wspólne przygotowanie wniosku o dofinansowanie projektu oraz wspólne zarządzanie projektem, przy czym partner może uczestniczyć w realizacji tylko w części zadań w projekcie,
 - c) udzielenie liderowi (partnerowi wiodącemu) upoważnienia do: złożenia wniosku o dofinansowanie, zawarcia umowy o dofinansowanie.

- d) adekwatności udziału partnerów, co oznacza odpowiedni udział partnerów w realizacji projektu (wniesienie zasobów ludzkich, organizacyjnych, technicznych lub finansowych odpowiadających realizowanym zadaniom).
- 2.3.8 Partnerstwo wymaga zawarcia pisemnej umowy pomiędzy partnerami, określającej w szczególności podział zadań i obowiązków pomiędzy partnerami oraz precyzyjne zasady zarządzania finansami, w tym przepływy finansowe i rozliczanie środków partnerstwa, a także sposób rozwiązywania sporów oraz odpowiedzialności/konsekwencji (w tym finansowych) na wypadek niewywiązania się przez partnerów z umowy lub porozumienia. Szczegółowe informacje na temat informacji jakie powinny znaleźć się w porozumieniu oraz umowie o partnerstwie znajdują się w art. 33 ust. 5 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020. Integralną częścią umowy pomiędzy partnerami powinno być również pełnomocnictwo/pełnomocnictwa dla lidera/partnera wiodącego do reprezentowania partnera/partnerów projektu.
- 2.3.9 Porozumienie lub umowa o partnerstwie nie mogą być zawarte pomiędzy podmiotami powiązаныmi w rozumieniu załącznika nr I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz Ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych.

UWAGA!

Partnerstwo nie może zostać zawiązane pomiędzy jednostką organizacyjną a jej organem prowadzącym i pozostałymi jednostkami organizacyjnymi podlegającymi temu organowi

2.4 Grupa docelowa

- 2.4.1 Grupę docelową/ostatecznych odbiorców wsparcia w ramach Poddziałania 9.1.5 stanowią:
- a) osoby wykluczone lub zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osoby bezrobotne, które zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy zostały sprofilowane jako oddalone od rynku pracy;
 - b) otoczenie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w zakresie niezbędnym do wsparcia osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym w ramach programu.

Preferencje dotyczące grup docelowych

- 2.4.2. Podczas przeprowadzonej rekrutacji Wnioskodawcy są zobowiązani do preferowania następujących uczestników do projektu:

- a) osoby o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z niepełnosprawnością intelektualną oraz osoby z zaburzeniami psychicznymi;
- b) osoby lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym doświadczające wielokrotnego wykluczenia społecznego, rozumianego jako wykluczenie z powodu więcej niż jednej z przesłanek wskazanej w punkcie 9 Słownika pojęć;
- c) osoby lub rodziny korzystające z PO PŻ, pod warunkiem, że zakres wsparcia dla tych osób lub rodzin nie będzie powielał działań, które dane osoba lub rodzina otrzymała lub otrzymuje z PO PŻ w ramach działań towarzyszących, o których mowa w PO PŻ.
- d) osoby bezdomne.

Beneficjent w umowie o dofinansowanie projektu zostaje zobowiązany do poinformowania właściwych terytorialnie ośrodków pomocy społecznej oraz organizacji partnerskich regionalnych i lokalnych, o których mowa w PO PŻ, o prowadzonej rekrutacji do projektów realizowanych w ramach Działania 9.1 Aktywna Integracja, a także do niepowielania wsparcia, które osoba lub rodzina zagrożona ubóstwem lub wykluczeniem społecznym uzyskuje w ramach działań towarzyszących w PO PŻ.

Demarkacja grup docelowych

2.4.3. Osoby bezrobotne zarejestrowane w urzędach pracy, dla których został ustalony I lub II profil pomocy¹², w Osi Priorytetowej IX *Włączenie społeczne* mogą być odbiorcami wsparcia **wyłącznie o charakterze społecznym.**

- W celu zapewnienia demarkacji pomiędzy Osiami Priorytetowymi 9 a 7 RPO WSL w zakresie wsparcia osób bezrobotnych, wsparcie w ramach Działania 9.1. kierowane jest do osób, wobec których zastosowanie wyłącznie instrumentów i usług rynku pracy jest niewystarczające i istnieje konieczność zastosowania w pierwszej kolejności instrumentów aktywnej integracji o charakterze społecznym.
- Osoby będące klientami PUP, ale nie podlegające profilowaniu przez PUP tj. posiadające status osób poszukujących pracy (w tym osoby z niepełnosprawnościami zarejestrowane jako poszukujące pracy), charakteryzujące się co najmniej jedną z cech osoby zagrożonej ubóstwem lub wykluczeniem społecznym mogą korzystać z usług aktywnej integracji o charakterze społecznym, edukacyjnym, zdrowotnym i zawodowym.
- Osoby ubogie pracujące mogą korzystać ze wszystkich usług aktywnej integracji, z tym, że osoby te nie będą liczyły się do wskaźnika zatrudnieniowego.
- Osoby bierne zawodowo oraz bezrobotne niebędące klientami PUP (niezarejestrowane w PUP), ale charakteryzujące się co najmniej jedną z cech osoby zagrożonej ubóstwem lub

¹² Ustawa o promocji zatrudnienia a i instytucjach rynku pracy.

wykluczeniem społecznym mogą korzystać z w ramach Działania 9.1 ze wszystkich usług aktywnej integracji. Ponadto osoby bezrobotne niebędące klientami PUP korzystające z pomocy społecznej z tytułu przesłanki bezrobocia mogą korzystać w ramach Działania 9.1 ze wszystkich usług aktywnej integracji.

- W przypadku zakwalifikowania do projektu osób bezrobotnych należy mieć na uwadze, że:
 - wsparcie osób zakwalifikowanych do I i II profilu pomocy nie może mieć charakteru aktywizacji zawodowej, gdyż jest udzielane w ramach ustawowej działalności PUP;
 - wsparcie osób zakwalifikowanych do III profilu pomocy jest realizowane na podstawie Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, co nie wyklucza możliwości objęcia ich wsparciem uzupełniającym wobec wsparcia oferowanego w PAI. W przypadku realizacji PAI w ramach ośrodka pomocy społecznej osoba zakwalifikowana do PAI może w ramach środków EFS otrzymać usługi aktywnej integracji wykraczające poza PAI i ramy ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy jako wsparcie uzupełniające po zakończeniu PAI. Osoba po zakończeniu PAI może korzystać ze wszystkich usług aktywnej integracji, o ile w wyniku realizacji PAI jej profil nie ulegnie zmianie.
 - W przypadku, gdy projekt jest realizowany przez organizację pozarządową nie ma obowiązku realizacji wsparcia projektowego w oparciu o PAI, możliwa jest realizacja wsparcia w postaci CIS/KIS.
- 2.4.4. Beneficjent umożliwia osobom ze społeczności romskiej korzystanie ze wsparcia, o ile osoby te są osobami zagrożonymi ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (wsparcie nie może mieć charakteru wsparcia dedykowanego wyłącznie społeczności romskiej).
- 2.4.5. Beneficjent w ramach projektu nie może objąć wsparciem osób odbywających karę pozbawienia wolności.

2.5 Kwota środków przeznaczonych na dofinansowanie projektów

Całkowita kwota środków przeznaczona na dofinansowanie projektów w konkursie: 50 950 100,45 PLN¹³
11 611 235,29 EUR

Poziom dofinansowania: max. 95%

Kwota środków europejskich przeznaczona na dofinansowanie projektów w konkursie: 45 586 932,00 PLN
10 389 000,00 EUR

Poziom dofinansowania ze środków europejskich: max. 85%

Kwota współfinansowania z budżetu państwa: 5 363 168,45 PLN
1 222 235,29 EUR

Poziom współfinansowania z budżetu państwa: max. 10%

Poziom wkładu własnego: min. 5%

Finansowanie ogółem:¹⁴ 53 631 684,70 PLN
12 222 352,94 EUR

Minimalna wartość projektu: 100 000,00 PLN

Maksymalna dopuszczalna kwota dofinansowania nie może być wyższa niż wartość dofinansowania przewidzianego na konkurs

5% wartości kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w konkursie zabezpiecza się na procedurę odwoławczą 2 547 505,00 PLN

UWAGA!

Zgodnie z art. 46 ustawy wdrożeniowej, IOK dopuszcza możliwość zwiększenia kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w konkursie. Jednocześnie wskazuje, że w takim przypadku zostanie zachowana zasada równego traktowania, co oznacza objęcie dofinansowaniem wszystkich podmiotów, które uzyskały wymaganą liczbę punktów, albo objęcie dofinansowaniem wszystkich projektów, które uzyskały wymaganą liczbę punktów oraz taką samą ocenę.

¹³ Podana wartość w PLN zostaje przeliczona wg kursu wymiany PLN/EURO Europejskiego Banku Centralnego z przedostatniego dnia kwotowania środków w EBC w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym dokonuje się wyliczenia wartości dofinansowania na konkurs, tj. kurs obowiązujący w miesiącu maju 2016 r. (obliczany zgodnie z załącznikiem nr 4a i 4b do Kontraktu Terytorialnego), aktualny na planowany dzień ogłoszenia konkursu, czyli 4,3880 zł w miesiącu zatwierdzania Listy ocenionych projektów, przeznaczone na konkurs dofinansowanie w Euro zostanie ponownie przeliczone na PLN według kursu Euro obowiązującego na ten miesiąc.

¹⁴ Finansowanie ogółem w rozumieniu ogółu środków na konkurs, czyli dofinansowanie + wkład własny Beneficjentów

2.6 Termin, forma, miejsce i sposób złożenia wniosku o dofinansowanie

- 2.6.1. Wniosek należy złożyć w terminie **od 29 czerwca 2016r. do 29 lipca 2016r. (w ostatni dzień naboru do godz. 12.00)**. Wnioski złożone po upływie terminu zamknięcia naboru będą pozostawione bez rozpatrzenia (decyduje data złożenia wniosku za pośrednictwem jednej z platform wymienionych w pkt 2.6.3).
- 2.6.2. Projekty składane są na formularzu wniosku aplikacyjnego stanowiącego załącznik nr 1 *Wzór wniosku o dofinansowanie realizacji projektu* wypełnionym w Lokalnym Systemie Informatycznym dostępnym pod adresem **lsi.slaskie.pl**, zgodnie z załącznikiem nr 2: *Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie* oraz *Instrukcją składania wniosku w ramach konkursów na finansowanie projektów ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020* i *Instrukcją użytkownika Lokalnego Systemu Informatycznego 2014 dla Wnioskodawców/Beneficjentów RPO WSL 2014-2020*.
- 2.6.3. Wniosek należy przesłać w formie elektronicznej (w formacie .pdf utworzonym za pomocą LSI) z wykorzystaniem platform elektronicznych:
- Platformy SEKAP, dostępnej pod adresem: www.sekap.pl
lub
 - Skrzynki podawczej ePUAP, dostępnej pod adresem: www.epuap.gov.pl
- Jako faktyczny termin złożenia wniosku uznana jest data wpływu wniosku w formie elektronicznej do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego. Potwierdzeniem złożenia wniosku jest upo, czyli Urzędowe Poświadczenie Odbioru. W przypadku wystąpienia problemów technicznych z funkcjonowaniem platformy SEKAP należy się zgłosić o pomoc do Śląskiego Centrum Społeczeństwa Informacyjnego¹⁵.
- 2.6.4. Wniosek należy podpisać za pomocą:
- bezpiecznego podpisu elektronicznego weryfikowanego kwalifikowanym certyfikatem,
lub
 - certyfikatu CC SEKAP
lub
 - profilu zaufanego ePUAP.
- 2.6.5. **Przedsiębiorca ubiegający się o pomoc de minimis składa wniosek o dofinansowanie projektu, który traktowany jest jako wniosek o udzielenie pomocy.**
Do wniosku o dofinansowanie projektu przedsiębiorca załącza:
- kopie zaświadczeń o pomocy de minimis lub zaświadczeń o pomocy de minimis w rolnictwie, lub zaświadczeń o pomocy de minimis w rybołówstwie albo oświadczenie o wielkości takiej pomocy, albo oświadczenie o nieotrzymaniu takiej pomocy, o których mowa w art. 37 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej;

¹⁵ <http://www.e-slaskie.pl/>, godziny urzędowania od poniedziałku do piątku od 7.30 do 15.30.

- b) informacje, o których mowa w art. 37 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.
- 2.6.7 Wniosek musi być podpisany elektronicznie przez osobę/osoby uprawnioną/uprawnione do reprezentowania danej instytucji. Wniosek podpisywany jest wyłącznie przez Wnioskodawcę/Beneficjenta/Partnera wiodącego projektu. Wniosek nie jest podpisywany przez pozostałych partnerów projektu. Wnioskodawca powinien posiadać stosowne dokumenty potwierdzające złożone we wniosku oświadczenia w imieniu partnera/partnerów projektu.

UWAGA!

Z uwagi na ewentualne problemy, które można napotkać w trakcie próby wysłania dokumentu drogą elektroniczną na platformę ePUAP, Instytucja Organizująca Konkurs rekomenduje korzystanie z platformy SEKAP w elektronicznej komunikacji w ramach przedmiotowego konkursu.

3. Wskaźniki pomiaru stopnia osiągnięcia założeń konkursu

3.1. W ramach przedmiotowego konkursu IOK określa, iż z uwagi na wielkość dostępnej alokacji osiągnięte zostaną następujące wskaźniki mierzone na poziomie Poddziałania 9.1.5 *Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym - konkurs* :

Wskaźniki rezultatu bezpośredniego:

- a) Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu – 870.
- b) Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu - 592.
- c) Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) - 424.

IOK rekomenduje realizację ww. wskaźników rezultatu na poziomie: a) 35%, b) 24% i c) 17%.

Wskaźniki produktu:

- a) Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie - 2 476.
- b) Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie - 245.

Projektodawca powinien zweryfikować, czy założone przez niego wartości wskaźników produktu, zostały zaplanowane w sposób proporcjonalny do założeń konkursu. Weryfikacji tej można dokonać za pomocą poniższego wzoru:

$$\frac{\text{Wartość dofinansowania w projekcie}}{50\,950\,100,45^{16}} \times \text{wartość danego wskaźnika założona do osiągnięcia w ramach całego konkursu}^{17}$$

Tak obliczona wartość stanowi minimalny poziom wskaźnika, jaki powinien zostać osiągnięty w projekcie.

- 3.2 Wskaźniki są bezpośrednio związane z wydatkami ponoszonymi w ramach projektu oraz są bezpośrednio efektem dofinansowania projektu.
- 3.3 Projektodawca ubiegający się o dofinansowanie zobowiązany jest przedstawić we wniosku o dofinansowanie projektu wskaźniki produktu oraz wskaźniki rezultatu.
- 3.4 Wskaźniki produktu oraz wskaźniki rezultatu opisuje się w części E wniosku o dofinansowanie projektu (w przypadku projektów rozliczanych ryczałtem należy pamiętać

¹⁶ Całkowita kwota środków przeznaczona na dofinansowanie projektów w konkursie

¹⁷ Zgodnie z punktem 3.1 regulaminu.

- o przypisaniu wskaźników do poszczególnych kwot ryczałtowych w części C.2 wniosku o dofinansowanie).
- 3.5 Wskaźniki kluczowe oraz specyficzne dla programu są wskaźnikami obligatoryjnymi dla każdego projektu składanego w ramach konkursu z uwzględnieniem adekwatności względem grupy docelowej i typów wsparcia. Wskaźniki te wybierane są z listy słownikowej w formularzu wniosku składanym w ramach danego konkursu.
- 3.6 Dla konkursu RPSL.09.01.05-IZ.01-24-066/16 wskaźnikami obligatoryjnymi dla wszystkich Projektodawców (według Załącznika nr 2 do SZOOP RPO WSL 2014-2020 kwiecień 2016 r. - *Tabeli wskaźników rezultatu bezpośredniego i produktu dla działań i poddziałań*) są:

a) Wskaźniki rezultatu bezpośredniego:

- ***Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu.***

Wskaźnik odnosi się do osób, które otrzymały wsparcie Europejskiego Funduszu Społecznego i uzyskały kwalifikacje po zakończeniu udziału w projekcie. Wykazywać należy wyłącznie kwalifikacje osiągnięte w wyniku operacji Europejskiego Funduszu Społecznego. Kwalifikacje należy rozumieć jako formalny wynik oceny i walidacji, który uzyskuje się w sytuacji, kiedy właściwy organ uznaje, że dana osoba osiągnęła efekty uczenia się spełniające określone standardy. Nadanie kwalifikacji następuje w wyniku walidacji i certyfikacji.

Walidacja to wieloetapowy proces sprawdzania, czy – niezależnie od sposobu uczenia się – efekty uczenia się wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Certyfikowanie to procedura, w wyniku której osoba ucząca się otrzymuje od upoważnionej instytucji formalny dokument stwierdzający, że osiągnęła określoną kwalifikację. Certyfikowanie następuje po walidacji, w wyniku wydania pozytywnej decyzji stwierdzającej, że wszystkie efekty uczenia się wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. W przypadku niektórych kwalifikacji walidacja i certyfikowanie są prowadzone przez różne podmioty. Certyfikaty i inne dokumenty potwierdzające uzyskanie kwalifikacji powinny być rozpoznawalne i uznawane w danym środowisku, sektorze lub branży. Wskaźnik mierzony do czterech tygodni od zakończenia przez uczestnika udziału w projekcie.

- ***Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu.***

Wskaźnik ten należy rozumieć jako zmianę statusu zatrudnienia po opuszczeniu programu w stosunku do sytuacji w momencie przystąpienia do interwencji EFS. We wskaźniku należy wskazać osoby bierne zawodowo i nieposzukujące pracy w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie, które otrzymały wsparcie z EFS i które poszukują pracy po opuszczeniu projektu. Do wskaźnika nie wlicza się osób, które w dniu rozpoczęcia projektu były zarejestrowane jako bezrobotne. Osoby zarejestrowane jako poszukujące pracy rozumiane są jako osoby pozostające bez pracy, gotowe do podjęcia pracy i aktywnie poszukujące zatrudnienia. Osoby nowo zarejestrowane w publicznych służbach zatrudnienia jako poszukujące pracy należy wliczać do wskaźnika, nawet jeśli nie mogą one od razu podjąć zatrudnienia. Status na rynku pracy jest określany w dniu rozpoczęcia uczestnictwa w projekcie. Wskaźnik mierzony do czterech tygodni od zakończenia przez uczestnika udziału w projekcie. Definicja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym została wskazana w Słowniku pojęć.

▪ ***Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu.***

Osoby pracujące –zgodnie z definicją wskaźnika pracujący to osoby w wieku 15 lat i więcej, które wykonują pracę, za którą otrzymują wynagrodzenie, z której czerpią zyski lub korzyści rodzinne lub osoby posiadające zatrudnienie lub własną działalność, które jednak chwilowo nie pracowały ze względu na np. chorobę, urlop, spór pracowniczy czy kształcenie się lub szkolenie.

Osoby prowadzące działalność na własny rachunek – prowadzące działalność gospodarczą, gospodarstwo rolne lub praktykę zawodową - są również uznawane za pracujących, o ile spełniony jest jeden z poniższych warunków:

- 1) Osoba pracuje w swojej działalności, praktyce zawodowej lub gospodarstwie rolnym w celu uzyskania dochodu, nawet jeżeli przedsiębiorstwo nie osiąga zysków.
- 2) Osoba poświęca czas na prowadzenie działalności gospodarczej, praktyki zawodowej czy gospodarstwa rolnego, nawet jeżeli nie zrealizowano żadnej sprzedaży lub usług i nic nie wyprodukowano (na przykład: rolnik wykonujący prace w celu utrzymania swojego gospodarstwa; architekt spędzający czas w oczekiwaniu na klientów w swoim biurze; rybak naprawiający łódkę czy siatki rybackie, aby móc dalej pracować; osoby uczestniczące w konwencjach lub seminariach).
- 3) Osoba jest w trakcie zakładania działalności gospodarczej, gospodarstwa rolnego lub praktyki zawodowej; zalicza się do tego zakup lub instalację sprzętu, zamawianie towarów w ramach przygotowań do uruchomienia działalności.

Bezpłatnie pomagający członek rodziny uznawany jest za osobę pracującą, jeżeli wykonywaną przez siebie pracą wnosi bezpośredni wkład w działalność gospodarczą, gospodarstwo rolne lub praktykę zawodową będącą w posiadaniu lub prowadzoną przez spokrewnionego członka tego samego gospodarstwa domowego.

Bezpłatnie pomagający osobie prowadzącej działalność członek rodziny uznawany jest za „osobę prowadzącą działalność na własny rachunek”.

Żołnierze poborowi, którzy wykonywali określoną pracę, za którą otrzymywali wynagrodzenie lub innego rodzaju zysku w czasie tygodnia odniesienia nie są uznawani za "osoby pracujące".

Osoby przebywające na urlopie macierzyńskim/ rodzicielskim (rozumianym jako świadczenie pracownicze, które zapewnia płatny lub bezpłatny czas wolny od pracy do momentu porodu i obejmuje późniejszą krótkoterminową opiekę nad dzieckiem) są uznawane za „osoby pracujące”.

Osoby przebywające na urlopie wychowawczym (rozumianym jako nieobecność w pracy, spowodowaną opieką nad dzieckiem w okresie, który nie mieści się w ramach urlopu macierzyńskiego lub rodzicielskiego) są uznawane za „osoby bierne zawodowo”, chyba że są zarejestrowane już jako „osoby bezrobotne” (wówczas status bezrobotnego ma pierwszeństwo).

Wskaźnik mierzony do czterech tygodni od zakończenia przez uczestnika udziału w projekcie.

b) Wskaźniki produktu:

- ***Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie.***

Definicja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym została wskazana w Słowniku pojęć. Ocena spełnienia poszczególnych kryteriów następuje poprzez potwierdzenie/weryfikację statusu:

- osoby lub rodziny korzystające ze świadczeń pomocy społecznej zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej lub kwalifikujące się do objęcia wsparciem przez pomoc społeczną, tj. spełniające co najmniej jeden z warunków określonych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej - zaświadczenie z ośrodka pomocy społecznej lub oświadczenie uczestnika (z pouczeniem o odpowiedzialności za składanie oświadczeń niezgodnych z prawdą);
- osoby, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003r. o zatrudnieniu socjalnym - zaświadczenie z właściwej instytucji lub oświadczenie uczestnika (z pouczeniem o odpowiedzialności za składanie oświadczeń niezgodnych z prawdą);
- osoby przebywające w pieczy zastępczej lub opuszczające pieczę zastępczą, rodziny przeżywające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - zaświadczenie z właściwej instytucji, zaświadczenie od kuratora, wyrok sądu, oświadczenie uczestnika (z pouczeniem o odpowiedzialności za składanie oświadczeń niezgodnych z prawdą);
- osoby nieletnie, wobec których zastosowano środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich - zaświadczenie od kuratora; zaświadczenie z zakładu poprawczego lub innej instytucji czy organizacji społecznej zajmującej się pracą z nieletnimi o charakterze wychowawczym, terapeutycznym lub szkoleniowym; kopia postanowienia sądu; inny dokument potwierdzający zastosowanie środków zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości;
- osoby przebywające w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty - zaświadczenie z ośrodka wychowawczego/ młodzieżowego/ socjoterapii;
- osoby z niepełnosprawnością - odpowiednie orzeczenie lub inny dokument poświadczający stan zdrowia;
- rodziny z dzieckiem z niepełnosprawnością, o ile co najmniej jeden z rodziców lub opiekunów nie pracuje ze względu na konieczność sprawowania opieki nad dzieckiem z niepełnosprawnością - odpowiednie orzeczenie lub innym dokument poświadczający stan zdrowia oraz oświadczenie uczestnika (z pouczeniem o odpowiedzialności za składanie oświadczeń niezgodnych z prawdą);

- osoby zakwalifikowane do III profilu pomocy zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – zaświadczenie/oświadczenie;
 - osoby niesamodzielne ze względu na podeszły wiek, niepełnosprawność lub stan zdrowia - zaświadczenie od lekarza; odpowiednie orzeczenie lub innym dokument poświadczający stan zdrowia, oświadczenie uczestnika (z pouczeniem o odpowiedzialności za składanie oświadczeń niezgodnych z prawdą);
 - osoby bezdomne lub dotknięte wykluczeniem z dostępu do mieszkań – zaświadczenie od właściwej instytucji lub inny dokument potwierdzający ww. sytuację np. kopia wyroku sądowego, pismo ze spółdzielni o zadłużeniu, oświadczenie uczestnika (z pouczeniem o odpowiedzialności za składanie oświadczeń niezgodnych z prawdą);
 - osoby korzystające z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 - oświadczenie uczestnika (z pouczeniem o odpowiedzialności za składanie oświadczeń niezgodnych z prawdą).
- **Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie.**

Przynależność do grupy osób z niepełnosprawnościami określana jest w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie. Za osoby z niepełnosprawnościami uznaje się osoby niepełnosprawne w świetle przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, a także osoby z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego, tj. osoby z odpowiednim orzeczeniem lub innym dokumentem poświadczającym stan zdrowia.

- 3.7 W ramach przedmiotowego naboru nie wskazano żadnych wskaźników specyficznych do osiągnięcia.
- 3.8 Wartość docelowa wskaźnika, opis sposobu pomiaru i monitorowania wskaźnika podlega ocenie.
- 3.9 Wskaźniki są bezpośrednio związane z wydatkami ponoszonymi w ramach projektu oraz są bezpośrednio efektem dofinansowania projektu.
- 3.10 Dodatkowo Wnioskodawca zamieszcza następujące **wskaźniki horyzontalne** we wniosku o dofinansowanie projektu:
- a) **Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.** Wskaźnik odnosi się do liczby obiektów, które zaopatrzone w specjalne pojazdy, windy, urządzenia głośnomówiące, bądź inne udogodnienia (tj. usunięcie barier w dostępie, w szczególności barier architektonicznych) ułatwiający dostęp do tych obiektów i poruszanie się po nich osobom niepełnosprawnym ruchowo czy sensorycznie. Jako obiekty budowlane należy rozumieć konstrukcje połączone z gruntem w sposób trwały, wykonane z materiałów budowlanych i elementów składowych, będące wynikiem prac budowlanych (wg def. PKOB). Należy podać liczbę obiektów, a nie sprzętów, urządzeń itp., w które obiekty zaopatrzone. Jeśli instytucja, zakład itp. składa się z kilku obiektów, należy zliczyć wszystkie, które dostosowano do potrzeb osób niepełnosprawnych.
- b) **Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami.** Racjonalne usprawnienie oznacza konieczne i odpowiednie zmiany oraz dostosowania, nie nakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia,

rozpatrywane osobno dla każdego konkretnego przypadku, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami. Wskaźnik mierzony w momencie rozliczenia wydatku związanego z racjonalnymi usprawnieniami. Przykłady racjonalnych usprawnień: tłumacz języka migowego, transport niskopodłogowy, dostosowanie infrastruktury (nie tylko budynku, ale też dostosowanie infrastruktury komputerowej np. programy powiększające, mówiące, drukarki materiałów w alfabecie Braille'a), osoby asystujące, odpowiednie dostosowanie wyżywienia. Definicja na podstawie: Wytyczne w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020.

- c) **Liczba osób objętych szkoleniami/doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych.** Wskaźnik mierzy liczbę osób objętych szkoleniami/doradztwem w zakresie nabywania/doskonalenia umiejętności warunkujących efektywne korzystanie z mediów elektronicznych, tj. m.in. korzystania z komputera, różnych rodzajów oprogramowania, Internetu oraz kompetencji ściśle informatycznych (np. programowanie, zarządzanie bazami danych, administracja sieciami, administracja witrynami internetowymi). Wskaźnik ma agregować wszystkie osoby objęte wsparciem w zakresie TIK we wszystkich programach i projektach, także tych, gdzie szkolenie dotyczy obsługi specyficznego systemu teleinformatycznego, którego wdrożenia dotyczy projekt.
- 3.13 W sytuacji realizacji projektu, który wpływać będzie na realizację wskaźników horyzontalnych wyszczególnionych powyżej, konieczne jest ich monitorowanie na etapie wdrażania projektu. Nie jest obligatoryjne natomiast wskazywanie wartości docelowych dla tych wskaźników na etapie przygotowywania wniosku o dofinansowanie projektu. Oznacza to, że na etapie wniosku o dofinansowanie projektu wartości docelowe tych wskaźników mogą przybrać wartość „0”. Natomiast na etapie realizacji projektu powinien zostać odnotowany faktyczny przyrost wybranego wskaźnika. Wnioskodawca dokonuje wyboru wskaźników horyzontalnych z listy rozwijanej wskaźników produktu.

4. Kwalifikowalność wydatków w ramach konkursu

Ujednoczone warunki i procedury dotyczące kwalifikowalności wydatków są określone w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 z dnia 10.04.2015r.*, zwanymi dalej *Wytycznymi*.

4.1. Okres kwalifikowania wydatków

- 4.1.1 Początkiem okresu kwalifikowalności wydatków jest 1 stycznia 2014 r. W przypadku projektów rozpoczętych przed początkową datą kwalifikowalności wydatków, do współfinansowania kwalifikują się jedynie wydatki faktycznie poniesione od tej daty. Wydatki poniesione wcześniej nie stanowią wydatku kwalifikowalnego.
- 4.1.2 Końcową datą kwalifikowalności wydatków jest 31 grudnia 2023 r.
- 4.1.3 Okres kwalifikowalności wydatków w ramach danego projektu określony jest w umowie o dofinansowanie, przy czym okres ten nie może wykraczać poza daty graniczne określone w pkt. 4.1.1. oraz pkt. 4.1.2.
- 4.1.4 Okres kwalifikowalności wydatków w ramach projektu może przypadać na okres przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, jednak nie wcześniej niż wskazuje data określona w pkt. 4.1.1¹⁸. Wydatki poniesione przed podpisaniem umowy o dofinansowanie mogą zostać uznane za kwalifikowalne wyłącznie w przypadku spełnienia warunków kwalifikowalności określonych w Wytycznych i umowie o dofinansowanie.
- 4.1.5. Początkowa i końcowa data kwalifikowalności wydatków określona w umowie o dofinansowanie może zostać zmieniona w uzasadnionym przypadku, na wniosek beneficjenta, za zgodą IZ RPO WSL 2014-2020 będącej stroną umowy, na warunkach określonych w umowie o dofinansowanie.
- 4.1.6. Możliwe jest ponoszenie wydatków po okresie kwalifikowalności wydatków określonym w umowie o dofinansowanie, pod warunkiem, że wydatki te odnoszą się do okresu realizacji projektu, zostaną poniesione do 31 grudnia 2023 r. oraz zostaną uwzględnione we wniosku o płatność końcową. W takim przypadku wydatki te mogą zostać uznane za kwalifikowalne, o ile spełniają pozostałe warunki kwalifikowalności określone w *Wytycznych*.
- 4.1.7. Do współfinansowania ze środków UE nie można przedłożyć projektu, który został fizycznie ukończony lub w pełni zrealizowany przed przedłożeniem IZ RPO WSL 2014-2020 wniosku o dofinansowanie, niezależnie od tego, czy wszystkie dotyczące tego projektu płatności zostały przez beneficjenta dokonane – z zastrzeżeniem zasad określonych dla pomocy publicznej. Przez projekt ukończony/zrealizowany należy rozumieć projekt, dla którego przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie nastąpił odbiór ostatnich robót, dostaw lub usług.

¹⁸ W przypadku projektów objętych pomocą publiczną, Wnioskodawca winien mieć na względzie konieczność spełnienia efektu zachęty, o którym mowa w art. 6 Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187/1 z 26.06.2014).

4.2. Wydatek niekwalifikowalny

4.2.1. Wydatkiem niekwalifikowalnym jest każdy wydatek lub koszt poniesiony, który nie spełnia warunków określonych w Wytycznych o których mowa w pkt 4. Do katalogu wydatków niekwalifikowalnych należą między innymi:

- a) prowizje pobierane w ramach operacji wymiany walut,
- b) odsetki od zadłużenia, z wyjątkiem wydatków ponoszonych na subsydiowanie odsetek lub na dotacje na opłaty gwarancyjne w przypadku udzielania wsparcia na te cele,
- c) koszty pożyczki lub kredytu zaciągniętego na prefinansowanie dotacji,
- d) kary i grzywny,
- e) świadczenia realizowane ze środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (ZFŚS),
- f) rozliczenie notą obciążeniową zakupu rzeczy będącej własnością beneficjenta lub prawa przysługującego beneficjentowi,
- g) wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON),
- h) wydatki poniesione na zakup używanego środka trwałego, który był w ciągu 7 lat wstecz (w przypadku nieruchomości 10 lat) współfinansowany ze środków unijnych lub z dotacji krajowych,
- i) podatek VAT, który może zostać odzyskany na podstawie przepisów krajowych, tj. ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
- j) zakup lokali mieszkalnych, za wyjątkiem wydatków dokonanych w ramach celu tematycznego 9 Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją, poniesionych zgodnie z Wytycznymi w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020,
- k) transakcje dokonane w gotówce, których wartość przekracza równowartość 15 000 euro przeliczonych na PLN bez względu na liczbę wynikających z danej transakcji płatności, zgodnie z art. 22 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej,
- l) wydatki związane z zakupem nieruchomości i infrastruktury oraz z dostosowaniem lub adaptacją budynków i pomieszczeń, za wyjątkiem wydatków ponoszonych jako cross-financing.

4.3 Wydatki ponoszone zgodnie z zasadą uczciwej konkurencji

4.3.1 IZ RPO WSL zobowiąże beneficjenta/partnera w umowie o dofinansowanie do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w ramach projektu (przez co należy rozumieć również wydatki związane z realizacją projektu, poniesione przed podpisaniem umowy) w sposób zapewniający w szczególności zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców, a także zgodnie z warunkami i procedurami określonymi w *Wytycznych*.

4.3.2 Udzielanie zamówienia publicznego w ramach projektu następuje zgodnie z:

- a) ustawą Pzp – dla beneficjentów zobligowanych do stosowania Pzp,
- b) zasadą konkurencyjności:

- i. dla beneficjentów niezobligowanych do stosowania Pzp, w przypadku zamówień publicznych przekraczających wartość 50 tys. PLN netto, tj. bez podatku od towarów i usług,
 - ii. dla beneficjentów zobligowanych do stosowania Pzp w przypadku zamówień publicznych o wartości przekraczającej 50 tys. PLN netto a poniższej 30 tys. Euro z zastrzeżeniem pkt. 4.3.4.
- 4.3.3 W przypadku wydatków o wartości od 20 tys. PLN netto do 50 tys. PLN netto włącznie, tj. bez podatku od towarów i usług (VAT) oraz w przypadku zamówień publicznych, dla których nie stosuje się procedur wyboru wykonawcy, istnieje obowiązek dokonania i udokumentowania rozeznania rynku co najmniej poprzez upublicznienie zapytania ofertowego na stronie internetowej beneficjenta lub innej powszechnie dostępnej stronie przeznaczonej do umieszczania zapytań ofertowych w celu wybrania najkorzystniejszej oferty. Beneficjent zobowiązany jest w szczególności do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w ramach projektu w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców.
- 4.3.4 W przypadku, gdy beneficjent jest organem administracji publicznej, może on powierzać na podstawie art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie realizację zadań publicznych w trybie określonym w tej ustawie.
- 4.3.5 W przypadku, gdy na podstawie obowiązujących przepisów prawa innych niż ustawa Pzp wyłącza się stosowanie ustawy PZP, beneficjent, który jest zobowiązany do stosowania Pzp, przeprowadza zamówienie publiczne z zastosowaniem tych przepisów.
- 4.3.6 Zasady konkurencyjności nie stosuje się do wydatków rozliczanych uproszczoną metodą, o których mowa w podrozdziale 6.6 i 8.6 *Wytycznych*, z zastrzeżeniem zapisu podrozdziału 6.5 pkt 2 lit. B niniejszych *Wytycznych*, wskazującym, że udzielenie zamówienia publicznego w ramach projektu następuje zgodnie z zasadą konkurencyjności w przypadku beneficjenta, będącego podmiotem zobowiązanym zgodnie z art. 3 ustawy Pzp do jej stosowania w przypadku zamówień publicznych o wartości niższej od kwoty określonej w art. 4 pkt 8 ustawy PZP, a jednocześnie przekraczającej 50 tys. PLN netto, tj. bez podatku od towarów i usług (VAT).

4.4. Społecznie odpowiedzialne zamówienia publiczne

Społecznie odpowiedzialne zamówienia publiczne oznaczają zamówienia publiczne, w ramach których bierze się pod uwagę co najmniej jedną z następujących kwestii społecznych: możliwości zatrudnienia, godną pracę, zgodność z prawami społecznymi i z prawem do pracy, integrację społeczną (w tym także osób niepełnosprawnych), równość szans, dostępność, projektowanie dla wszystkich, uwzględnianie kryteriów zrównoważonego rozwoju, w tym kwestii etycznego handlu oraz szerszego dobrowolnego przestrzegania zasad społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR), z jednoczesnym uwzględnieniem zasad ujętych w Traktacie Unii Europejskiej oraz w dyrektywach dotyczących zamówień publicznych.¹⁹

- 4.4.1 Ustawa Prawo zamówień publicznych zawiera następujące zapisy umożliwiające uwzględnianie kwestii społecznych²⁰:

¹⁹ Kwestie społeczne w zakupach. Przewodnik dotyczący uwzględniania kwestii społecznych w zamówieniach publicznych, Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg 2011.

²⁰ Aspekty społeczne w zamówieniach publicznych, sposób oraz przykłady ich stosowania zostały omówione w podręczniku Urzędu Zamówień Publicznych. „Aspekty społeczne w zamówieniach publicznych” (dostępny na stronie www.uzp.gov.pl)

- a) art. 24 ust. 1 pkt 3–8 ustawy Pzp – przesłanki wykluczenia podmiotu z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego;
 - b) art. 29 ust. 4 pkt 4 Pzp - możliwość określenia przez zamawiającego w opisie przedmiotu zamówienia wymagania związanego z realizacją zamówienia dotyczącego zatrudnienia na podstawie umowy o pracę przez wykonawcę lub podwykonawcę osób wykonujących czynności w trakcie realizacji zamówienia na roboty budowlane lub usługi, jeżeli jest to uzasadnione przedmiotem lub charakterem tych czynności;
 - c) art. 29 oraz art. 30 Pzp - w opisie przedmiotu zamówienia, jako odpowiedź na potrzeby osób będących odbiorcami robót, dostaw lub usług będących przedmiotem zamówienia;
 - d) art. 29 oraz art. 31 Pzp - w opisie przedmiotu zamówienia, jako warunek zapewnienia przez wykonawców przestrzegania bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony zdrowia na etapie realizacji zamówienia;
 - e) art. 22 ust. 1 pkt 2 i 3 Pzp - w ramach formułowania podmiotowych warunków udziału w postępowaniu;
 - f) art. 91 ust. 2 oraz art. 5 ust. 1 Pzp w przypadku usług nie priorytetowych - w ramach pozacenowych kryteriów oceny ofert, jako kryteria udzielenia zamówienia o charakterze społecznym;
 - g) art. 90 Pzp - jako jeden z elementów wykorzystywanych do badania oferty pod kątem rażąco niskiej ceny.
- 4.4.2 Ustawa Prawo zamówień publicznych umożliwia uwzględnianie kwestii społecznych również poprzez tzw. klauzule społeczne²¹.
- a) Klauzule społeczne są instrumentami umożliwiającymi wyrównywanie szans w dostępie do zamówień publicznych dla podmiotów oraz osób w gorszej sytuacji i nie naruszają zasad traktatowych, w szczególności równego traktowania podmiotów i uczciwej konkurencji.
 - b) Obowiązek zastosowania klauzul społecznych przy realizacji zamówień publicznych odnosi się zarówno do zamówień publicznych realizowanych zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U z dnia 2015r., poz. 2164), jak i zamówień publicznych realizowanych zgodnie z zasadą konkurencyjności, o której mowa w sekcji 6.5.3 Wytycznych, tj. zamówień przekraczających wartość 50 tys. PLN netto, tj. bez podatku od towarów i usług (VAT).
 - c) W ramach klauzul społecznych zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych istnieje możliwość stosowania:
 - I. klauzuli zastrzeżonej – art. 22 ust. 2 ustawy Pzp – stwarza możliwość zastrzeżenia w ogłoszeniu o zamówieniu, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie wykonawcy, u których ponad 50% zatrudnionych stanowią osoby niepełnosprawne w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych lub właściwych przepisów państw członkowskich Unii Europejskiej. Stosując ten przepis, zamawiający nie narusza

²¹ Opis klauzul, sposób stosowania opisany w „Podręczniku stosowania klauzul społecznych w zamówieniach publicznych” Tomasza Schimanka i Barbary Kunysz-Syrytczyk z 2014 r. przygotowanego w ramach projektu „Zintegrowany system wsparcia ekonomii społecznej” (dostępny na stronie www.isp.org.pl).

zasady uczciwej konkurencji ani zasady niedyskryminacji, jest to wyjątek dopuszczony w prawie, uzasadniony istotnymi względami społecznymi²².

- II. klauzuli zatrudnieniowej – art. 29 ust. 4 Pzp – stwarza możliwość nałożenia na wykonawcę wymogu zatrudnienia przy realizacji przedmiotu zamówienia osób będących w trudnej sytuacji na rynku pracy (osób bezrobotnych lub młodocianych w celu przygotowania zawodowego, osób niepełnosprawnych, bezdomnych realizujących indywidualny program wychodzenia z bezdomności, uzależnionych od alkoholu po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego, uzależnionych od narkotyków lub innych środków odurzających po zakończeniu programu terapeutycznego w zakładzie opieki zdrowotnej, chorych psychicznie, zwalnianych z zakładów karnych, uchodźców realizujących indywidualny program integracji).

4.4.3 Na podstawie pkt. 7 sekcji 6.5.1 *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*, IZ RPO WSL zobowiązuje beneficjentów w umowie o dofinansowanie do zastosowania klauzul społecznych podczas realizacji zamówień publicznych określonego rodzaju w zakresie wskazanym przez beneficjenta we wniosku o dofinansowanie.

4.4.4 **Beneficjent ma obowiązek zastosowania klauzul społecznych przy udzielaniu następujących rodzajów zamówień publicznych:** dostawy i usługi cateringowe, edukacyjne, szkoleniowe, komputerowe oraz publikowanie i drukowanie. Beneficjent wskazuje w zakresie rzeczowym wniosku o dofinansowanie tj. w polu C.1 *Zadania w projekcie* jakie rodzaje dostaw i usług zamierza zlecić innym podmiotom przy zastosowaniu klauzul społecznych.

IZ RPO WSL wpisuje w § 26 i § 27 umowy o dofinansowanie rodzaje zamówień publicznych, w ramach których zobowiązuje beneficjenta do zastosowania klauzul społecznych.

4.5 Wkład własny

4.5.1 Wkład własny to środki finansowe lub wkład niepieniężny zabezpieczone przez Wnioskodawcę, które zostaną przeznaczone na pokrycie wydatków kwalifikowalnych i nie zostaną wnioskodawcy przekazane w formie dofinansowania. Wartość wkładu własnego stanowi różnicę między kwotą wydatków kwalifikowalnych a kwotą dofinansowania przekazaną wnioskodawcy, zgodnie z poziomem dofinansowania dla projektu, rozumianą jako procent dofinansowania wydatków kwalifikowalnych.

W przypadku, gdy wkład własny określony we wniosku o dofinansowanie przekracza 5%, beneficjent zostanie zobligowany do korekty wysokości wkładu własnego.

4.5.2 Wkład własny wnoszony przez beneficjenta, na rzecz projektu, w postaci nieruchomości, urządzeń, materiałów (surowców), wartości niematerialnych i prawnych, ekspertyz lub nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariuszy stanowi wkład niepieniężny i jest wydatkiem kwalifikowalnym.

²² Odpowiedź prezesa Urzędu Zamówień Publicznych – z upoważnienia prezesa Rady Ministrów dnia 5 kwietnia 2013 r. – na interpelację poselską nr 15208 w sprawie praktycznego stosowania klauzul społecznych zawartych w ustawie Prawo zamówień publicznych w kontekście ochrony zasad konkurencyjności i niedyskryminacji

- 4.5.3 Wartość wkładu niepieniężnego musi być należycie potwierdzona dokumentami o wartości dowodowej równoważnej fakturom, nie powinna przekraczać kosztów ogólnie przyjętych na danym rynku - dotyczy to również przypadku udostępnienia nieruchomości.
- 4.5.4 Wydatki poniesione na wycenę wkładu niepieniężnego są kwalifikowalne.
- 4.5.5 Wkład niepieniężny powinien być wnoszony przez Projektodawcę ze składników jego majątku lub z majątku innych podmiotów, jeżeli możliwość taka wynika z przepisów prawa oraz zostanie to ujęte w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie, lub w postaci świadczeń wykonywanych przez wolontariuszy.
- 4.5.6 W przypadku nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariuszy, powinny zostać spełnione łącznie następujące warunki:
- a) wolontariusz musi być świadomy charakteru swojego udziału w realizacji projektu (tzn. świadomy nieodpłatnego udziału),
 - b) należy zdefiniować rodzaj wykonywanej przez wolontariusza nieodpłatnej pracy (określić jego stanowisko w projekcie); zadania wykonywane i wykazywane przez wolontariusza muszą być zgodne z tytułem jego nieodpłatnej pracy (stanowiska),
 - c) w ramach wolontariatu nie może być wykonywana nieodpłatna praca dotycząca zadań, które są realizowane przez personel projektu dofinansowany w ramach projektu,**
 - d) wartość wkładu niepieniężnego w przypadku nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariusza określa się z uwzględnieniem ilości czasu poświęconego na jej wykonanie oraz średniej wysokości wynagrodzenia (wg stawki godzinowej lub dziennej) za dany rodzaj pracy obowiązującej u danego pracodawcy lub w danym regionie (wyliczonej np. w oparciu o dane GUS), lub płacy minimalnej określonej na podstawie obowiązujących przepisów, w zależności od zapisów wniosku o dofinansowanie projektu.
 - e) wycena nieodpłatnej dobrowolnej pracy może uwzględniać wszystkie koszty, które zostałyby poniesione w przypadku jej odpłatnego wykonywania przez podmiot działający na zasadach rynkowych; wycena uwzględnia zatem koszt składek na ubezpieczenia społeczne oraz wszystkie pozostałe koszty wynikające z charakteru danego świadczenia; wycena wykonywanego świadczenia przez wolontariusza może być przedmiotem odrębnej kontroli i oceny.
- 4.5.6 W przypadku wniesienia wkładu niepieniężnego do projektu, współfinansowanie z EFS oraz innych środków publicznych (krajowych) nie będących wkładem własnym wnioskodawcy, nie może przekroczyć wartości całkowitych wydatków kwalifikowalnych pomniejszonych o wartość wkładu niepieniężnego.
- 4.5.7 W ramach wkładu własnego, kwalifikowalne są również dodatki lub wynagrodzenia wypłacane przez stronę trzecią na rzecz uczestników danego projektu, np. wkład wnoszony przez pracodawcę w przypadku szkoleń dla przedsiębiorców w formie wynagrodzenia pracownika skierowanego na szkolenie i poświęcone beneficjentowi poniesione zgodnie z przepisami krajowymi, z uwzględnieniem z ustawy o rachunkowości.
- a) Jego wysokość musi wynikać z dokumentacji księgowej podmiotu wypłacającego i powinna odnosić się do okresu, w którym uczestnik uczestniczy w projekcie i może podlegać kontroli.

- b) Wkład ten, rozliczany jest na podstawie oświadczenia składanego przez podmioty wypłacające, pozwalającego na identyfikację poszczególnych uczestników projektu oraz wysokości wkładu w odniesieniu do każdego z nich.
- 4.5.8 Wkład własny lub jego część może być wniesiony w ramach kosztów pośrednich.
- 4.5.9 Co do zasady o zakwalifikowaniu źródła pochodzenia wkładu własnego (publiczny/prywatny) decyduje status prawny beneficjenta/partnera (w przypadku projektów partnerskich)/strony trzeciej (w przypadku wnoszenia wkładu w formie wynagrodzeń).

UWAGA!

IOK przypomina, iż wkład własny niepieniężny w postaci kosztów wynajmu należących do Wnioskodawcy/ Partnera sal, zgodnie z *Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*, pkt 6.10. e) w przypadku wykorzystania nieruchomości na rzecz projektu jej wartość nie może przekraczać wartości rynkowej. Wkładem własnym nie zawsze jest cała nieruchomość; mogą być to np. sale, których wartość wycenia się jako **koszt eksploatacji/utrzymania** danego metrażu (stawkę może określać np. taryfikator danej instytucji).

4.6 Podatek od towarów i usług (VAT)

- 4.6.1 Podatek od towarów i usług (VAT) może być uznany za wydatek kwalifikowalny tylko wtedy gdy beneficjent nie ma prawnej możliwości odzyskania podatku VAT.
- 4.6.2 Oznacza to, iż zapłacony VAT może być uznany za wydatek kwalifikowalny wyłącznie wówczas, gdy wnioskodawca, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem krajowym, nie przysługuje prawo (czyli wnioskodawca nie ma prawnych możliwości) do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego lub ubiegania się o zwrot VAT. Posiadanie wyżej wymienionego prawa (potencjalnej prawnej możliwości) wyklucza uznanie wydatku za kwalifikowalny, nawet jeśli faktycznie zwrot nie nastąpił, np. ze względu na nie podjęcie przez wnioskodawcę czynności zmierzających do realizacji tego prawa.
- 4.6.3 Wnioskodawca, który uzna VAT za wydatek kwalifikowalny jest zobowiązany do przedstawienia w treści wniosku o dofinansowanie szczegółowego uzasadnienia zawierającego podstawę prawną wskazującą na brak możliwości obniżenia VAT należnego o VAT naliczony zarówno na dzień sporządzania wniosku o dofinansowanie, jak również mając na uwadze planowany sposób wykorzystania w przyszłości (w okresie realizacji projektu oraz w okresie trwałości projektu) majątku wytworzonego w związku z realizacją projektu.
- 4.6.4 Beneficjenci, którzy zaliczą VAT do wydatków kwalifikowalnych, będą zobowiązani wykazać we wniosku o dofinansowanie „Oświadczenie o kwalifikowalności VAT”, składające się z części, w której beneficjent oświadcza, iż w chwili składania wniosku o dofinansowanie nie może odzyskać w żaden sposób poniesionego kosztu VAT, którego wysokość została określona w odpowiednim punkcie wniosku o dofinansowanie (fakt ten decyduje o kwalifikowalności VAT) oraz zobowiązuje się do zwrotu zrefundowanej części VAT jeżeli zaistnieją przesłanki umożliwiające odzyskanie tego podatku przez beneficjenta.

4.6.5 Wszystkie kwoty w szczegółowym budżecie wyrażone są w polskich złotych (do dwóch miejsc po przecinku) i w zależności od tego czy podatek VAT jest wydatkiem kwalifikowalnym, kwoty podawane są z podatkiem VAT lub bez – zgodnie z deklaracją dotyczącą kwalifikowalności VAT w projekcie. W polu *Opis, uzasadnienie, specyfikacja i parametry kosztu w danej kategorii* należy wskazać czy planowany wydatek zawiera podatek VAT.

4.7 Podstawowe warunki i procedury konstruowania budżetu projektu

- 4.7.1 W ramach projektów współfinansowanych z EFS, koszty projektu są przedstawiane we wniosku o dofinansowanie, w formie budżetu zadaniowego z podziałem na zadania merytoryczne w ramach kosztów bezpośrednich oraz koszty pośrednie.
- 4.7.2 Koszty bezpośrednie powinny być oszacowane należycie, racjonalne i efektywne, zgodnie z procedurami określonymi w Wytycznych, z uwzględnieniem stawek rynkowych zgodnie z załącznikiem nr 7 Wykaz dopuszczalnych stawek dla towarów i usług „Taryfikator”.
- 4.7.3 W budżecie projektu wnioskodawca wskazuje i uzasadnia źródła finansowania wykazując racjonalność i efektywność wydatków oraz brak podwójnego finansowania.
- 4.7.4 We wniosku o dofinansowanie wnioskodawca wskazuje formę zaangażowania i szacunkowy wymiar czasu pracy personelu projektu niezbędnego do realizacji zadań merytorycznych (etat/liczba godzin) co stanowi podstawę do oceny kwalifikowalności wydatków personelu projektu na etapie wyboru projektu oraz w trakcie jego realizacji.
- 4.7.5 Beneficjent wykazuje we wniosku o dofinansowanie swój potencjał kadrowy, o ile go posiada, przy czym jako potencjał kadrowy rozumie się powiązane z beneficjentem osoby, które zostaną zaangażowane w realizację projektu, w szczególności osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy, które wnioskodawca oddeleguje do realizacji projektu.
- 4.7.6 Jeżeli jest wymagany wkład własny, jest wykazywany we wniosku o dofinansowanie. Formę wniesienia wkładu własnego określa beneficjent.
- 4.7.7 Przy rozliczaniu poniesionych wydatków nie jest możliwe przekroczenie łącznej kwoty wydatków kwalifikowalnych w ramach projektu, wynikającej z zatwierdzonego wniosku o dofinansowanie projektu. Ponadto wnioskodawcę obowiązują limity wydatków wskazane w odniesieniu do każdego zadania w budżecie projektu w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie, przy czym poniesione wydatki nie muszą być zgodne ze szczegółowym budżetem projektu zawartym w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie. IOK rozlicza wnioskodawcę ze zrealizowanych zadań w ramach projektu.
- 4.7.8 Dopuszczalne jest dokonywanie przesunięć w budżecie projektu określonym w zatwierdzonym na etapie podpisania umowy o dofinansowanie wniosku o dofinansowanie projektu, w oparciu o zasady określone w umowie o dofinansowanie projektu.
- 4.7.9 Niekwalifikowalne są wydatki na działania świadomościowe (m.in. kampanie informacyjno-promocyjne i różne działania upowszechniające) chyba, że wynikają z zatwierdzonego w RPO typu projektu (nie dotyczy działań ujętych w kosztach pośrednich projektu).**

4.7.10 Montaż tabeli D.2 – prawidłowy montaż tabeli powinien zachować proporcje wskazane w punkcie 2.5 Regulaminu.

4.8 Koszty pośrednie

4.8.1 Koszty pośrednie stanowią koszty administracyjne związane z obsługą projektu, w szczególności:

- a) koszty koordynatora lub kierownika projektu oraz innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie projektem i jego rozliczanie, o ile jego zatrudnienie jest niezbędne dla realizacji projektu, w tym w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych i szkoleń oraz koszty związane z wdrażaniem polityki równych szans przez te osoby, koszty zarządu (koszty wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownik jednostki),
- b) koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna) na potrzeby funkcjonowania jednostki,
- c) koszty obsługi księgowej (koszty wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, w tym koszty zlecenia prowadzenia obsługi księgowej projektu biura rachunkowego), koszty utrzymania powierzchni biurowych (czynsz, najem, opłaty administracyjne) związanych z obsługą administracyjną projektu,
- d) wydatki związane z otwarciem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku bankowym lub odrębnego rachunku bankowego,
- e) działania informacyjno-promocyjne projektu (np. zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zakup ogłoszeń prasowych), amortyzacja, najem lub zakup aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby personelu,
- f) opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków w zakresie związanym z obsługą administracyjną projektu,
- g) koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich związanych z obsługą administracyjną projektu,
- h) koszty usług powielania dokumentów związanych z obsługą administracyjną projektu,
- i) koszty materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych związanych z obsługą administracyjną projektu,
- j) koszty ubezpieczeń majątkowych,
- k) koszty ochrony,
- l) koszty sprzątania pomieszczeń związanych z obsługą administracyjną projektu, w tym środki do utrzymania ich czystości oraz dezynsekcję, dezynfekcję, deratyzację tych pomieszczeń,
- m) koszty zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy.

4.8.2 Kwalifikowanie wydatków poniesionych w ramach kosztów bezpośrednich, które jednocześnie rodzajowo wpisują się w katalog kosztów pośrednich np. koszty funkcjonowania CIS/KIS w przypadku 3 typu projektu jest możliwe, o ile spełnione są łącznie następujące warunki:

- a) Beneficjent uzasadnił merytorycznie konieczność poniesienia wydatku w ramach kosztów bezpośrednich we wniosku o dofinansowanie;
- b) poniesienie ww. wydatku jest powiązane ze wsparciem udzielonym w ramach projektu;
- c) Beneficjent posiada metodologię/mechanizmy gwarantujące niewystępowanie podwójnego finansowania tj. brak możliwości rozliczenia danego wydatku zarówno w ramach kosztów pośrednich, jak i bezpośrednich.

4.8.3 W ramach kosztów pośrednich nie są wykazywane wydatki objęte cross-financingiem.

4.8.4 Niedopuszczalna jest sytuacja, w której koszty pośrednie zostaną wykazane w ramach kosztów bezpośrednich. IOK na etapie wyboru projektu weryfikuje, czy w ramach zadań określonych w budżecie projektu (w kosztach bezpośrednich) nie zostały wykazane koszty, które stanowią koszty pośrednie. Dodatkowo, na etapie realizacji projektu, IZ RPO WSL 2014-2020 weryfikuje, czy w zestawieniu poniesionych wydatków bezpośrednich załączanym do wniosku o płatność, nie zostały wykazane wydatki pośrednie.

4.8.5 Koszty pośrednie rozliczane są wyłącznie z wykorzystaniem następujących stawek ryczałtowych:

- a) **25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości do 1 mln PLN włącznie,**
- b) **20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości powyżej 1 mln PLN do 2 mln PLN włącznie,**
- c) **15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości powyżej 2 mln PLN do 5 mln PLN włącznie,**
- d) **10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości przekraczającej 5 mln PLN.**

UWAGA!

W przypadku projektów realizowanych przez instytucje, które pełnią funkcje w systemie wdrażania programów współfinansowanych z EFS, tj. IZ PO (Instytucja Zarządzająca Programem Operacyjnym) lub IP PO (Instytucja Pośrednicząca Programu Operacyjnego), koszty pośrednie są kwalifikowalne w wysokości połowy stawek, o których mowa w pkt 4.8.4.

4.9 Pozostałe uproszczone metody rozliczania wydatków

4.9.1 W projektach, których wartość wkładu publicznego (środków publicznych) nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EURO, (kurs Euro obowiązujący na dzień ogłoszenia konkursu/naboru wynosi 4,3880 PLN), tj. 438 tys. PLN rozliczanie wydatków metodą kwot ryczałtowych jest obligatoryjne.

4.9.2 Do uproszczonych metod rozliczania wydatków należą:

- a) stawki jednostkowe,
- b) kwoty ryczałtowe.

- 4.9.3 **W ramach przedmiotowego konkursu IOK nie dopuszcza możliwości stosowania stawek jednostkowych.**
- 4.9.4 Kwotą ryczałtową jest kwota uzgodniona za wykonanie określonego w projekcie zadania na etapie zatwierdzenia wniosku o dofinansowanie projektu. Jedno zadanie stanowi jedną kwotę ryczałtową.
- 4.9.5 W przypadku projektów rozliczanych z zastosowaniem kwot ryczałtowych, IZ RPO WSL 2014-2020 nie dopuszcza możliwości rozliczana kwotami ryczałtowymi jedynie części zadań w ramach projektu, natomiast pozostałych zadań na podstawie rzeczywiście poniesionych wydatków.
- 4.9.6 **Do każdej kwoty ryczałtowej należy przypisać odpowiednie wskaźniki z części E wniosku** (wszystkie wskaźniki z części E muszą zostać rozpisane w ramach kwot ryczałtowych). Ponadto, jeśli wskaźniki z części E są niewystarczające do pomiaru realizacji działań w ramach każdej kwoty ryczałtowej, należy określić dodatkowe wskaźniki dla kwoty ryczałtowej. Osiągnięcie wyznaczonych wartości docelowych wskaźników będzie stanowić podstawę do kwalifikowania wydatków objętych daną kwotą ryczałtową i w związku z tym uznania tej kwoty.
- 4.9.7 Wydatki rozliczone uproszczoną metodą są traktowane jako wydatki poniesione. Nie ma obowiązku zbierania ani opisywania dokumentów księgowych w ramach projektu na potwierdzenie ich poniesienia, jednak IZ RPO WSL 2014-2020 będąca stroną umowy uzgadnia z Wnioskodawcą warunki kwalifikowalności kosztów, w szczególności ustala dokumentację, potwierdzającą wykonanie rezultatów, produktów lub zrealizowanie działań zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie projektu. Weryfikacja wydatków zadeklarowanych według uproszczonej metody dokonywana jest w oparciu o faktyczny postęp realizacji projektu i osiągnięte wskaźniki produktu i rezultatu.
- 4.9.8 W przypadku niezrealizowania założonych umową o dofinansowanie wskaźników produktu lub rezultatu nie ma zastosowania reguła proporcjonalności. W przypadku kwot ryczałtowych – w razie niezrealizowania w pełni wskaźników produktu lub rezultatu objętych kwotą ryczałtową, dana kwota jest uznana jako niekwalifikowalna (rozliczenie w systemie „spełnia - nie spełnia”).
- 4.9.9 Przykładowe dokumenty, będące podstawą oceny realizacji zadań/wskaźników to:
- a) deklaracje uczestnictwa oraz umowy z uczestnikami,
 - b) kontrakty socjalne lub jego odmiany,
 - c) lista obecności uczestników projektu na szkoleniu czy innej formie wsparcia realizowanej w ramach projektu;
 - d) dzienniki zajęć prowadzonych w projekcie;
 - e) dokumentacja zdjęciowa;
 - f) analizy i raporty wytworzone w ramach projektu;
 - g) świadectwa uzyskania kwalifikacji, testy kompetencji.
- 4.9.10 Stosowanie kwot ryczałtowych wyliczonych w oparciu o szczegółowy budżet projektu określony przez wnioskodawcę, w projekcie o wartości wkładu publicznego (środków publicznych) przekraczającej wyrażoną w PLN równowartość 100.000 EUR nie jest możliwe.

4.10 Środki trwałe

4.10.1 Środki trwałe zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości, z zastrzeżeniem inwestycji, o których mowa w art. 3 ust 1 pkt 17 tej ustawy, są to rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki organizacyjnej; zalicza się do nich w szczególności: nieruchomości – w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego, maszyny, urządzenia, środka transportu i inne rzeczy, ulepszenia w obcych środkach trwałych, inwentarz żywy. Środki trwałe, ze względu na sposób ich wykorzystania w ramach i na rzecz projektu, dzielą się na:

- a) środki trwałe bezpośrednio powiązane z przedmiotem projektu (np. wyposażenie świetlicy),
- b) środki trwałe wykorzystywane w celu wspomagania procesu wdrażania projektu (np. rzutnik na szkolenia).

4.11 Cross-financing

4.11.1 Cross-financing - zasada elastyczności, polegająca na możliwości komplementarnego, wzajemnego finansowania działań w ramach projektu ze środków EFRR i EFS.

4.11.2 Cross-financing może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, bez których realizacja projektu nie byłaby możliwa, w szczególności w związku z zapewnieniem realizacji zasady równości szans, a zwłaszcza potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

4.11.3 W przypadku projektów współfinansowanych z EFS cross-financing może dotyczyć wyłącznie:

- a) zakupu nieruchomości,
- b) zakupu infrastruktury, przy czym poprzez infrastrukturę rozumie się elementy nieprzenośne, na stałe przytwierdzone do nieruchomości, np. wykonanie podjazdu do budynku, zainstalowanie windy w budynku,
- c) dostosowania lub adaptacji (prace remontowo-wykończeniowe) budynków i pomieszczeń.

4.11.4 Zakup środków trwałych, za wyjątkiem zakupu nieruchomości, infrastruktury i środków trwałych przeznaczonych na dostosowanie lub adaptację budynków i pomieszczeń, nie stanowi wydatku w ramach cross-financingu.

4.11.5 Wydatki ponoszone w ramach cross-financingu powyżej dopuszczalnej kwoty określonej w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu są niekwalifikowalne.

4.11.6 Wydatki w ramach Projektu na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 350 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich oraz wydatki w ramach cross-financingu nie mogą łącznie przekroczyć 10% poniesionych wydatków kwalifikowalnych Projektu.

4.11.7 Wydatki objęte cross-financingiem w projekcie nie są wykazywane w ramach kosztów pośrednich i **nie mogą przekroczyć 10% wartości projektu.**

4.11.8 Konieczność poniesienia wydatków w ramach cross-financingu oraz środków trwałych musi być bezpośrednio wskazana we wniosku o dofinansowanie i uzasadniona.

4.12 Zlecenie usług merytorycznych

- 4.12.1 Zlecenie usługi merytorycznej w ramach projektu oznacza powierzenie wykonawcom zewnętrznym, nie będącym personelem projektu, realizacji działań merytorycznych przewidzianych w ramach danego projektu, np. zlecenie usługi szkoleniowej. **Taką usługą nie jest, np. zakup pojedynczych towarów lub usług np. cateringowych lub hotelowych, angażowanie personelu projektu.**
- 4.12.2 Wartość wydatków związanych ze zlecaniem usług merytorycznych w ramach projektu nie powinna przekraczać 30% wartości projektu chyba, że jest to uzasadnione specyfiką projektu i zostało wskazane we wniosku o dofinansowanie projektu.
- 4.12.3 Faktyczną realizację zleconej usługi merytorycznej należy udokumentować zgodnie z umową zawartą z wykonawcą, np. poprzez pisemny protokół odbioru zadania, przyjęcia wykonanych prac, itp.
- 4.12.4 Nie jest kwalifikowalne zlecenie usługi merytorycznej przez beneficjenta partnerom projektu i odwrotnie.

4.13 Pomoc publiczna/Pomoc de minimis

- 4.13.1 Wystąpienie pomocy publicznej i/lub pomocy de minimis w projekcie uzależnione jest przede wszystkim od rodzaju i charakteru proponowanego w ramach projektu wsparcia oraz od rodzaju grupy docelowej, której dane wsparcie ma zostać udzielone.
- 4.13.2 IOK informuje, iż do obowiązków wnioskodawcy przy tworzeniu projektu należy ustalenie, czy projekt podlega zasadom pomocy publicznej i/lub pomocy de minimis i wypełnienie określonych pól we wniosku o dofinansowanie, jeżeli stwierdzono ich wystąpienie. Należy przede wszystkim określić, czy wnioskodawca i partner (jeśli dotyczy) w ramach składanego na konkurs projektu będzie odbiorcą pomocy de minimis lub pomocy publicznej, oraz czy będzie udzielać wsparcia podmiotom, które są przedsiębiorcami i prowadzą działalność gospodarczą w rozumieniu przepisów dotyczących pomocy publicznej.
- 4.13.3 Ustalenie, czy w danym przypadku pomoc publiczna występuje, możliwe jest po zbadaniu, czy zostały spełnione poniższe przesłanki (przesłanki te ustalone zostały na podstawie art. 107 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej), tj. czy wsparcie:
- b) jest udzielane przedsiębiorcy ;
 - c) jest przyznawane przez państwo lub pochodzi ze środków państwowych;
 - d) jest udzielane na warunkach korzystniejszych niż oferowane na rynku;
 - e) ma charakter selektywny;
 - f) zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji oraz wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi Unii Europejskiej.
- 4.13.4 W regulacjach unijnych dotyczących pomocy publicznej uznaje się natomiast, że pomoc de minimis, ze względu na niewielką kwotę wsparcia, jaka może zostać udzielona jednemu przedsiębiorstwu , to pomoc niespełniająca wszystkich kryteriów określonych w ww. artykule Traktatu. Pomoc tę uznaje się za niespełniającą przesłanek dotyczących wpływu na handel między państwami członkowskimi i/lub groźby zakłócenia lub zakłócenia konkurencji. Pozostałe przesłanki muszą zostać jednak spełnione.

4.13.5 Realizacja projektów objętych pomocą publiczną i/lub pomocą de minimis powinna odbywać się w oparciu o Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1073) (dalej: rozporządzenie krajowe).

Rozporządzenie krajowe przenosi na grunt krajowy przepisy rozporządzeń Komisji Europejskiej:

- Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1),
- Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie Rozporządzenie krajowe określa szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej, w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020.

4.13.6 IOK zwraca uwagę, iż w przypadku projektów objętych zasadami pomocy publicznej lub pomocy de minimis za kwalifikowalne mogą być uznane tylko te wydatki, które spełniają łącznie warunki określone w Wytocznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 i warunki wynikające z odpowiednich regulacji w zakresie pomocy publicznej/pomocy de minimis, przyjętych na poziomie unijnym lub krajowym.

4.13.7 Informacje dotyczące sposobu wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu, w ramach którego przewiduje się udzielanie pomocy publicznej i/lub de minimis, znajdują się w Instrukcji wypełniania wniosku w ramach EFS.

4.13.8 Zgodność założeń projektu z przepisami dotyczącymi udzielania pomocy publicznej weryfikowana jest na etapie oceny merytorycznej.

4.14 Reguła proporcjonalności

4.14.1 Projekt rozliczany jest na etapie końcowego wniosku o płatność pod względem finansowym proporcjonalnie do stopnia osiągnięcia założeń merytorycznych określonych we wniosku o dofinansowanie projektu, co jest określane jako „reguła proporcjonalności”.

4.14.2 Zgodnie z regułą proporcjonalności:

- b) w przypadku niespełnienia kryterium zatwierdzonego przez komitet monitorujący RPO, IZ RPO WSL 2014-2020 może uznać wszystkie lub odpowiednią część wydatków dotychczas rozliczonych w ramach projektu za niekwalifikowalne,
- c) w przypadku nieosiągnięcia celu projektu, IZ RPO WSL 2014-2020 może uznać wszystkie lub odpowiednią część wydatków dotychczas rozliczonych w ramach projektu za niekwalifikowalne; wysokość wydatków niekwalifikowalnych uzależniona jest od stopnia niezrealizowania celu projektu; wydatki niekwalifikowalne obejmują wydatki związane z tym zadaniem merytorycznym (zadaniami merytorycznymi), którego założenia nie zostały osiągnięte i kosztów pośrednich; stopień nieosiągnięcia założeń projektu określany jest przez właściwą instytucję będącą stroną umowy.

4.14.3 Reguła proporcjonalności weryfikowana jest przez IZ RPO WSL według stanu na zakończenie realizacji projektu na etapie weryfikacji końcowego wniosku o płatność.

- 4.14.4 IZ RPO WSL może odstąpić od rozliczenia projektu zgodnie z regułą proporcjonalności lub obniżyć wysokość środków tej regule podlegających, jeśli beneficjent o to wnioskuje i należycie uzasadni przyczyny nieosiągnięcia założeń, w szczególności wykaże swoje starania zmierzające do osiągnięcia założeń projektu, lub w przypadku wystąpienia siły wyższej.
- 4.14.5 W przypadku projektów partnerskich, sposób egzekwowania przez beneficjenta od partnerów projektu skutków wynikających z zastosowania reguły proporcjonalności z powodu nieosiągnięcia założeń projektu z winy partnera reguluje porozumienie lub umowa partnerska.
- 4.14.6 Reguła proporcjonalności nie ma zastosowania do projektów rozliczanych uproszczoną metodą, o której mowa w punkcie 4.9.

Pozostałe zasady dotyczące kwalifikowalności wydatków są uregulowane w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014 - 2020*

5. Wymagania dotyczące realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnością oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn.

5.1 Zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnością

- 5.1.1 Projektodawca ubiegający się o dofinansowanie zobowiązany jest przedstawić we wniosku o dofinansowanie projektu sposób realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami w ramach projektu.
- 5.1.2 Wszystkie działania świadczone w ramach projektów, w których na etapie rekrutacji zidentyfikowano możliwość udziału osób z niepełnosprawnościami powinny być realizowane w budynkach dostosowanych architektonicznie, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12.04.2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.
- 5.1.3 W ramach projektów ogólnodostępnych, w szczególności w przypadku braku możliwości świadczenia usługi spełniającej kryteria wymienione w pkt. 5.1.2, w celu zapewnienia możliwości pełnego uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami, należy zastosować mechanizm racjonalnych usprawnień.
- 5.1.4 W odniesieniu do projektów realizowanych w ramach RPO WSL 2014-2020 oznacza to możliwość finansowania specyficznych usług dostosowawczych lub oddziaływania na szeroko pojętą infrastrukturę, nieprzewidzianych z góry we wniosku o dofinansowanie projektu, lecz uruchamianych wraz z pojawieniem się w projekcie (w charakterze uczestnika lub personelu) osoby z niepełnosprawnością.
- 5.1.5 W projektach dedykowanych, w tym zorientowanych wyłącznie lub przede wszystkim na osoby z niepełnosprawnościami (np. osoby z niepełnosprawnościami sprzężonymi) oraz projektach skierowanych do zamkniętej grupy uczestników (np. dzieci określonego ośrodka opieki nad dzieckiem do 3 roku), wydatki na sfinansowanie mechanizmu racjonalnych usprawnień są wskazane we wniosku o dofinansowanie projektu.
- 5.1.6 Łączny koszt racjonalnych usprawnień na jednego uczestnika w projekcie nie może przekroczyć 12 000,00 PLN. W przypadku projektów dedykowanych, szczególnie z rozpoznanymi specjalnymi potrzebami uczestników, kiedy wnioskodawca na etapie sporządzania wniosku o dofinansowanie uwzględnił wydatki związane z zapewnieniem pełnej dostępności, np. na dostosowanie pomieszczeń (montaż platformy, podnośnika itd.), limit 12 tys. na uczestnika nie obowiązuje. Natomiast konieczne jest wskazanie w projekcie diagnozy potrzeb danej grupy oraz zaplanowanie działań i wskaźników adekwatnych do skali środków przeznaczonych na wsparcie bezpośrednie osoby/uczestnika, prowadzące do uzyskania przez nią korzyści (np. nabycia kompetencji, podjęcia zatrudnienia).
- 5.1.7 Szczegółowe informacje dotyczące zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym zasady stosowania mechanizmu racjonalnych usprawnień w projektach wraz z przykładowym katalogiem kosztów zostały uwzględnione w *Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020* oraz

w publikacji *Realizacja zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Poradnik dla realizatorów projektów i instytucji systemu wdrażania funduszy europejskich 2014-2020*. Oba dokumenty dostępne są na stronie <https://www.power.gov.pl/dostepnosc>.

5.2 Zasada równości szans kobiet i mężczyzn

- 5.2.1 Każdy projekt realizowany w ramach RPO WSL 2014-2020 powinien zawierać analizę uwzględniającą sytuację kobiet i mężczyzn na danym obszarze oraz ocenę wpływu projektu na sytuację płci. Wyniki przeprowadzonej analizy powinny być podstawą do planowania działań i doboru instrumentów, adekwatnych do zdefiniowanych problemów.
- 5.2.2 Ocena zgodności projektu z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn odbywać się będzie na podstawie standardu minimum. Instrukcja standardu minimum realizacji zasady równości szans kobiet i mężczyzn znajduje się w załączniku nr 2 *Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie w ramach EFS*.

6. Kryteria wyboru projektów

6.1 Ogólne i szczegółowe kryteria weryfikowane na etapie oceny formalnej

- 6.1.1 Wniosek oceniany jest pod względem formalnym przy pomocy karty oceny formalnej, która stanowi załącznik nr 4 *Wzór karty oceny formalnej*.
- 6.1.2 Na etapie oceny formalnej oceniane są zarówno ogólne kryteria formalne jak i szczegółowe kryteria dostępu.
- 6.1.3 Ocena kryteriów wymienionych w punkcie 6.1.2 ma postać „0-1”.
- 6.1.4 Obowiązek spełnienia ogólnych kryteriów formalnych oraz szczegółowych kryteriów dostępu weryfikowanych na etapie oceny formalnej dotyczy wszystkich rodzajów projektów realizowanych w ramach RPO WSL 2014-2020.
- 6.1.5 Niespełnienie któregokolwiek z ogólnych kryteriów formalnych oraz szczegółowych kryteriów dostępu weryfikowanych na etapie oceny formalnej skutkuje negatywną oceną wniosku o dofinansowanie na etapie oceny formalnej.
- 6.1.6 Wnioski, które pozytywnie przeszły ocenę formalną kierowane są do oceny merytorycznej.

Ogólne kryteria formalne

- 6.1.7 Ogólne kryteria formalne weryfikowane na etapie oceny formalnej w ramach przedmiotowego konkursu to:

- a) **Czy wnioskodawca oraz partnerzy (jeśli dotyczy) są podmiotami uprawnionymi do aplikowania o środki w ramach konkursu/naboru?**

Wnioskodawca (i partnerzy – jeśli dotyczy) są podmiotami uprawnionymi do aplikowania o środki, zgodnie z RPO WSL 2014-2020, Szczegółowym opisem osi priorytetowych RPO WSL 2014-2020 oraz Regulaminem konkursu/Wezwaniem do złożenia wniosku o dofinansowania projektu pozakonkursowego.

Kryterium weryfikowane na podstawie części A wniosku o dofinansowanie - PODMIOTY ZAANGAŻOWANE W REALIZACJĘ PROJEKTU.

- b) **Czy wnioskodawca oraz partnerzy nie podlegają wykluczeniu z możliwości otrzymania dofinansowania ze środków Unii Europejskiej?**

Wnioskodawca oraz partnerzy (jeśli dotyczy) nie podlegają wykluczeniu z możliwości otrzymania dofinansowania ze środków Unii Europejskiej na podstawie:

- i. art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. 2013 r. 885 ze zm.),
- ii. art.12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. 2012 r. poz. 769),
- iii. art. 9 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (tekst jednolity: Dz. U. 2015 r. poz. 1212).

Kryterium weryfikowane na podstawie Oświadczenia Wnioskodawcy.

c) Czy wnioskodawca posiada odpowiedni potencjał finansowy?

Wnioskodawca (lider projektu) wskazał we wniosku o dofinansowanie roczne obroty rozumiane jako przychody lub w odniesieniu do jednostek sektora finansów publicznych – wydatki – za poprzedni zamknięty rok obrotowy. W przypadku projektów partnerskich, wnioskodawca wskazuje również obroty partnera. Roczny obrót lidera i partnera (jeśli dotyczy), jest równy lub wyższy od łącznych rocznych wydatków w projektach złożonych w ramach danego naboru oraz realizowanych w danej instytucji w ramach EFS przez lidera projektu. W przypadku projektów trwających powyżej 1 roku obrót powinien być równy bądź wyższy od wydatków w roku, w którym koszty są najwyższe.

W sytuacji, gdy podmiot ubiegający się o dofinansowanie (lub jego partner) funkcjonuje krócej niż rok, jako obrót powinien on wskazać wartość właściwą dla typu podmiotu odnoszącą się do okresu liczonego od rozpoczęcia przez niego działalności do momentu zamknięcia roku obrotowego, w którym tę działalność rozpoczął.

Kryterium weryfikowane na podstawie porównania informacji podanych w punkcie A.3.4. Potencjał i doświadczenie partnera oraz B.12.1. Obroty projektodawcy z wydatkami na poszczególne lata wskazanymi w tabeli D.3.

Wnioskodawca jest zobligowany do przedstawienia potencjału finansowego za poprzedni rok, rozumiany jako poprzedzający rok, w którym wniosek jest składany w odpowiedzi na konkurs.

Jeśli np. wniosek o dofinansowanie zostaje złożony w roku 2016, wówczas we wniosku należy wykazać potencjał finansowy za rok 2015.

Jeśli wnioskodawca nie jest w stanie wykazać potencjału na rok poprzedzający złożenie wniosku (np. nie zamknął jeszcze budżetu), wówczas może wykazać potencjał za ostatni zamknięty rok obrotowy.

d) Czy we wniosku w sposób prawidłowy zastosowano uproszczone metody rozliczania wydatków? (jeżeli dotyczy)

Wydatki w projekcie o wartości nieprzekraczającej wyrażonej w PLN równowartości kwoty 100 000 EUR wkładu publicznego są rozliczane uproszczonymi metodami, o których mowa w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

Projekt o wartości przekraczającej wyrażonej w PLN równowartości kwoty 100 000 EUR wkładu publicznego nie jest rozliczany za pomocą kwot ryczałtowych.

Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie punktu C.2 wniosku o dofinansowanie- Zakres finansowy oraz tabeli D.2. Źródła finansowania wydatków.

Za pomocą uproszczonych metod rozliczania wydatków rozliczane będą projekty do 438 800,00 PLN wartości wkładu publicznego.

e) Czy okres realizacji projektu jest zgodny z okresem kwalifikowania wydatków w RPO WSL?

Realizacja projektu mieści się w ramach czasowych RPO WSL, określonych datami od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2023 r.

Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie punktu VIII. Wniosku o dofinansowania- Okres realizacji projektu.

f) Czy projekt jest zgodny z przepisami art. 65 ust. 6 i art. 125 ust. 3 lit. e) i f) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.?

Wnioskodawca złożył oświadczenie, że:

- i. projekt nie został zakończony w rozumieniu art. 65 ust. 6,
- ii. w przypadku realizacji projektu przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie do Instytucji Zarządzającej/Instytucji Pośredniczącej, przestrzegając obowiązujących przepisów prawa dotyczących danej operacji zgodnie z art. 125 ust. 3 lit. e,
- iii. projekt nie obejmuje przedsięwzięć będących częścią operacji, które zostały objęte lub powinny zostać objęte procedurą odzyskiwania zgodnie z art. 71 (trwałość operacji) w następstwie przeniesienia działalności produkcyjnej poza obszar objęty programem.

g) Czy wartość projektu została prawidłowo określona?

Wartość projektu jest zgodna z minimalną i maksymalną wartością projektu obowiązującą dla danego działania/poddziałania/typu projektu, określonymi w Szczegółowym opisie osi priorytetowych RPO WSL na lata 2014-2020.

Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie punktu C.2.3 wniosku o dofinansowanie projektu- Wydatki ogółem/kwalifikowalne.

Szczegółowe kryteria dostępu

6.1.8 Szczegółowe kryteria dostępu weryfikowane na etapie oceny formalnej w ramach przedmiotowego konkursu to:

- a) **Czy planowany termin zakończenia realizacji projektu nie wykracza poza 31.12.2018r.?**
Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie pkt. VIII. *Okres realizacji projektu.*
- b) **Czy projektodawca jest podmiotem uprawnionym do ubiegania się o dofinansowanie w ramach Poddziałania 9.1.5 *Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym?***

W ramach konkursu uprawnionymi do ubiegania się o dofinansowanie są wszystkie podmioty wskazane w SZOOP WSL 2014-2020 z wyłączeniem jednostek sektora finansów publicznych.

Jednocześnie podmioty, o których mowa powyżej mogą występować w projekcie jako partnerzy.

Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie punktu A. *Podmioty zaangażowane w realizację projektu.*

UWAGA!

W trakcie oceny formalnej nie dopuszcza się możliwości korygowania/uzupełniania wniosku.

6.2 Ogólne i szczegółowe kryteria weryfikowane na etapie oceny merytorycznej

6.2.1 Wniosek oceniany jest pod względem merytorycznym przy pomocy karty oceny merytorycznej, która stanowi załącznik nr 5 *Wzór karty oceny merytorycznej*.

6.2.2 Na etapie oceny merytorycznej oceniane są:

- a) ogólne kryteria merytoryczne,
- b) ogólne kryteria horyzontalne,
- c) szczegółowe kryteria dostępu,
- d) szczegółowe kryteria dodatkowe

Ogólne kryteria merytoryczne

6.2.3 Spełnienie ogólnych kryteriów merytorycznych mierzone jest za pomocą przyznanej liczby punktów lub ma postać „0-1”. Ogólne kryteria merytoryczne dotyczą treści wniosku, wiarygodności i zdolności do podjęcia realizacji projektu oraz zasad finansowania projektów. Ogólne kryteria merytoryczne mają charakter uniwersalny, tj. odnoszą się do wszystkich projektów realizowanych w ramach RPO WSL 2014-2020.

6.2.4 Ogólne kryteria merytoryczne, których ocena ma postać „0-1” to:

a) Czy zapisy wniosku są zgodne z regulaminem konkursu/naboru?

Oceniane będzie czy projektodawca zastosował się do warunków określonych przez IZ/IP sformułowanych w regulaminie konkursu/naboru w szczególności w zakresie możliwych do objęcia wsparciem grup docelowych, czy dopuszczonych do realizacji form wsparcia.

W ramach kryterium nie będą oceniane wymogi wskazane w Regulaminie konkursu/naboru, które weryfikowane są w ramach pozostałych kryteriów.

b) Czy projekt wpisuje się we właściwe działanie/poddziałanie/ typ projektu RPO WSL 2014-2020 – zgodnie ze Szczegółowym opisem osi priorytetowych i regulaminem konkursu/ wezwaniem do złożenia wniosku o dofinansowania projektu pozakonkursowego?

Projekt wpisuje się we właściwe działanie/poddziałanie/ typ projektu, zgodnie ze Szczegółowym opisem osi priorytetowych RPO WSL 2014-2020 oraz regulaminem konkursu/ wezwaniem do złożenia wniosku o dofinansowania projektu pozakonkursowego.

Kryterium będzie weryfikowane na podstawie spójności wskazanego typu operacji z opisem zadań, a także zgodność projektu z celami szczegółowymi RPO WSL oraz z diagnozą zawartą w programie bądź w regulaminie konkursu.

c) Czy partnerstwo zostało zawarte zgodnie z przepisami art. 33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020? (jeżeli dotyczy)

W ramach kryterium oceniane będzie czy partnerzy zostali wybrani zgodnie z przepisami art.33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020.

Kryterium będzie weryfikowane na podstawie Oświadczenia Wnioskodawcy oraz punktu A.3.3. wniosku o dofinansowanie- Uzasadnienie i sposób wyboru partnera oraz jego rola w projekcie.

d) Czy projekt jest skierowany do grupy docelowej z terenu województwa śląskiego?

W ramach kryterium oceniane będzie czy projekt jest skierowany do grup docelowych z obszaru województwa śląskiego (w przypadku osób fizycznych pracują, uczą lub zamieszkują one na obszarze województwa śląskiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego, a w przypadku innych podmiotów posiadają one jednostkę organizacyjną na obszarze województwa śląskiego).

Kryterium będzie weryfikowane na podstawie punktu B.11.1. wniosku o dofinansowanie- Osoby i/lub podmioty/instytucje, które zostaną objęte wsparciem.

e) Czy biuro projektu jest zlokalizowane na terenie województwa śląskiego?

W ramach kryterium oceniane będzie czy projektodawca w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa śląskiego, w miejscu umożliwiającym równy dostęp potencjalnych uczestników/uczestniczek projektu.

Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie punktu B.12.3 wniosku o dofinansowanie- Biuro projektu oraz zaplecze techniczne i potencjał kadrowy projektodawcy.

Lokalizacja biura projektu powinna uwzględniać równy dostęp potencjalnych uczestników/uczestniczek projektu do osobistego kontaktu z Beneficjentem, w godzinach adekwatnych do specyfiki grupy docelowej. W biurze przechowywana jest pełna oryginalna dokumentacja wdrażanego projektu (z wyłączeniem dokumentów, których miejsce przechowywania uregulowano odpowiednimi przepisami).

f) Czy projekt realizuje wskaźniki określone w regulaminie konkursu/naboru jako obowiązkowe dla danego typu projektu?

W ramach kryterium oceniane będzie czy projekt realizuje wskaźniki określone w regulaminie konkursu/naboru jako obowiązkowe dla danego typu projektu.

Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie części E. Mierzalne wskaźniki projektu.

g) Czy wkład własny określono na właściwym poziomie?

Weryfikowane będzie czy we wniosku określono wkład własny na poziomie procentowym wskazanym w SZOOP i regulaminie konkursu/naboru. Weryfikacja na podstawie zapisów wniosku.

W przypadku projektów, w których występuje pomoc de minimis/pomoc publiczna wkład własny powinien zostać określony co najmniej na poziomie wskazanym w SZOOP i regulaminie konkursu/naboru.

Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie punktu C.2.3. Podsumowanie projektu.

h) Czy wydatki w projekcie są kwalifikowalne?

Weryfikowane będzie, czy wszystkie wydatki wskazane w budżecie projektu spełniają warunki określone w Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

W ramach kryterium weryfikowane jest:

i. czy we wniosku zidentyfikowano wydatki w całości lub w części niekwalifikowalne, w tym:

- wydatki zbędne,
- wydatki wchodzące do katalogu kosztów pośrednich, które zostały wykazane w ramach kosztów bezpośrednich,
- wydatki wskazane, jako niemożliwe do ponoszenia w wytycznych oraz Regulaminie konkursu,
- wydatki zawyżone w stosunku do stawek wskazanych w Taryfikatorze oraz cen rynkowych,

ii. czy we wniosku zidentyfikowano inne błędy w konstrukcji budżetu, w tym:

- przekroczenie kategorii limitowanych;
- nieodpowiednia wysokość limitu kosztów pośrednich;
- wydatki przedstawione w sposób uniemożliwiający obiektywną ocenę wartości jednostkowych (tzw. „zestawy”, „komplety”);
- brak uzasadnienia wydatków w ramach kategorii limitowanych;
- brak wskazania formy zaangażowania i szacunkowego wymiaru czasu pracy personelu projektu niezbędnego do realizacji zadań merytorycznych (etat/liczba godzin);
- uchybienia dotyczące oznaczania pomocy de minimis/pomocy publicznej oraz środków trwałych i cross-financingu.

Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie punktu C.2. wniosku o dofinansowanie-
ZAKRES FINANSOWY

Kryterium może zostać uznane za spełnione warunkowo w przypadku, **gdy min. 85% kosztów bezpośrednich zostało uznane za kwalifikowalne** (a więc wartość zmniejszeń w budżecie wynikających z uchybień wskazanych w lit. a nie przekracza 15% kosztów bezpośrednich), w przeciwnym razie kryterium zostaje uznane za niespełnione.

i) Czy wskaźniki zostały prawidłowo przyporządkowane do kwot ryczałtowych?

Kryterium dotyczy wniosków rozliczanych za pomocą kwot ryczałtowych.

W ramach kryterium weryfikowane będzie, czy do każdej kwoty ryczałtowej przyporządkowano minimum jeden wskaźnik oraz czy wszystkie wskaźniki wskazane w części E wniosku o dofinansowanie zostały przyporządkowane w sposób adekwatny do poszczególnych kwot ryczałtowych.

6.2.5 Ogólne kryteria merytoryczne mierzone za pomocą przyznanej liczby punktów:

- a) **Czy cel projektu jest adekwatny do zdiagnozowanych problemów? (skala punktowa od 0 do 3 - minimum punktowe 1 punkt.**

Weryfikowane będzie:

- i. Czy prawidłowo sformułowano cel projektu?
- ii. Czy cel jest adekwatny do zdiagnozowanych problemów?

Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie punktu B.9. wniosku o dofinansowanie - Cel główny projektu w odniesieniu do pozostałych zapisów wniosku.

- b) **Czy wskaźniki zostały założone na odpowiednim poziomie, a ich sposób monitorowania został odpowiednio opisany? (skala punktowa od 0 do 10) – minimum punktowe 6 punktów,**

Weryfikowane będzie:

- i. Czy wartości docelowe wskaźników produktu są adekwatne do zaplanowanych działań i wydatków w projekcie?
- ii. Czy wartości wskaźników rezultatu są adekwatne do zaplanowanych działań i wydatków w projekcie?
- iii. Czy w sposób poprawny i zgodny z definicją wskaźników opisano sposób pomiaru i monitorowania wskaźników?

Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie części E wniosku o dofinansowanie- MIERZALNE WSKAŹNIKI PROJEKTU w odniesieniu do pozostałych zapisów wniosku.

- c) **Czy w sposób prawidłowy opisano grupę docelową? (skala punktowa od 0 do 5) - minimum punktowe 3 punkty.**

Weryfikowane będzie:

- i. Czy scharakteryzowano grupę docelową i w sposób poprawny opisano jej sytuację problemową?
- ii. Czy rekrutacja uczestników do projektu została zaplanowana w sposób adekwatny do grupy docelowej?

Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie punktu B.11. wniosku o dofinansowanie- Uzasadnienie potrzeby realizacji projektu.

- d) **Czy zadania w projekcie zaplanowano i opisano w sposób poprawny? (skala punktowa od 0 do 8) – minimum punktowe 5 punktów.**

Weryfikowane będzie:

- i. Czy zadania logicznie korespondują z określoną sytuacją problemową oraz wpływają na osiągnięcie wskaźników i założonych celów? Czy zakres zadań/działań realizowanych przez partnera/ów uzasadnia ich udział w projekcie (w przypadku projektów partnerskich)?
- ii. Czy opisano zakres merytoryczny zadań uwzględniający: rodzaj i charakter wsparcia, liczbę osób jakie otrzymają wsparcie oraz wskazano, jakie rodzaje

dostaw i usług będą zlecane innym podmiotom przy zastosowaniu klauzul społecznych?

- iii. Czy określone terminy rozpoczęcia i zakończenia zadań gwarantują efektywną realizację projektu oraz czy wskazano podmiot realizujący działania w ramach zadania, w tym zaangażowaną kadre?

Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie punktu C.1 wniosku o dofinansowanie- ZADANIA W PROJEKCIE (ZAKRES RZECZOWY) w odniesieniu do pozostałych zapisów wniosku.

- e) **Czy projektodawca posiada doświadczenie i potencjał pozwalające na efektywną realizację projektu? (skala punktowa od 0 do 14) - minimum punktowe 8 punktów.**

Weryfikowane będzie:

- i. Czy projektodawca/partner posiada doświadczenie w obszarze merytorycznym, w którym udzielane będzie wsparcie przewidziane w ramach projektu?
- ii. Czy projektodawca/partner posiada doświadczenie na rzecz grupy docelowej, do której kierowane będzie wsparcie przewidziane w ramach projektu?
- iii. Czy projektodawca/partner posiada doświadczenie w zakresie podejmowanych inicjatyw na określonym terytorium, którego dotyczyć będzie realizacja projektu?
- iv. Czy projektodawca/partner posiada odpowiedni potencjał kadrowy/merytoryczny?
- v. Czy projektodawca/partner posiada odpowiedni potencjał techniczny?
- vi. Czy opisany sposób zarządzania projektem gwarantuje jego prawidłową realizację? Czy uwzględniono udział partner/ów w zarządzaniu projektem (dotyczy projektów partnerskich)?

Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie punktu B.12. wniosku o dofinansowanie - Zdolność do efektywnej realizacji projektu oraz punktu A.3.4. Potencjał i doświadczenie partnera.

- f) **Czy budżet projektu został sporządzony w sposób prawidłowy i zgodny z zasadami kwalifikowalności wydatków? (skala punktowa od 0 do 10) - minimum punktowe 7 punktów.**

Projekt otrzymuje 10 punktów, w przypadku gdy kryterium Czy wydatki w projekcie są kwalifikowalne? zostało uznane za spełnione.

W przypadku, gdy kryterium Czy wydatki w projekcie są kwalifikowalne? zostało uznane za spełnione warunkowo projekt otrzymuje od 7 do 9 punktów, w zależności od rangi uchybień zidentyfikowanych w przedstawionym budżecie. Oceniane jest, jaki procent wydatków został uznany za niekwalifikowalny oraz jaka jest istota błędów popełnionych w konstrukcji budżetu przez Wnioskodawcę.

Projekt otrzymuje 0 punktów, w przypadku, gdy kryterium Czy wydatki w projekcie są kwalifikowalne? zostało uznane za niespełnione.

Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie punktu C.2. wniosku o dofinansowanie- ZAKRES FINANSOWY.

- 6.2.6 Ocena ogólnych kryteriów merytorycznych ma postać uznaniową polegającą na przyznaniu liczby punktów w ramach dopuszczalnych limitów wyznaczonych minimalną i maksymalną liczbą punktów, które można uzyskać za spełnienie danego kryterium.
- 6.2.7 Ocena merytoryczna wniosku na podstawie ogólnych kryteriów merytorycznych będzie dokonywana w skali punktowej zgodnie z kartą oceny merytorycznej. Maksymalna liczba punktów do uzyskania wynosi **50 punktów**. Spełnienie przez wniosek kryteriów w minimalnym zakresie oznacza uzyskanie **30 punktów**, oraz jednocześnie uzyskanie minimalnej liczby punktów za kryteria, dla których określono minimum punktowe.

Ogólne kryteria horyzontalne

- 6.2.9 Ocena ogólnych kryteriów horyzontalnych dotyczy zgodności wniosku z politykami horyzontalnymi.
- 6.2.10 Ocena ogólnych kryteriów horyzontalnych ma postać „0-1”. Spełnienie ogólnych kryteriów horyzontalnych jest obligatoryjne dla wszystkich projektów.
- 6.2.11 W ramach przedmiotowego konkursu stosowane będą następujące ogólne kryteria horyzontalne:

a) Czy projekt jest zgodny z prawodawstwem unijnym oraz właściwymi zasadami unijnymi w tym:

- zasadą równości szans kobiet i mężczyzn w oparciu o standard minimum,
- zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnoprawnościami
- zasadą zrównoważonego rozwoju
- zasadą partnerstwa?

Weryfikowana będzie zgodność z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn na podstawie standardu minimum oraz zgodność z pozostałymi zasadami horyzontalnymi. W ramach kryterium wnioskodawca powinien spełnić standard minimum oraz wykazać pozytywny lub neutralny wpływ projektu na pozostałe zasady horyzontalne UE, m.in.

- zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnoprawnościami;
- zasadę zrównoważonego rozwoju;
- zasadę partnerstwa.

b) Czy projekt jest zgodny z prawodawstwem krajowym?

Weryfikowane będzie czy we wniosku nie ma zapisów, z których wynika niezgodność z obowiązującym prawem np. kodeksem pracy, ustawą prawo zamówień publicznych.

- 6.2.12 W przypadku jeśli projekt nie spełni któregośkolwiek z ogólnych kryteriów horyzontalnych, projekt otrzymuje ostatecznie „0” punktów.

Szczegółowe kryteria dostępu

- 6.2.13 Ocena szczegółowych kryteriów dostępu dotyczy zgodności wniosku z kryteriami określonymi każdorazowo dla poszczególnych konkursów w ramach RPO WSL 2014-2020.

- 6.2.14 Ocena szczegółowych kryteriów dostępu ma postać „0-1”.

6.2.15 Szczegółowe kryteria dostępu oceniane w trakcie oceny merytorycznej, których ocena ma postać „0-1” to:

- a) **Czy wskaźnik efektywności społeczno-zatrudnieniowej dla uczestników projektu mierzony w okresie do 3 miesięcy po zakończonym udziale w projekcie wynosi co najmniej 56%, w tym efektywności zatrudnieniowej co najmniej 22%, a w odniesieniu do osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi minimalny poziom efektywności społeczno-zatrudnieniowej wynosi 46%, w tym minimalny poziom efektywności zatrudnieniowej 12%?**

Pomiar efektywności społeczno-zatrudnieniowej w wymiarze społecznym jest mierzony zgodnie z *Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020*.

Pomiar efektywności społeczno-zatrudnieniowej w wymiarze zatrudnieniowym odbywa się zgodnie z metodologią określoną dla efektywności zatrudnieniowej wskazaną w *Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020*.

Jednocześnie, wnioskodawca jest zobowiązany do przechowywania w dokumentacji projektowej odpowiednich dokumentów zgodnie w ww. *Wytycznymi* potwierdzających osiągnięcie wskaźnika społeczno-zatrudnieniowego.

Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie deklaracji wnioskodawcy wskazanej w pkt. B.10 *Uzasadnienie spełnienia kryteriów dostępu, horyzontalnych i dodatkowych*.

- b) **W przypadku tworzenia nowych podmiotów reintegracyjnych:**

Czy wsparcie dotyczące poprawy dostępu do usług reintegracji społecznej i zawodowej realizowane jest przez utworzenie nowego CIS lub KIS w gminie, na terenie której na dzień złożenia wniosku nie funkcjonuje dany rodzaj podmiotu?

Kryterium jest obligatoryjne wyłącznie jeśli w ramach projektu zaplanowano utworzenie nowego CIS lub KIS.

Wsparcie dotyczące poprawy dostępu do usług reintegracji społecznej i zawodowej realizowane przez CIS i KIS udzielane jest na stworzenie nowych miejsc reintegracji społecznej i zawodowej poprzez utworzenie podmiotów, o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym.

Zgodnie z kryterium dostępu wsparcie dotyczące utworzenia nowego CIS lub KIS możliwe jest wyłącznie w gminie, na terenie której wnioskodawca planuje utworzenie w/w podmiotu, na dzień złożenia wniosku nie funkcjonuje dany rodzaj podmiotu.

W przypadku utworzenia w ramach projektu nowego CIS lub KIS należy zachować jego trwałość co najmniej przez okres odpowiadający okresowi realizacji projektu.

Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie deklaracji wnioskodawcy wskazanej w pkt. B.10 *Uzasadnienie spełnienia kryteriów dostępu, horyzontalnych i dodatkowych*.

- c) **Czy w przypadku tworzenia nowych podmiotów reintegracyjnych projekt jest realizowany w partnerstwie z jst?**

Kryterium jest obligatoryjne wyłącznie jeśli w ramach projektu zaplanowano utworzenie nowego CIS lub KIS.

Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie pkt. A.2. *Partnerstwo w ramach projektu.*

- d) Czy wnioskodawca w ramach ścieżki reintegracji skieruje co najmniej 20% uczestników, którzy wymagają dalszego wsparcia do Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej działającego w ramach projektu z Poddziałania 9.3.1 Wsparcie sektora ekonomii społecznej?**

Mając na względzie kompleksowość działań dla uczestników projektu, dla których w ramach ścieżki reintegracji w rozumieniu *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020*, zostało zaplanowane dalsze wsparcie, należy skierować co najmniej 20% uczestników po zakończeniu realizacji projektu do Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej (OWES) działającego na terenie województwa śląskiego.

W celu spełnienia kryterium w trakcie realizacji projektu należy zawrzeć stosowne porozumienie lub deklarację o współpracy z odpowiednim OWES.

Wzmocnienie komplementarności zadań i działań dla uczestników projektu zostało również zapewnione poprzez wprowadzenie kryterium dotyczącego m.in. wspierania zatrudnienie osób - uczestników projektu w ramach Poddziałania 9.1.5 przez OWES-y z regionu.

Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie deklaracji wnioskodawcy wskazanej w pkt. B.10 *Uzasadnienie spełnienia kryteriów dostępu, horyzontalnych i dodatkowych.*

6.2.16 W przypadku, jeśli projekt nie spełni któregokolwiek ze szczegółowych kryteriów dostępu, projekt otrzymuje ostatecznie „0” punktów.

Szczegółowe kryteria dodatkowe

6.2.17 Ocena szczegółowych kryteriów dodatkowych służy przyznaniu premii punktowej projektom, które spełniły przedmiotowe kryteria.

6.2.18 Ocena szczegółowych kryteriów dodatkowych polega na przyznaniu zdefiniowanej liczby punktów.

6.2.19 W ramach przedmiotowego konkursu stosowane będą następujące szczegółowe kryteria dodatkowe:

- a) Czy projektodawca realizuje projekt w partnerstwie? (waga punktowa: 6 pkt).**

W ramach kryterium będzie weryfikowane, czy zawarte zostało formalne partnerstwo w celu realizacji zadań projektu.

Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie pkt. A.2. *Partnerstwo w ramach projektu.*

- b) Czy wnioskodawca realizuje wskaźnik Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu na poziomie wyższym bądź równym 40%? (waga punktowa: 8 pkt).**

W ramach kryterium będzie weryfikowane, czy wnioskodawca realizuje określony wskaźnik rezultatu na poziomie wyższym o co najmniej 5% niż określony w *Regulaminie konkursu.*

Zadeklarowana *Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu* musi być równa bądź wyższa niż 40% liczona od liczby uczestników ogółem w projekcie.

W przypadku gdy 40% nie stanowi liczby całkowitej każdorazowo w ramach projektu należy dokonać zaokrąglenia w górę.

Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie deklaracji wnioskodawcy wskazanej w pkt. B.10 *Uzasadnienie spełnienia kryteriów dostępu, horyzontalnych i dodatkowych* oraz informacji zawartych w pkt. E *Mierzalne wskaźniki projektu*.

- c) **Czy grupę docelową w projekcie stanowią w co najmniej 30% osoby z niepełnosprawnością, z czego co najmniej 10% stanowią osoby ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności lub osoby z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z niepełnosprawnością intelektualną oraz osoby z zaburzeniami psychicznymi?** (waga punktowa: **6 pkt**).

Za osoby niepełnosprawne uznaje się osoby niepełnosprawne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.), a także osoby z zaburzeniami psychicznymi, w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375), tj. osoby z odpowiednim orzeczeniem lub innym dokumentem poświadczającym stan zdrowia.

W przypadku gdy 30% lub 10% nie stanowi liczby całkowitej każdorazowo w ramach projektu należy dokonać zaokrąglenia w górę.

Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie deklaracji wnioskodawcy wskazanej w pkt. B.10 *Uzasadnienie spełnienia kryteriów dostępu, horyzontalnych i dodatkowych* oraz informacji zawartych w pkt. B.11. *Uzasadnienie potrzeby realizacji projektu w odniesieniu do grupy docelowej* oraz w pkt. E *Mierzalne wskaźniki projektu*.

6.2.20 Ocena szczegółowych kryteriów dodatkowych dokonywana jest w wypadku uzyskania przez wniosek minimalnej liczby punktów, o której mowa w punkcie 6.2.7. niniejszego regulaminu. W ramach konkursu RPSL.09.01.05-IZ.01-24-066/16 za spełnienie szczegółowych kryteriów dodatkowych możliwe jest uzyskanie dodatkowo maksymalnie **20 punktów**.

7. Procedura wyboru projektów do dofinansowania

Wybór projektów odbywa się w trybie konkursowym.

1. Złożone w ramach konkursu wnioski o dofinansowanie zostaną ocenione przez KOP pod kątem spełnienia kryteriów wyboru projektów. Istnieje możliwość wycofania wniosku na każdym etapie oceny wniosku.
2. Ocena projektu odbywać się będzie w dwóch podstawowych etapach, tj. etap oceny formalnej oraz etap oceny merytorycznej, które służą do oceny kryteriów ogólnych i szczegółowych. Szczegółowe informacje na temat kryteriów weryfikowanych na etapie oceny formalnej i merytorycznej znajdują się w rozdziale nr 6. Kryteria wyboru projektów.
3. Ocena spełniania każdego z kryteriów jest przeprowadzana przez co najmniej dwóch członków KOP.
4. Etap oceny formalnej i merytorycznej poprzedzony jest etapem weryfikacji wymogów formalnych wniosków. Niespełnienie wymogów formalnych prowadzi do wezwania Wnioskodawcy przez IOK do uzupełnienia wniosku w terminie 7 dni od otrzymania przedmiotowego wezwania pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia. Uzupełnienie braków formalnych wniosku o dofinansowanie projektu lub poprawienie w nim oczywistej omyłki nie może prowadzić do jego istotnej modyfikacji. Lista braków formalnych i oczywistych omyłek, które mogą zostać uzupełnione i/lub poprawione na etapie weryfikacji wymogów formalnych zostały wskazane w pkt 1 i 8 Słownika pojęć. Na podstawie wezwania do uzupełnienia/poprawy wnioskodawca może dokonać jedynie zmian w zakresie wskazanym w wezwaniu.
5. Dodatkowo IOK może wezwać do uzupełnienia/poprawy innych elementów wniosku niewymienionych w definicji braków formalnych wskazanej w pkt 1 Słownika pojęć, których nie dało się przewidzieć na etapie formułowania przedmiotowego regulaminu, a ich uzupełnienie/poprawa nie będzie skutkowało istotną modyfikacją merytoryczną wniosku.
6. Wniosek pozostaje bez rozpatrzenia w przypadku:
 - a) złożenia wniosku po terminie,
 - b) złożenia wniosku w języku innym niż polski,
 - c) niezłożenia wniosku w systemie LSI.

Wnioski, które nie zostały przesłane za pośrednictwem odpowiednich platform (zostały przesłane tylko w systemie LSI) uznaje się za niezłożone i nie podlegają rozpatrzeniu.

7. Z uwagi na elektroniczną formę składania wniosku, IOK nie przewiduje zwrotu wniosków pozostawionych bez rozpatrzenia.
8. Wnioski, które przeszły pozytywnie weryfikację braków formalnych kierowane są do oceny formalnej.
9. W wyniku oceny formalnej złożone w terminie wnioski mogą zostać:
 - a) skierowane do oceny merytorycznej,
 - b) ocenione negatywnie jako niespełniające kryteriów formalnych.

10. Na etapie oceny formalnej nie przewiduje się możliwości uzupełnienia wniosku. Niespełnienie kryterium formalnego skutkuje negatywną oceną wniosku jako niespełniającego kryteriów formalnych.
11. Wnioski, które pozytywnie przeszły ocenę formalną kierowane są do oceny merytorycznej. W trakcie oceny merytorycznej weryfikowane są zarówno kryteria „0-1” jak i punktowe. Spełnienie kryteriów „0-1” jest obligatoryjne (za wyjątkiem sytuacji, w której kryterium nie dotyczy wniosku i/lub wnioskodawcy) a ich niespełnienie skutkuje negatywną oceną wniosku. W wyniku oceny kryteriów punktowych wnioski otrzymują odpowiednią liczbę punktów za spełnienie kryteriów merytorycznych i/lub dodatkowych. W przypadku jeśli projekt nie spełni któregokolwiek z obligatoryjnych kryteriów „0-1”, których spełnienie jest weryfikowane na etapie oceny merytorycznej, projekt otrzymuje ostatecznie „0” punktów.
12. W wyniku oceny merytorycznej wnioski mogą zostać ocenione:
 - a) pozytywnie,
 - b) negatywnie.

UWAGA!

Na etapie oceny merytorycznej w przypadku stwierdzenia we wniosku o dofinansowanie oczywistych omyłek IOK może wezwać wnioskodawcę do korekty wniosku o dofinansowanie.

13. Wnioski, które w trakcie oceny merytorycznej zostały ocenione warunkowo kierowane są do negocjacji.
14. Kierując projekt do negocjacji oceniający wskazuje:
 - b) zakres negocjacji, podając jakie korekty muszą zostać wprowadzone we wniosku lub do jakich zapisów wniosku KOP musi uzyskać uzasadnienie w trakcie negocjacji, tak aby ocena warunkowa stała się oceną ostateczną,
 - c) wyczerpujące uzasadnienie swojego stanowiska,
 - d) liczbę punktów, którą powinien otrzymać projekt, gdyby negocjacje zakończyły się wynikiem pozytywnym.
15. Negocjacje prowadzone są z Projektodawcą w trakcie trwania prac Komisji Oceny Projektów po zatwierdzeniu przez Przewodniczącego KOP Karty Oceny Merytorycznej (zwanej w dalszej części KOM) oceniających i obligatoryjnie obejmują wszystkie kwestie wykazane przez oceniających w części V Karty Oceny Merytorycznej. IOK za pomocą Platformy Elektronicznych Usług Publicznych PeUP przekazuje do Projektodawcy formularz negocjacyjny, w którym wskazano wszystkie warunki niezbędne do spełnienia, aby wniosek mógł otrzymać dodatkowe punkty za spełnienie tych warunków lub kryterium zerojedynkowe mogło zostać uznane za spełnione.
16. Projektodawca w terminie 5 dni przekazuje do IOK informację przy użyciu platform wskazanych w punkcie 2.6.3 o akceptacji lub też braku akceptacji warunków określonych przez KOP lub przedstawia stosowane wyjaśnienia, jeżeli o takie został wezwany.
17. W trakcie negocjacji Projektodawca może przyjąć warunki przedstawione przez KOP lub złożyć wymagane wyjaśnienia, co skutkować będzie pozytywną oceną wniosku, którego ostateczny wynik punktowy zawiera punkty przyznane za warunkowe spełnienie kryterium. IOK zastrzega,

że może nie przyjąć wyjaśnień (uzasadniając swoją decyzję) przedstawionych przez Projektodawcę. Jeżeli o dofinansowaniu w ramach danego konkursu decyduje liczba uzyskanych przez poszczególne projekty punktów, o kolejności projektów na liście, o której mowa w art. 44 ust. 4 Ustawy wdrożeniowej decyduje liczba punktów przyznana danemu projektowi bezwarunkowo albo liczba punktów przyznana danemu projektowi w wyniku negocjacji.

18. Nieprzesłanie do IOK informacji w terminie wskazanym w punkcie 16 bez wskazania uzasadnienia jest jednoznaczne z brakiem akceptacji warunków i skutkować będzie niespełnieniem kryteriów wcześniej uznanych za spełnione warunkowo oraz odjęciem punktów przyznanych warunkowo.
19. Negocjacje prowadzone są do wyczerpania kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w konkursie – poczynając od projektu, który uzyskałby najwyższą ocenę, gdyby spełnienie przez niego kryteriów nie zostało zweryfikowane warunkowo. W celu usprawnienia prac KOP, IOK może podjąć decyzję o przeprowadzeniu negocjacji z większą ilością Projektodawców, niż wynika to z dostępnej alokacji.
20. Na podstawie otrzymanej liczby punktów Komisja Oceny Projektów przygotowuje listę ocenionych projektów zawierającą przyznane oceny.
21. Ostateczną ocenę wniosku stanowi suma arytmetyczna punktów obliczana przez Sekretarza, przyznanych na 1 części oceny merytorycznej (stanowiąca średnią z ocen obu oceniających) oraz punktów przyznanych na 2 części oceny merytorycznej (po ustaleniu ostatecznej ich liczby na podstawie dwóch wiążących ocen).
22. W przypadku dwóch lub więcej projektów o równej ogólnej liczbie punktów, wyższe miejsce na liście rankingowej otrzymuje ten, który uzyskał kolejno wyższą liczbę punktów w następujących punktach w części IV KOM:
 - a) zdolność do efektywnej realizacji projektu,
 - b) adekwatność i założona do osiągnięcia wartość wskaźników oraz opis monitorowania,
 - c) budżet projektu,
 - d) opis zadań w kontekście osiągnięcia celu i wskaźników projektu,
 - e) opis grupy docelowej,
 - f) adekwatność celu projektu do zdiagnozowanych problemów.
23. W przypadku, gdy wnioski uzyskały identyczną liczbę punktów w każdej części KOM, miejsce na liście rankingowej zależy od wyników komisijnego losowania, w którym uczestniczą: Przewodniczący KOP, Zastępca przewodniczącego KOP (jeżeli taki został powołany) oraz Sekretarz KOP.

7.1 Rozstrzygnięcie konkursu

- 4.4.3 IOK rozstrzyga konkurs, zatwierdzając listę ocenionych projektów, o której mowa w art. 44 ust. 4 *ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020.*
- 4.4.3 Informacja o projektach wybranych do dofinansowania jest upubliczniana w formie odrębnej listy, którą właściwa instytucja zamieszcza na swojej stronie internetowej oraz na portalu nie później niż 7 dni od dnia rozstrzygnięcia konkursu. Lista ta będzie różniła się od listy, o której mowa powyżej. W przypadku, gdy o wyborze do dofinansowania decyduje liczba uzyskanych

- punktów, na liście tej uwzględnione będą wszystkie projekty, które spełniły kryteria i uzyskały wymaganą liczbę punktów (z wyróżnieniem projektów wybranych do dofinansowania), natomiast nie będzie obejmować tych projektów, które brały udział w konkursie, ale nie uzyskały wymaganej liczby punktów lub nie spełniły kryteriów wyboru projektów.
- 4.4.3 IOK przekazuje niezwłocznie Projektodawcy pisemną informację, która zawiera co najmniej wyniki oceny jego projektu wraz z uzasadnieniem oceny i podaniem punktacji otrzymanej przez projekt lub informacji o spełnieniu albo niespełnieniu kryteriów wyboru projektu.
- 4.4.3 Wnioskodawcy, w przypadku negatywnej oceny jego projektu (zarówno na etapie oceny formalnej jak i merytorycznej) wybieranego w trybie konkursowym, o której mowa w art. 53 ust 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, przysługuje prawo wniesienia protestu zgodnie z art. 53 ust. 1 wskazanej ustawy, w celu ponownego sprawdzenia złożonego wniosku w zakresie spełnienia kryteriów wyboru projektów, na zasadach określonych w rozdziale nr 7.2 *Procedura odwoławcza*.
- 4.4.3 Po zatwierdzeniu przez IOK ostatecznej wersji projektu oraz wszystkich wymaganych załączników do umowy wymienionych w podrozdziale 8.1 *Załączniki do umowy o dofinansowanie*, IOK podpisuje z Projektodawcą umowę o dofinansowanie, która stanowi załącznik nr 3 *Wzór minimalnego zakresu umowy o dofinansowanie projektu* do niniejszego regulaminu.
- 4.4.3 Zgodnie z niżej przedstawionym schematem procesu oceny wniosków IOK określa orientacyjny termin zakończenia oceny wniosków na miesiąc listopad 2016 r. przy założeniu, że ocenie podlegało nie więcej niż 100 wniosków. Harmonogram konkursu zostaje każdorazowo umieszczony na stronie internetowej IOK, najpóźniej w terminie 14²³ dni od zakończenia naboru wniosków. Przykładowy harmonogram dla przedmiotowego konkursu (przy założeniu, iż ocenie merytorycznej poddanych zostanie nie więcej niż 100 wniosków) znajduje się w punkcie poniżej.
- 4.4.3 Schemat procesu oceny wniosków.

„X”	Zakończenie naboru wniosków
„X + 7 dni, 10 dni*”	Weryfikacja wymogów formalnych *Termin na dokonanie weryfikacji wymogów formalnych w uzasadnionych przypadkach może zostać wydłużony do 10 dni.
„X + 7 dni, 10 dni” = Y	Zakończenie weryfikacji wymogów formalnych
„Y + 5dni”	Wysłanie do Projektodawcy pisma wzywającego do uzupełnienia wymogów formalnych/informacji o pozostawianiu wniosku bez rozpatrzenia/odrzuconiu wniosku.
„Y + 14 dni, 21 dni* ”	Ocena formalna wniosków *Termin na dokonanie oceny formalnej w uzasadnionych

²³ W uzasadnionych przypadkach termin może zostać wydłużony do 17 dni.

	przypadkach może zostać wydłużony do 21 dni
„Y + 14 dni, 21 dni” = Z	Zatwierdzenie listy wniosków ocenionych formalnie
„Z + 5 dni”	Wysłanie do Projektodawcy pisma informującego o odrzuceniu wniosku o dofinansowanie projektu
„Z + 5 dni”	Publikacja listy wniosków ocenionych formalnie na stronie internetowej IOK
„Z + 100 dni”	Ocena merytoryczna wniosku wraz z negocjacjami przy założeniu, iż w ramach danego naboru złożonych zostało nie więcej niż 100 wniosków. Czas trwania oceny merytorycznej zostaje wydłużony o 21 dni na każde kolejne 50 wniosków, zastrzeżeniem, iż niezależnie od ilości wniosków ocena nie może trwać dłużej niż 180 dni
„Z + 100 dni”	Rozstrzygnięcie konkursu poprzez zatwierdzenie listy, o której mowa w pkt. 7.1.1.
„(Z + 100 dni) + 7 dni”	Wysłanie do Projektodawcy pisma informującego o wynikach oceny merytorycznej
„(Z + 100) + 7 dni”	Publikacja na stronie IZ listy projektów wybranych do dofinansowania
„N”	Data odebrania przez Projektodawcę informacji o wynikach oceny merytorycznej
„N + 14”	Dostarczenie do IOK wszystkich niezbędnych załączników do umowy
„(N + 14 dni) + 7 dni”	Wysłanie do Beneficjenta wersji elektronicznej (zabezpieczonej przed edycją) umowy wraz z informacją o procedurze podpisywania umowy lub wysłanie pisma, o błędnych/niekompletnych załącznikach do umowy, wzywającego Beneficjenta do uzupełnienia
„[(N + 14 dni) + 7 dni] + 5 dni”	Dostarczenie do IOK poprawnie podpisanych 3 egzemplarzy umowy o dofinansowanie lub dostarczenie poprawnych/kompletnych załączników do umowy o dofinansowanie
W przypadku dostarczenia poprawnych załączników do umowy, umowa zostaje przygotowana zgodnie z wyżej zamieszczonym harmonogramem. W przypadku dostarczenia błędnych/niekompletnych załączników do umowy, IOK odstępuje od podpisania umowy o dofinansowania, informując o tym Beneficjenta pismem wysłanym w terminie 5 dni od daty wpływu załączników do siedziby IOK.	
„U”	Data podpisania umowy przez Członków Zarządu
„U”	Odesłanie do Beneficjenta podpisanej umowy o dofinansowanie.

UWAGA!

W uzasadnionych sytuacjach IOK ma prawo anulować ogłoszony konkurs, np. związku z:

- a) awarią systemu LSI,
- b) innymi zdarzeniami losowymi, których nie da się przewidzieć na etapie konstruowania założeń przedmiotowego regulaminu,
- c) zmianą krajowych aktów prawnych/wytycznych wpływających w sposób istotny na proces wyboru projektów do dofinansowania,

W przypadku anulowania konkursu, IOK przekaze do publicznej wiadomości informację o anulowaniu konkursu wraz z podaniem przyczyny tymi samymi kanałami, za pomocą których przekazano informację o ogłoszeniu konkursu.

7.2 Procedura odwoławcza

Wnioskodawcy, w przypadku negatywnej oceny jego projektu, o której mowa w art. 53 ust. 2 *ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020*, przysługuje prawo wniesienia protestu zgodnie z art. 53 ust. 1 wskazanej ustawy, w celu ponownego sprawdzenia złożonego wniosku w zakresie spełnienia kryteriów wyboru projektów, na zasadach określonych szczegółowo w rozdziale 15 ww. ustawy oraz *Regulaminie procedury odwoławczej dla wnioskodawców IZ RPO WSL Zasady wnoszenia i rozpatrywania protestów*, stanowiącym załącznik nr 8 do niniejszego regulaminu.

8. Umowa o dofinansowanie

Na etapie podpisywania umowy o dofinansowanie projektu IOK będzie wymagać, w terminie 14 dni (termin biegnie od daty otrzymania przez Projektodawcę informacji o możliwości podpisania umowy o dofinansowanie projektu), od ubiegającego się o dofinansowanie załączników do umowy o dofinansowanie projektu.

8.1 Załączniki do umowy o dofinansowanie

- a) Oświadczenia o niezaleganiu z podatkami wobec urzędu skarbowego;
- b) Oświadczenia o niezaleganiu z opłacaniem składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i inne wobec zakładu ubezpieczeń społecznych;
- c) Oświadczenia o niepodleganiu wykluczeniu z możliwości otrzymania dofinansowania ze środków Unii Europejskiej na podstawie:
 - i. art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
 - ii. art.12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - iii. art. 9 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary.

UWAGA!

Załączniki wymienione w podpunktach a, b i c zostaną przekazane do podpisu Projektodawcy wraz z wymagającymi podpisu egzemplarzami umowy o dofinansowanie.

- d) Oświadczenie Wnioskodawcy o kwalifikowalności VAT. Oświadczenie powinno być opatrzone kontrasygnatą księgowego lub innej osoby odpowiedzialnej za prowadzenie księgowości bądź poświadczone przez uprawnioną w tym zakresie instytucję (np. biuro rachunkowe). Tożsamy wymóg dotyczy partnerów przy projektach realizowanych w partnerstwie;
- e) Umowa/ porozumienie między partnerami (przy projektach realizowanych w partnerstwie);
- f) Oświadczenie Wnioskodawcy o nadanym statusie CIS.
- g) Pełnomocnictwo do reprezentowania Wnioskodawcy (gdy wniosek jest podpisywany przez osobę/y nie posiadające statutowych uprawnień do reprezentowania wnioskodawcy). Dostarczone pełnomocnictwo powinno mieć **charakter szczególny**:
 - i. W treści pełnomocnictwa należy zawrzeć następujące informacje: tytuł projektu, numer konkursu w ramach którego projekt został złożony, nazwę i numer działania oraz poddziałania;
 - ii. Ponadto w treści dokumentu należy dokładnie określić zakres udzielanego pełnomocnictwa np. poprzez zamieszczenie klauzuli: „pełnomocnictwo do składania oświadczeń woli w imieniu, w sprawie realizacji projektu pod nazwą, w tym do:

- podpisania wniosku o dofinansowanie realizacji projektu,
- potwierdzania za zgodność z oryginałem kopii dokumentów związanych z realizacją projektu,
- podpisania umowy o dofinansowanie,
- podpisywania aneksów do umowy o dofinansowanie,
- zaciągania zobowiązań finansowych koniecznych do zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy, w przypadku udzielenia zabezpieczenia w formie weksla wymagana jest dodatkowa klauzula „pełnomocnictwo do podpisania weksla in blanco i deklaracji wystawcy weksla In blanco”.

UWAGA!

Pełnomocnictwa udziela się zawsze do podejmowania działań prawnych w imieniu beneficjenta, a więc w imieniu: gminy/powiatu/województwa, bądź spółki, bądź fundacji, bądź stowarzyszenia.

Gdy o dofinansowanie ubiega się beneficjent będący spółką prawa handlowego w myśl art. 230 *Kodeksu spółek handlowych*, w przypadku rozporządzenia prawem lub zaciągnięcia zobowiązania do świadczenia o wartości dwukrotnie przewyższającej wysokość kapitału zakładowego wymagana jest odpowiednia uchwała wspólników, chyba że umowa spółki stanowi inaczej (dotyczy również partnerów przy projektach realizowanych w partnerstwie).

Tożsamy wymóg dotyczy innych osób prawnych (np. uczelni wyższych) lub innych jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej (np. spółek osobowych itp.) jeżeli zostało to uregulowane w prawodawstwie krajowym lub innych dokumentach wewnętrznych dotyczących funkcjonowania podmiotów (np. statut, regulamin itp.).

- h) Harmonogram składania wniosków o płatność;
 - i) Oświadczenie o wartości otrzymanej pomocy *de minimis* otrzymanej w ciągu 3 lat poprzedzających złożenie wniosku (dotyczy projektów w których występuje pomoc *de minimis*).
 - j) Formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc inną niż pomoc *de minimis* lub pomoc *de minimis* w rolnictwie i rybołówstwie (dotyczy projektów, w których występuje pomoc publiczna).
 - k) Formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc *de minimis* (dotyczy projektów, w których występuje pomoc *de minimis*).
 - l) Oświadczenie o niekaralności karą zakazu dostępu do środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych. Tożsamy wymóg dotyczy partnerów przy projektach realizowanych w partnerstwie krajowym.
1. Niezłożenie żądanych załączników w komplecie w wyznaczonym terminie oznacza rezygnację z ubiegania się o dofinansowanie.
 2. IOK zastrzega sobie prawo, w uzasadnionych przypadkach, do wezwania Projektodawcy do złożenia innych załączników, niż wymienione w punkcie 1.

8.2 Warunki zawarcia umowy o dofinansowanie

8.2.1 Instytucja Zarządzająca niezwłocznie po otrzymaniu kompletu wymaganych załączników przesyła do Wnioskodawcy elektroniczną wersję umowy o dofinansowanie wraz z informacją o procedurze podpisywania umowy.

8.2.2 IZ, w uzasadnionych przypadkach, zastrzega sobie możliwość odstąpienia od podpisania umowy z potencjalnym Wnioskodawcą, na każdym etapie procedury podpisywania umowy.

8.3 Zabezpieczenie prawidłowej realizacji umowy²⁴

8.3.1 Zabezpieczeniem prawidłowej realizacji umowy o dofinansowanie projektu do kwoty nie przekraczającej 10 mln zł jest złożony przez beneficjenta w terminie 10 dni roboczych, od dnia podpisania przez obie strony umowy weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową. IOK dopuszcza dwa sposoby postępowania:

- a) podpisanie weksla oraz deklaracji wekslowej przez osoby do tego upoważnione w obecności pracownika IOK w terminie uzgodnionym z IOK,
- lub
- b) przedstawienie notarialnego poświadczenia autentyczności podpisów na blankiecie weksla oraz prawdziwości danych zawartych w deklaracji wekslowej.

8.3.2 Wystawca weksla nie jest zobowiązany do dokonywania opłaty skarbowej, w związku z czym zabezpieczenie projektu wekslem in blanco nie wiąże się z ponoszeniem kosztów.

8.3.3 W przypadku gdy wartość dofinansowania projektu udzielonego w formie zaliczki lub wartość dofinansowania projektu po zsumowaniu z innymi wartościami dofinansowania projektów, które są realizowane równoległe w czasie²⁵ przez Beneficjenta na podstawie umów zawartych z IZ RPO WSL 2014-2020, przekracza limit 10 mln PLN, wówczas zabezpieczenie ustanawiane jest w jednej lub kilku z następujących form:

- a) poręczenie bankowe lub poręczenie spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, z tym, że zobowiązanie kasy jest zawsze zobowiązaniem pieniężnym;
- b) gwarancja bankowa;
- c) gwarancja ubezpieczeniowa;
- d) weksel z poręczeniem wekslowym banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej;
- e) zastaw na papierach wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego;
- f) hipoteka;
- g) poręczenie według prawa cywilnego.

8.3.4 Zwrot dokumentu stanowiącego zabezpieczenie umowy następuje na pisemny wniosek Beneficjenta po upływie okresu trwałości (jeśli dotyczy) albo po upływie 12 miesięcy od ostatecznego rozliczenia umowy o dofinansowanie projektu, jednak nie wcześniej niż po:

- a) zatwierdzeniu końcowego wniosku o płatność;

²⁴ Nie dotyczy Beneficjentów będących jednostkami sektora finansów publicznych

²⁵ Projekty realizowane równoległe w czasie to projekty, których okres realizacji nakłada się na siebie.

- b) zwrocie środków niewykorzystanych przez Beneficjenta – jeśli dotyczy;
- c) w przypadku prowadzenia postępowania administracyjnego w celu wydania decyzji o zwrocie środków na podstawie przepisów o finansach publicznych lub postępowania sądowno-administracyjnego w wyniku zaskarżenia takiej decyzji, lub prowadzenia egzekucji administracyjnej (na podstawie ostatecznej i wykonalnej decyzji o zwrocie) zwrot zabezpieczenia może nastąpić po zakończeniu postępowania i odzyskaniu środków – jeśli dotyczy;

8.3.5 W przypadku niewystąpienia przez Beneficjenta z wnioskiem o zwrot zabezpieczenia w terminie wskazanym w pkt. 8.2.4, zabezpieczenie zostanie komisyjnie zniszczone.

8.3.6 Zabezpieczenie prawidłowej realizacji umowy w przypadku projektów o wartości przekraczającej limit, o którym mowa w pkt. 8.2.3 jest składane nie później niż w terminie 15 dni roboczych od dnia podpisania przez obie strony umowy.

9. Dodatkowe informacje

Udostępnianie informacji publicznej

Na podstawie art. 37 ust. 6 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 informacją publiczną, w rozumieniu ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, nie są:

- a) wszelkie dokumenty i informacje przedstawiane przez wnioskodawców, do momentu zawarcia z nimi umowy o dofinansowanie projektu albo wydania w stosunku do nich decyzji o dofinansowaniu projektu;
- b) dokumenty wytworzone lub przygotowane w związku z oceną dokumentów i informacji przedstawianych przez wnioskodawców, do momentu rozstrzygnięcia konkursu albo zamieszczenia informacji na stronie właściwej instytucji oraz na portalu o wyborze w trybie pozakonkursowym projektu do dofinansowania.

Jednocześnie wystąpienie okoliczności, o których mowa w lit. a i b, tzn. zawarcie umowy o dofinansowanie lub wydanie decyzji o dofinansowaniu projektu albo rozstrzygnięcie konkursu lub zamieszczenie informacji na stronie właściwej instytucji oraz na portalu o wyborze w trybie pozakonkursowym projektu do dofinansowania oznacza, że dokumenty i informacje, o których mowa w lit. a i b, stają się informacjami publicznymi, których udostępnienie lub odmowa udostępnienia będzie następowało w trybie określonym ustawą o dostępie do informacji publicznej.

Zmiany w Regulaminie konkursu

Regulamin konkursu może ulegać zmianom w trakcie trwania konkursu. Do czasu rozstrzygnięcia konkursu regulamin nie może być zmieniany w sposób skutkujący nierównym traktowaniem wnioskodawców, chyba, że konieczność jego zmiany wynika z przepisów prawa powszechnie obowiązującego. W przypadku zmiany regulaminu IOK zamieszcza na swojej stronie internetowej oraz na portalu informację o zmianie regulaminu, aktualną treść regulaminu, uzasadnienie oraz termin, od którego zmiana obowiązuje.

10. Forma i sposób udzielania wnioskodawcy wyjaśnień w kwestiach dotyczących konkursu

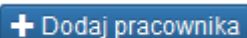
1. Korespondencja dotycząca wniosku o dofinansowanie prowadzona jest z wnioskodawcą za pomocą środków komunikacji elektronicznej:

skrzynka podawcza SEKAP dostępna jest pod adresem internetowym: <https://www.sekap.pl/katalogstartk.seam?id=56000> lub skrzynka podawcza ePUAP/UMWSL/skrytka.

2. Zawiadomienie o wyniku oceny wniosku zostanie przekazane w sposób elektroniczny na indywidualną Skrzynkę Kontaktową PeUP na platformie SEKAP lub ePUAP, z której został złożony wniosek o dofinansowanie lub elektroniczną skrzynkę podawczą (do pomiotu publicznego). Zawiadomienie uznaje się za skutecznie doręczone w przypadku otrzymania przez IOK prawidłowego (opatrzonego podpisem elektronicznym) Urzędowego Poświadczenia Odbioru.
3. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się zastosowanie innych dodatkowych form komunikacji z Beneficjentem.
4. Wnioskodawca zobowiązany jest uzupełnić dane kontaktowe swoje i partnerów (tj. dane osoby, numer telefonu, adres e-mail) w Lokalnym Systemie Informatycznym.

W tym celu należy w widoku „Realizowane projekty”, w wierszu dotyczącym składanego

projektu kliknąć ikonę (Kontakty w ramach projektu) i wprowadzić niezbędne dane w części „Dane pracowników zaangażowanych w projekt” poprzez kliknięcie ikony

5. W przypadku konieczności udzielenia wnioskodawcy wyjaśnień w kwestiach dotyczących konkursu oraz pomocy w interpretacji postanowień regulamin, IOK udziela indywidualnie odpowiedzi na pytania wnioskodawcy:

a) osobiście w siedzibie Wydziału Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego

ul. Dąbrowskiego 23, 40-037 Katowice

w godzinach pracy: 7:30 – 15:30

tel. +48 32 77 40 125,

+48 32 77 40 126,

+48 32 77 40 127,

+48 32 77 40 666,

fax.: +48 32 77 40 402

w celu uzgodnienia terminu spotkania należy skontaktować się pod numerem telefonu: +48 32 77 40 454 lub +48 32 77 40 480

b) telefonicznie lub mailowo:

Referat wsparcia projektów

Anna Kopka

tel.: +48 32 77 40 454, adres e-mail: akopka@slaskie.pl

Anna Flaszewska - Nowak

tel. +48 32 77 40 480, adres e-mail: aflaszewska@slaskie.pl

Marta Basińska

tel.: +48 32 77 40 449, adres e-mail: mbasinska@slaskie.pl

- Główny Punkt Informacyjny o Funduszach Europejskich w Katowicach
ul. Dąbrowskiego 23,
godziny pracy: pon. 7:00 – 17:00, wt. – pt. 7:30 – 15:30.
Telefony konsultantów:
+48 32 77 40 172, +48 32 77 40 193, +48 32 77 40 194, +48 32 77 40 418
adres e-mail: punktinformacyjny@slaskie.pl
- Lokalny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Bielsku-Białej
ul. Cieszyńska 367, 43-382 Bielsko- Biała
godziny pracy: pon. 8:00 – 18:00, wt. – pt. 8:00 – 16:00
Telefony konsultantów:
+48 33 47 50 135, +48 33 49 60 201
- Lokalny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Rybniku
ul. Powstańców Śląskich 34, 44-200 Rybnik
godziny pracy: pon. 7:00 – 17:00, wt. – pt. 7:30 – 15:30
Telefony konsultantów:
+48 32 431 50 25, +48 32 423 70 32
- Lokalny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Sosnowcu
ul. Kilińskiego 25, 41-200 Sosnowiec
godziny pracy: pon. 7:00 – 17:00, wt. – pt. 7:30 – 15:30
Telefony konsultantów:
+48 32 263 50 37, +48 32 360 70 62
- Lokalny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Częstochowie
Aleja NMP 24, I klatka, lokal 1,4, 42-202 Częstochowa
godziny pracy: pon. 7:00 – 17:00, wt. – pt. 7:30 – 15:30
Telefony konsultantów:
+48 34 360 56 87, +48 34 324 50 75, fax: 34 360 57 47

11. ZAŁĄCZNIKI

Integralną część niniejszego Regulaminu stanowią:

Załącznik nr 1: Wzór wniosku o dofinansowanie realizacji projektu

Załącznik nr 2: Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie

Załącznik nr 3: Wzór minimalnego zakresu umowy o dofinansowanie projektu

Załącznik nr 3a: Wzór minimalnego zakresu Umowa o dofinansowanie projektu (kwoty ryczałtowe)

Załącznik nr 4: Wzór karty oceny formalnej projektu

Załącznik nr 5: Wzór karty oceny merytorycznej projektu

Załącznik nr 6: Wykaz dopuszczalnych stawek dla towarów i usług „Taryfikator”

Załącznik nr 7: Regulamin procedury odwoławczej dla wnioskodawców IZ RPO WSL Zasady wnoszenia i rozpatrywania protestów